



AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ



Layihə Avropa İttifaqı
tərəfindən maliyyələşdirilir



TƏHSİL İNSTİTUTU
Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu

İxtisasın adı: Təhsil psixoloqu

PSIXODİAQNOSTİKANIN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ MODULU ÜÇÜN TESTLƏRİN STİMUL MATERİALLARI

Bakı 2020

MÜNDƏRİCAT

| | |
|--|----|
| 1. Veksler testi..... | 4 |
| 2. Raven testi | 27 |
| 3. Dembo-Rubinşteyn “Özünəqiymət” metodikası | 36 |
| 4. Göz-motor geştalt-test (V. V. Lebedinskiy) Bender Metodikası..... | 36 |
| 5. Xarakterin aksentuasiyası metodikası A. S. Leonqard və Q. Şmişek..... | 38 |
| 6. Basa-Darki testi..... | 41 |
| 7. Dost seçmə motivi” metodikası | 43 |
| 8. Temperament düsturu A. Belov..... | 44 |
| 9. Sosial frustrasiya səviyyəsinin diaqnostikası L. İ. Vasserman və V. V. Boykon | 46 |
| 10. “Suisid riski kartı” metodikası L.B. Şpeyder..... | 47 |
| 11. Əl testi (Hand test) metodikası ildə B. Brayklin, Z. Piotovski və E. Vaqner | 49 |
| 12. “Mən kiməm?” metodikası M. Kuna və T. Makpartlenda | 53 |
| 13. Tamamlanmamış cümlələr metodu | 54 |
| 14. Məktəb həyəcanı səviyyəsinin diaqnostikası Fillips..... | 56 |
| 15. Dördüncü artıqdır metodikası..... | 58 |
| 16. “Labirint” metodik vəsaiti | 60 |
| 17. “Hə” və “Yox” və “Bəli” və “Xeyr” demə oyun metodikası..... | 64 |
| 18. Psixososial yetkinliyi ölçmək testi..... | 65 |
| 19. Məktəbəqədər və 1-ci sinif şagirdləri üçün təlimə motivasiyasının tədqiqat metodikası M.P Qinzburq | 66 |
| 20. “Peşə seçməyin əsas amillərinin səkkizbucağı” (E.A. Klimov)..... | 66 |
| 21. Tərəf və əkslər | 67 |
| 22. “Tərəf və əksilər”-1 metodikası üçün suallar | 68 |
| 23. “Hazır ol!” | 73 |
| 23.1. “Hazır ol!” testi üçün peşələr toplusu (“menyu”)..... | 75 |
| 23.2. “Hazır ol!” testi üçün peşələr toplusu..... | 78 |
| 24. “Necəsən?” | 84 |

1. Veksler testi

Birinci subtestin stimül materialı (Cədvəl 1.1):

| No | Suallar |
|-----|---|
| 1. | Sənin neçə qulağın var? |
| 2. | Bu barmağın adı nədir (psixoloq uşağa öz işarət barmağını göstərir)? |
| 3. | İtin neçə ayağı var? |
| 4. | Bir əldə neçə barmaq var (əgər cavab verməzdən əvvəl uşaq barmaqlarını sayırsa, o zaman cavab səhv kimi qeyd olunur)? |
| 5. | Hansı heyvan bizə süd verir? |
| 6. | Suyu qaynatmaq üçün nə etmək lazımdır? |
| 7. | Həftədə neçə gün var? |
| 8. | İlin 4 fəslini sadala. |
| 9. | İldə neçə ay var? |
| 10. | Kosmosa ilk uçan kosmonavt kimdir? |
| 11. | Nəyə görə səhrada ağac yoxdur? |
| 12. | Yaqut daşı nə rəngdədir? |
| 13. | Günəş harada batır? |
| 14. | May ayının 28-də hansı bayram qeyd olunur? |
| 15. | Mədə hansı funksiyanı yerinə yetirir? |
| 16. | Nəyə görə neft və ya yağ suda batmır və onun üzərinə yığılır? |
| 17. | SOS siqnalı nəyə işarə edir? |
| 18. | Yetkin insanın orta boyu nə qədər olur? |
| 19. | İtaliya harada yerləşir? |
| 20. | Əsr nə deməkdir? |
| 21. | Yunanıstanın paytaxtı hansı şəhərdir? |
| 22. | Şəkər nədən əldə edilir? |
| 23. | Bakı–Gəncə arasında məsafə nə qədərdir? |
| 24. | 29 fevral neçə ildən bir təkrarlanır? |
| 25. | Cənub qütbünü kim kəşf edib? |
| 26. | Barometr nədir? |
| 27. | Heroqlif nə deməkdir? |
| 28. | Makedoniyalı İsgəndər kimdir? |
| 29. | Yeddi gözəl əsərinin müəllifi kimdir? |
| 30. | Müsadirə nə deməkdir?. |

Cədvəl 1.1. Veksler testi, 1-ci subtestin sualları

2-ci subtest

Stimül material (Cədvəl 1. 2)

| Nö | Suallar |
|-----|---|
| 1. | Əgər sən barmağını kəssən, o zaman nə edərsən? |
| 2. | Fərz et ki, sənə oynamaq üçün verilmiş oyuncağı (top, kitab və kukla - uşağın yaşı və cinsindən asılı olaraq) itirmisən. Bu halda sən nə edərsən? |
| 3. | Tutaq ki, sən mağazaya çörək almaq üçün gəlmisən, ancaq mağazada çörək bitib. Bu halda sən nə edərsən? |
| 4. | Əgər səndən yaşca balaca olan uşaq sənlə dalaşmağa başlasa, sən nə edərsən? |
| 5. | Gəl, təsəvvür edək: Sən görürsən ki, qatar relslərin sınımış hissəsinə yaxınlaşır, bu zaman sən nə edərsən? |
| 6. | Nəyə görə evin kərpicdən tikilməsi taxtadan tikilməsindən daha yaxşıdır? |
| 7. | Nəyə görə cinayətkarlar həbs edilirlər? |
| 8. | Nəyə görə gəmi batarkən, ilk növbədə, hər kəsdən əvvəl qadın və uşaqları xilas etmək lazımdır? |
| 9. | Nəyə görə pulları evdə deyil, bankda saxlamaq daha sərfəlidir? |
| 10. | Nəyə görə yaşlı və xəstə insanlara təqaüd verilir? |
| 11. | Nəyə görə universitetə daxil olmaq üçün imtahan vermək lazımdır? |
| 12. | Nəyə görə uşaqlar üçün plastıkdən hazırlanan oyuncaqların istifadəsi taxta oyuncaqların istifadəsindən daha yaxşıdır? |
| 13. | Nə üçün millət vəkillərini (deputatları) biz seçirik? |
| 14. | Nəyə görə verilmiş sözü tutmaq lazımdır? |

Cədvəl 1. 2. Veksler testi, 2-ci subtestin sualları

3-cü subtest

Subtestin stimül materialı (Cədvəl 1.3).

| Nö | Suallar |
|----|--|
| 1. | Sırada olan kubları say (uşağın qarşısında 9 ədəd kub düzülür). |
| 2. | Dördünü özündə saxlamaq şərti ilə qalan bütün kubları kənara qoy. |
| 3. | Özünə yeddi kub seç. |
| 4. | Bir almanı tən yarısından bölsək, neçə hissə alınar? |
| 5. | Oğlanın 4 manatı var idi, anası ona daha 2 manat verdi. Oğlanın neçə manatı oldu? |
| 6. | Sənin 8 ədəd dəftərin var idi. Sən əlavə olaraq 6 ədəd dəftər aldın. Sənin neçə dəftərin oldu? |
| 7. | Satıcının 12 ədəd qəzeti var idi. O, 5-ni satdı. Onun neçə qəzeti qaldı? |
| 8. | Hər biri 7 manat olmaqla 3 ədəd qələm almaq üçün nə qədər pul ödəmək lazımdır? |
| 9. | Satıcının 25 butulka südü var idi. O, 11-ni satdı. Satıcıda neçə butulka süd qaldı? |

| | |
|---|--|
| 10. | Dörd oğlanın cəmi 72 manatı var idi. Onlar pulu öz aralarında bərabər şəkildə böldülər. Hər oğlanda neçə manat oldu? |
| 11. | Ana evə aldığı fincanlar üçün 36 manat xərclədi. Hər bir fincanın qiyməti 4 manat idi. Ana evə neçə fincan alıb? |
| 12. | Sən 10 ədədi 30 qəpik olan düymələrdən 30 ədədini aldığın halda satıcıya 1 manat versən, nə qədər qalıq pul alacaqsan? |
| 13. | Ədədin $\frac{2}{3}$ hissəsi 36-a bərabərdir. Ədədi tap. |
| Növbəti tapşırıqların hər biri ayrı kartlarda təqdim olunmalıdır. | |
| 14. | 3 ədəd dəftərin qiyməti 5 manatdır. Bəs 24 ədəd belə dəftər almaq üçün nə qədər pul ödəmək lazımdır? |
| 15. | Maşın A məntəqəsindən B məntəqəsinə getməlidir. Maşın yolun ilk yarısını 60 km/saat sürəti ilə 2 saata qət etdi. Digər yarısını isə 40 km/saat sürəti ilə 3 saata getdi. A və B məntəqəsi arasındakı məsafə nə qədərdir? |
| 16. | Vasif və Pərviz oyun oynamağa başlayırlar. Oyun oynayanda hər birində 27 ədəd maşın var idi. Onlar öz aralarında razılığa gəlirlər ki, hər oyunun sonunda məğlub tərəf onda qalan maşınların $\frac{1}{3}$ hissəsini qalib tərəfə verəcək. İlk 3 oyunda Vasif qalib gəlir. 4-cü oyunun əvvəlində Pərvizin neçə maşını qalacaq? |

Cədvəl 1.3. Veksler testi, 3-cü subtestin stimül materialı

4-cü subtest

Subtestin stimül materialları (Cədvəl 1.4):

| Nö | Suallar |
|-----|---|
| 1. | Limon turşdur. Qənd isə ? |
| 2. | Ayaq ilə gəzirik. Əllər ilə ? |
| 3. | Oğlanlar böyüyüb kişi olurlar. Qızlar isə ? |
| 4. | Bıçaq və şüşə qırığı ? |
| 5. | Gavalı və gilə ? |
| 6. | Pişik və siçan ? |
| 7. | Çay və kofe ? |
| 8. | Piano və skripka ? |
| 9. | Kağız və kömür ? |
| 10. | Kiloqram-metr ? |
| 11. | Qayçı və tava? |
| 12. | Dağ və göl ? |
| 13. | Duz və su ? |
| 14. | Azadlıq və ədalət ? |
| 15. | Birinci və axırıncı ? |
| 16. | 49 və 121 ədədləri ? |

Cədvəl 1.4. Veksler testi, 4-cü subtestin stimül materialları

5-ci subtest (yalnız rus dilində)

Stimul materialı (Cədvəl 1.5)

| № | Suallar |
|-----|----------------|
| 1. | Qələm |
| 2. | Top |
| 3. | Çərpələng |
| 4. | Fənər |
| 5. | Dovşan |
| 6. | Məktub |
| 7. | Çalmaq |
| 8. | Saat |
| 9. | Köçmək |
| 10. | Bacarıqlı |
| 11. | Nizamlamaq |
| 12. | Xoşbəxt |
| 13. | Qumar |
| 14. | Xəbərdar etmək |
| 15. | Mağara |
| 16. | Həsrət |
| 17. | Xatirə |
| 18. | Cəhd |
| 19. | Narahatlıq |
| 20. | Planlamaq |
| 21. | Yüksəltmək |
| 22. | Söz |
| 23. | Xain |
| 24. | Varlıq |
| 25. | Hiyləgər |
| 26. | Məsum |
| 27. | Uyğunlaşan |
| 28. | Nemət |
| 29. | Həsr etmək |
| 30. | Yönəltmək |
| 31. | Yadigar |
| 32. | İnsaf |
| 33. | Şərəf |
| 34. | Rəqabət |

Cədvəl 1.5. Veksler testi, 5-ci subtest

6-cı subtest

Stimül materialları (Cədvəl 1.6, Cədvəl 1.7, Cədvəl 1.8 və Cədvəl 1.9):

| Birinci seriya |
|-------------------|
| 3-8-6 |
| 3-4-1-7 |
| 8-4-2-3-9 |
| 3-8-9-1-7-4 |
| 5-1-7-4-2-3-8 |
| 1-6-4-5-9-7-6-3 |
| 5-3-8-7-1-2-4-6-9 |

Cədvəl 1.6. Veksler testi, 6-cı subtest, başdan say, birinci seriya

| İkinci seriya |
|-------------------|
| 6-1-2 |
| 6-1-5-8 |
| 5-2-1-8-6 |
| 7-9-6-4-8-3 |
| 9-8-5-2-1-6-3 |
| 2-9-7-6-3-1-5-4 |
| 4-2-6-9-1-7-8-3-5 |

Cədvəl 1.7. Veksler testi, 6-cı subtest, başdan say, ikinci seriya

| Birinci seriya |
|-------------------|
| 3-8-6 |
| 3-4-1-7 |
| 8-4-2-3-9 |
| 3-8-9-1-7-4 |
| 5-1-7-4-2-3-8 |
| 1-6-4-5-9-7-6-3 |
| 5-3-8-7-1-2-4-6-9 |

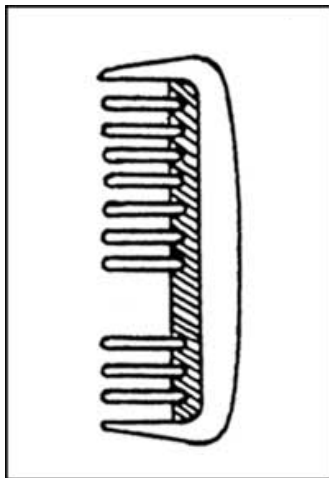
Cədvəl 1.8. Veksler testi, 6-cı subtest, geriye say, birinci seriya

| İkinci seriya |
|-------------------|
| 6-1-2 |
| 6-1-5-8 |
| 5-2-1-8-6 |
| 7-9-6-4-8-3 |
| 9-8-5-2-1-6-3 |
| 2-9-7-6-3-1-5-4 |
| 4-2-6-9-1-7-8-3-5 |

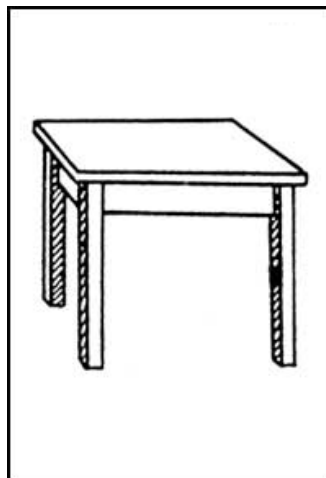
Cədvəl 1.9. Veksler testi, 6-cı subtest, geriye say, ikinci seriya

7-ci subtest

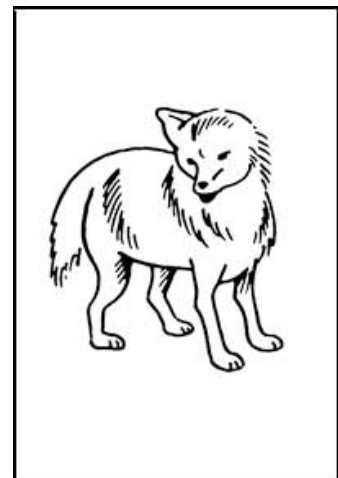
Stimül materialı (Şəkil 1.1 – Şəkil 1.20)



Şəkil 1.1. Daraq



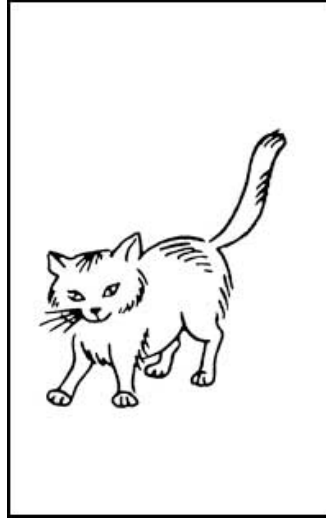
Şəkil 1.2. Stol



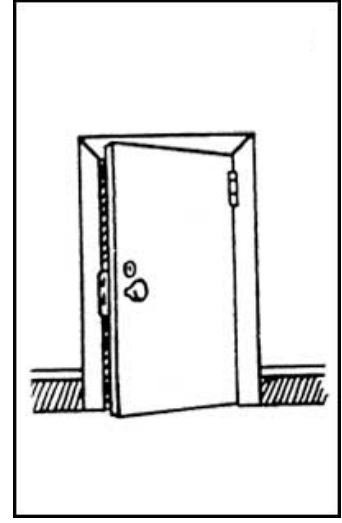
Şəkil 1.3. İt



Şəkil 1.4. Üz



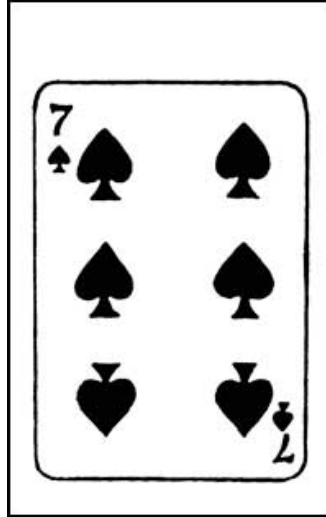
Şəkil 1.5. Pişik



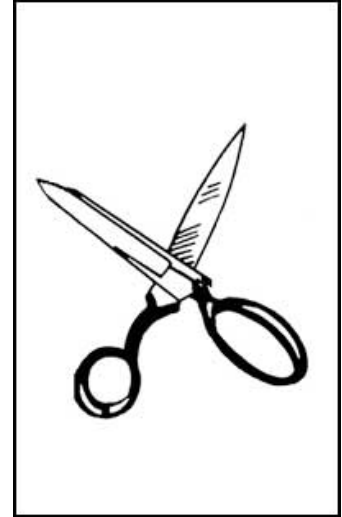
Şəkil 1.6. Qapı



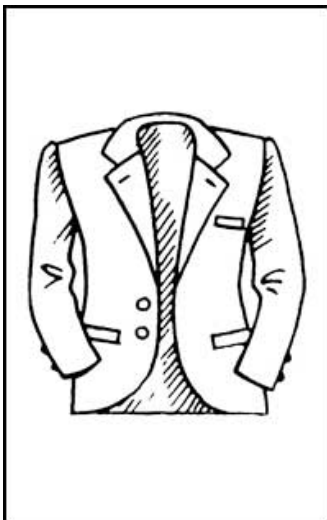
Şəkil 1.7. Əl



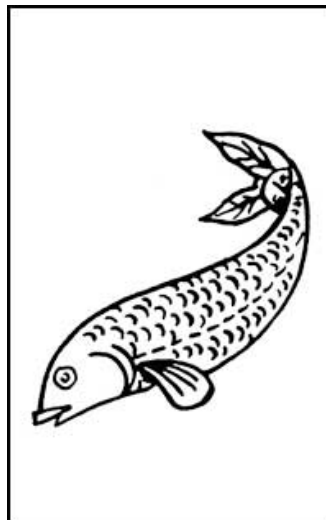
Şəkil 1.8. Kart



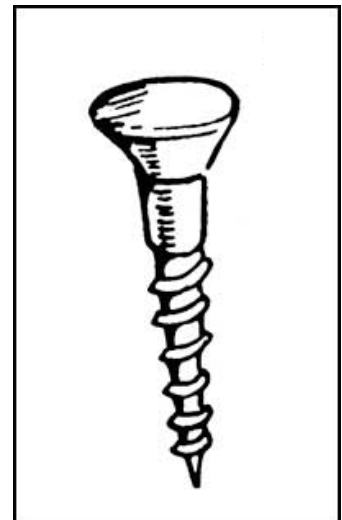
Şəkil 1.9. Qayçı



Şəkil 1.10. Pencək



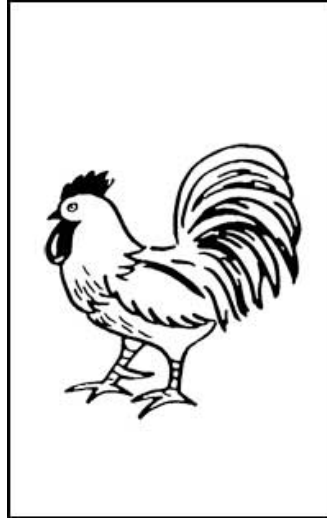
Şəkil 1.11. Balıq



Şəkil 1.12. Vint



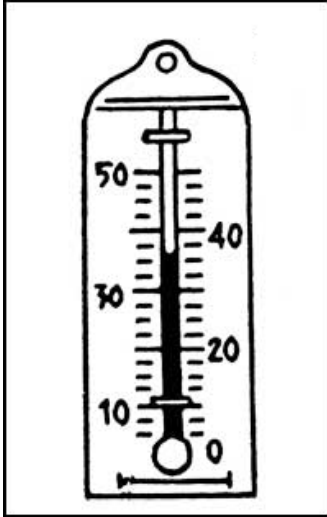
Şəkil 1.13. Milçək



Şəkil 1.14. Xoruz



Şəkil 1.15. Kişi



Şəkil 1.16. Termometr



Şəkil 1.17. Kişi



Şəkil 1.18. Çətir



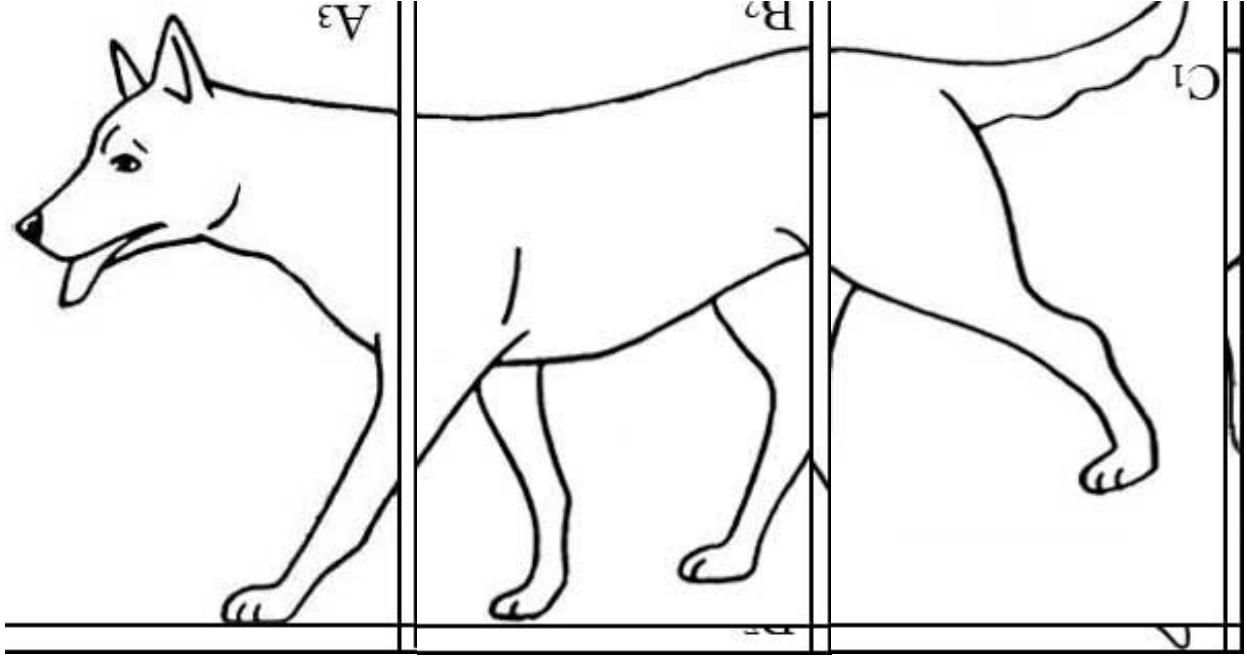
Şəkil 1.19. İnək



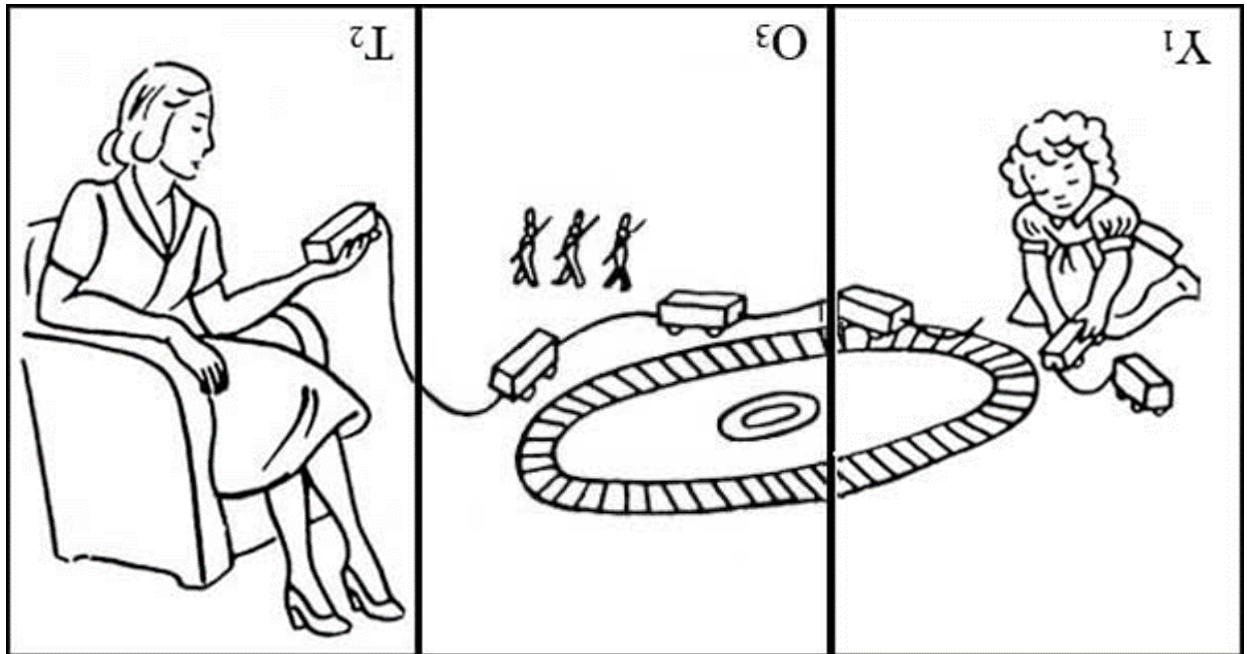
Şəkil 1.20. Ev

8-ci subtest

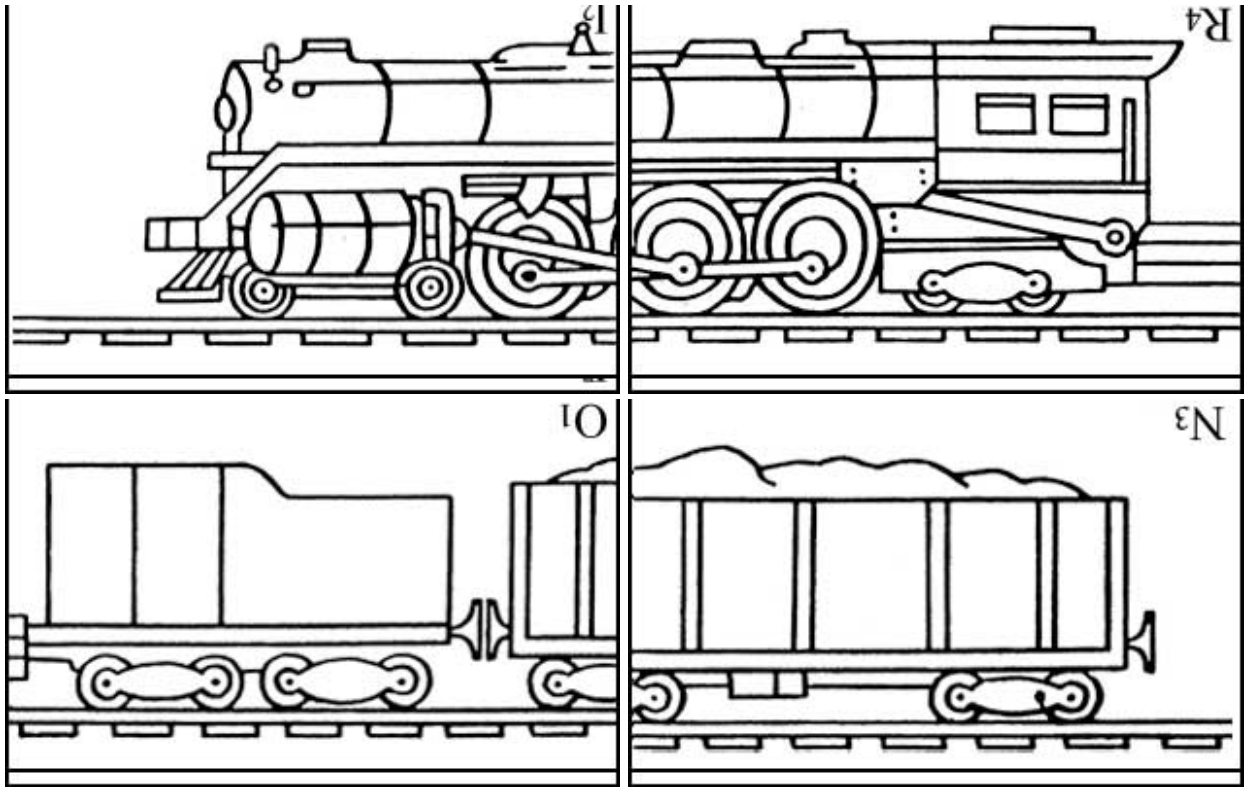
Stimul materialı (Şəkil 1.21, Şəkil 1.22, Şəkil 1.23, Şəkil 1.24, Şəkil 1.25, Şəkil 1.26, Şəkil 1.27, Şəkil 1.28, Şəkil 1.29, Şəkil 1.30 və Şəkil 1.31)



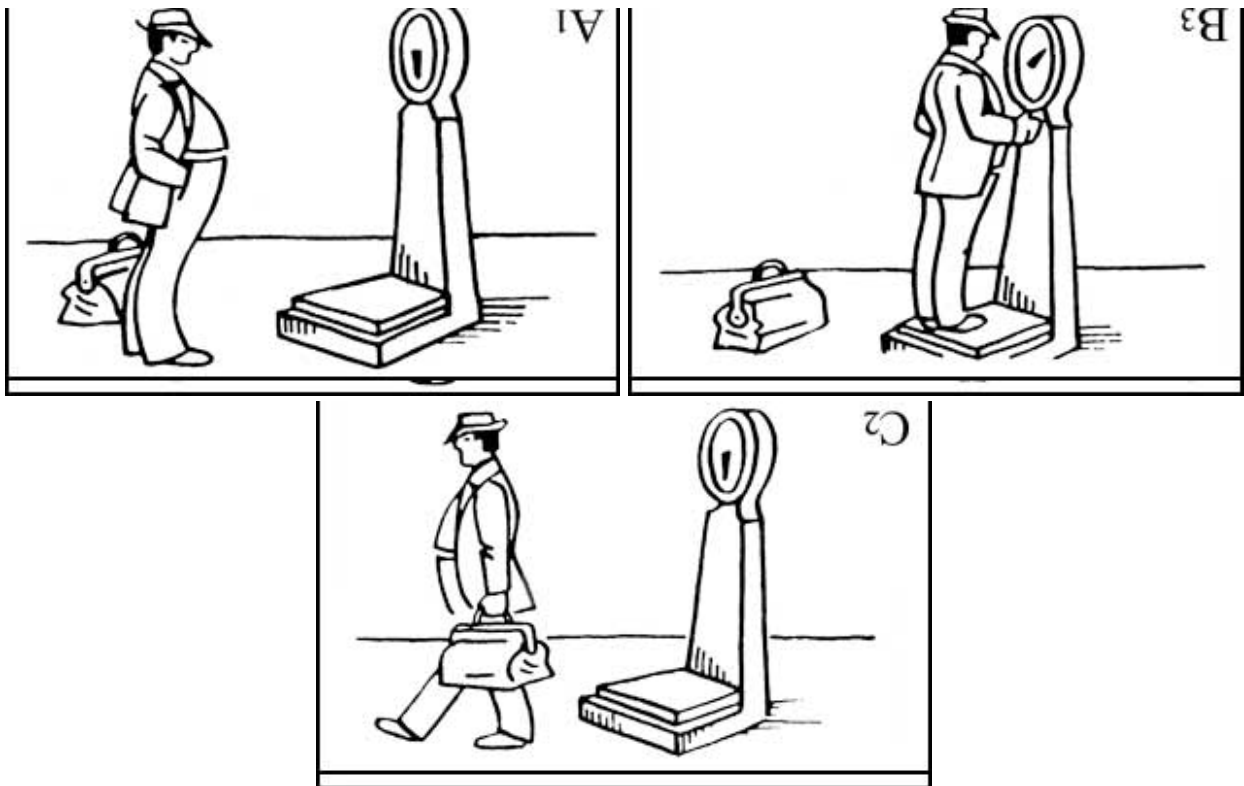
Şəkil 1.21. Veksler testi, 8-ci subtest, Stimul A



Şəkil 1.22. Veksler testi, 8-ci subtest, Stimul B



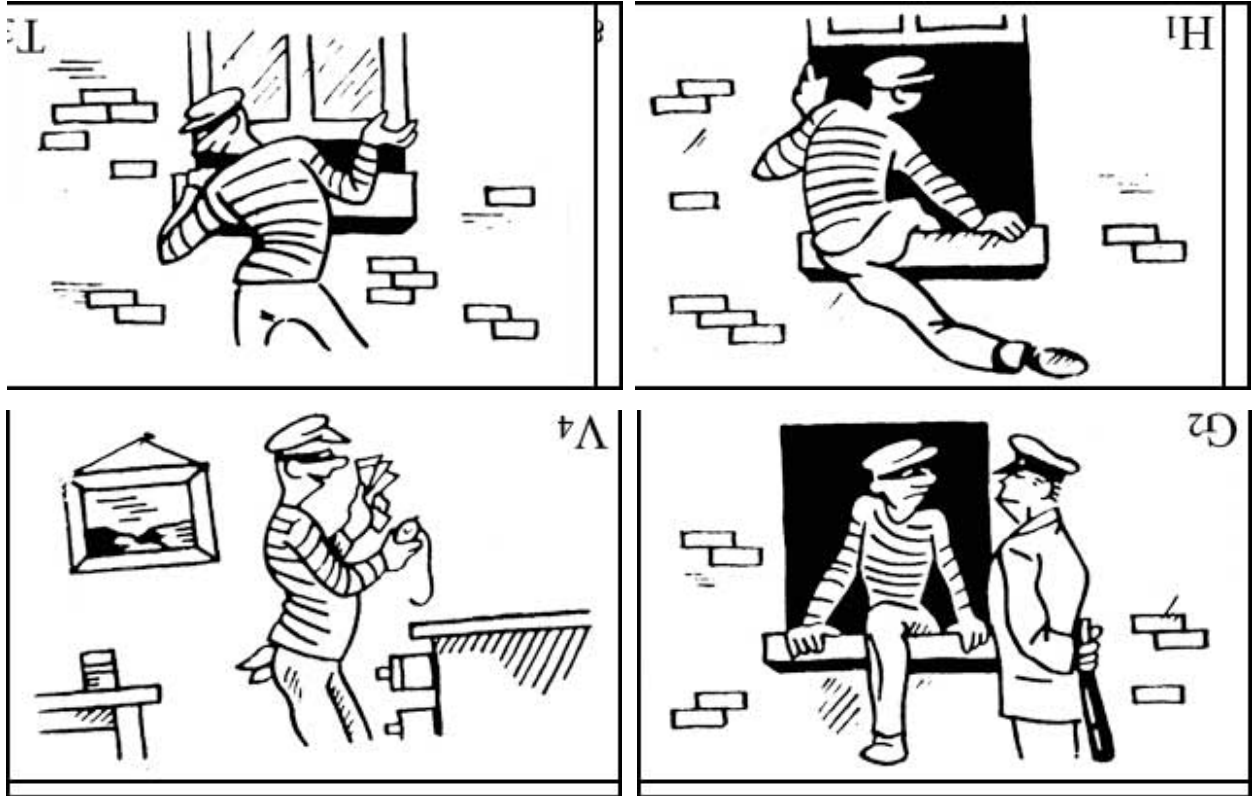
Şəkil 1.23. Veksler testi, 8-ci subtest, Stimul C



Şəkil 1.24. Veksler testi, 8-ci subtest, Stimul D



Şəkil 1.25. Veksler testi, 8-ci subtest, yanğın



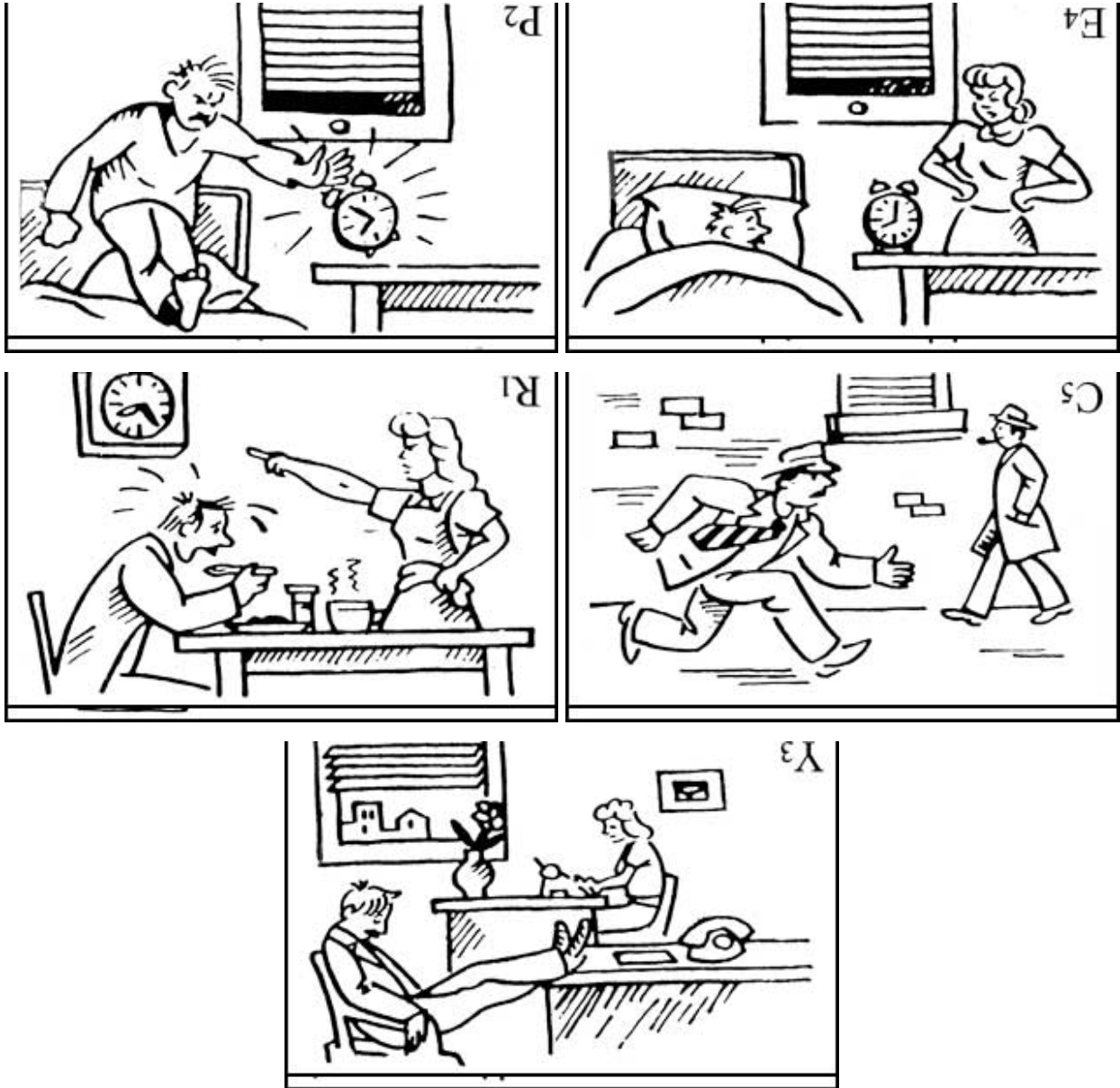
Şəkil 1.26. Veksler testi, 8-ci subtest, oğru



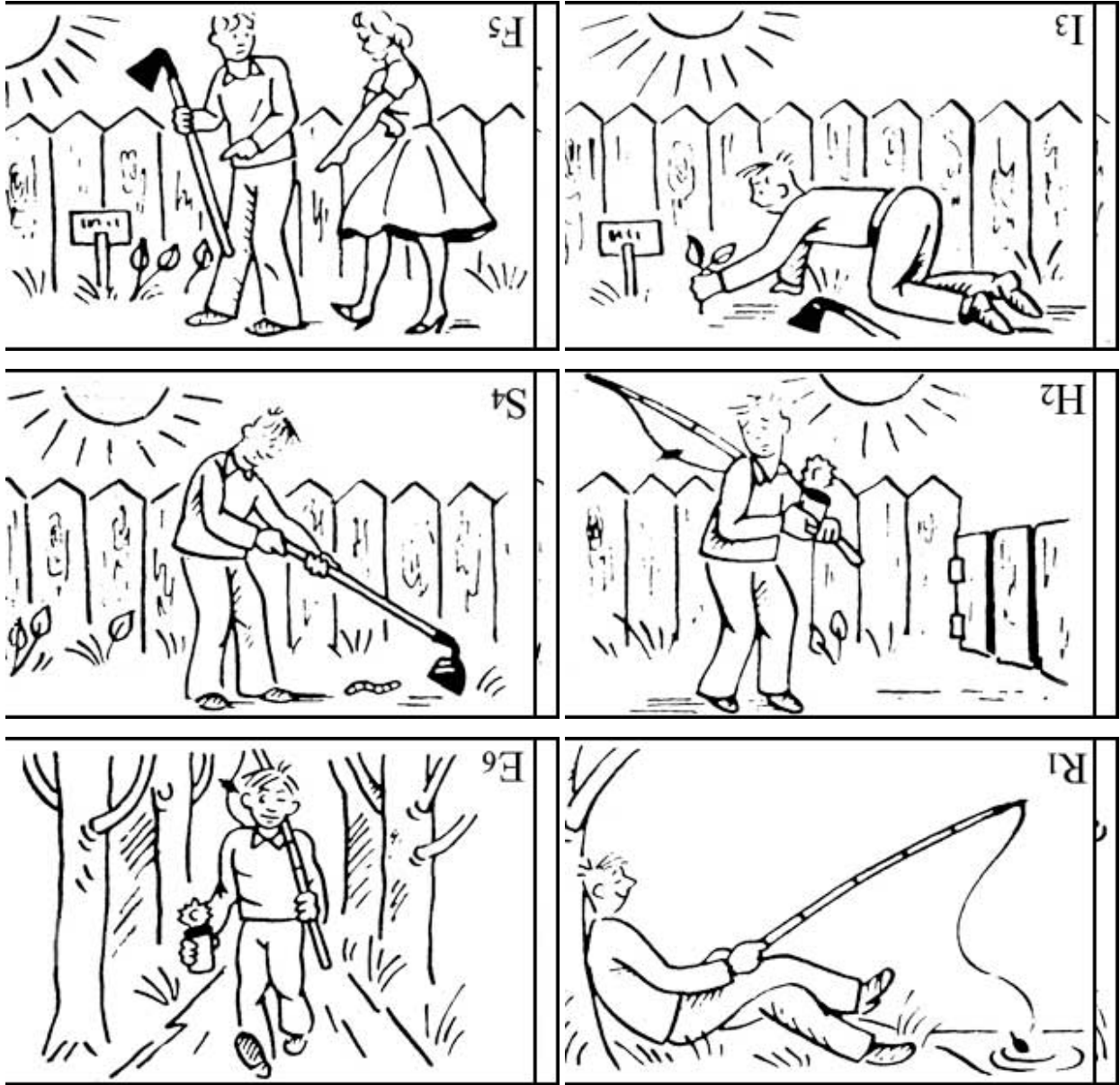
Şəkil 1.27. Veksler testi, 8-ci subtest, fermer



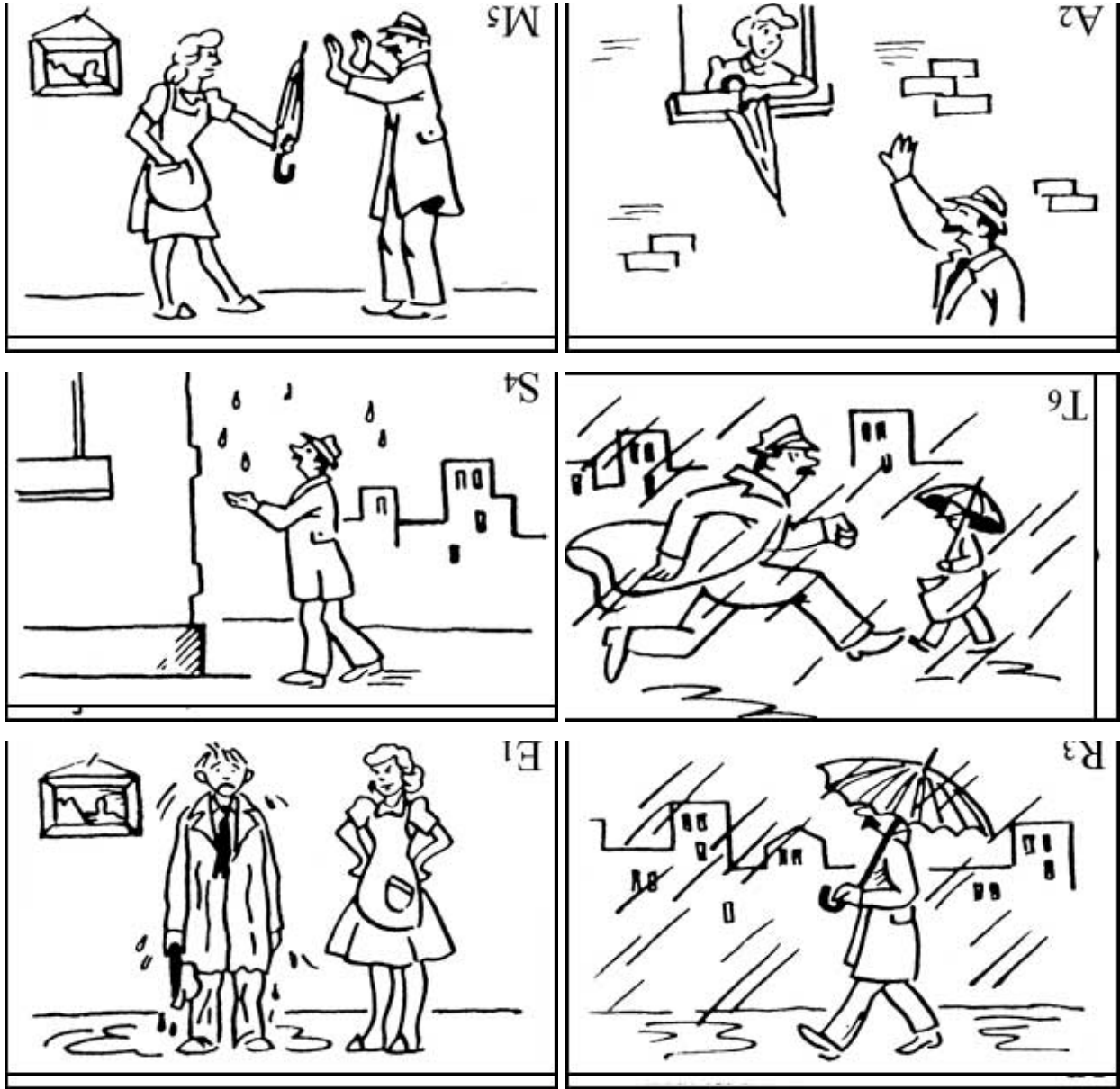
Şəkil 1.28. Veksler testi, 8-ci subtest, piknik



Şəkil 1.29. Veksler testi, 8-ci subtest, yatağan



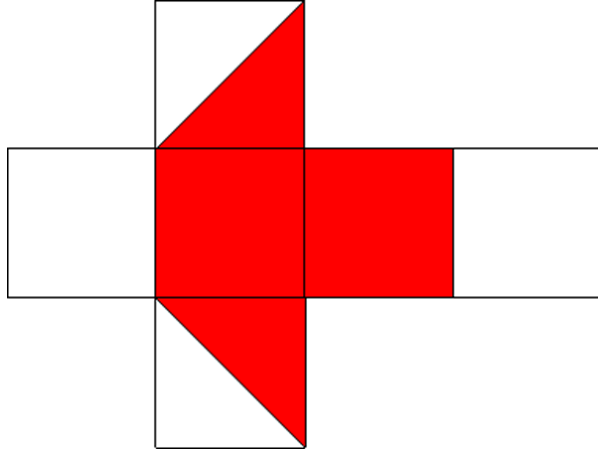
Şəkil 1.30. Veksler testi, 8-ci subtest, bağban



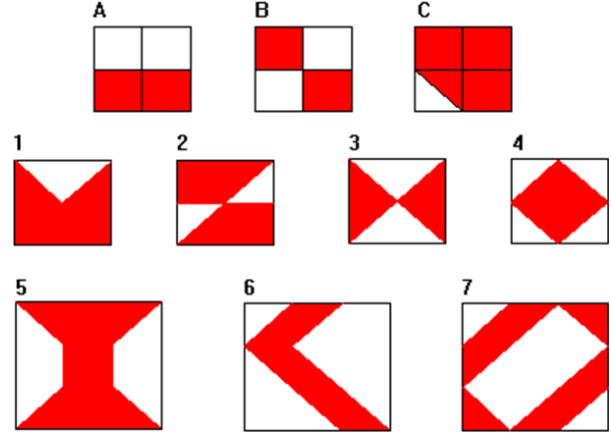
Şəkil 1.31. Veksler testi, 8-ci subtest, yağış

9-cu subtestin stimul materialı

Bu subtest üçün 9 eyni kub tələb olunur. Nümunə: Kubun açılış forması (Şəkil 1.32 və Şəkil 1.33)



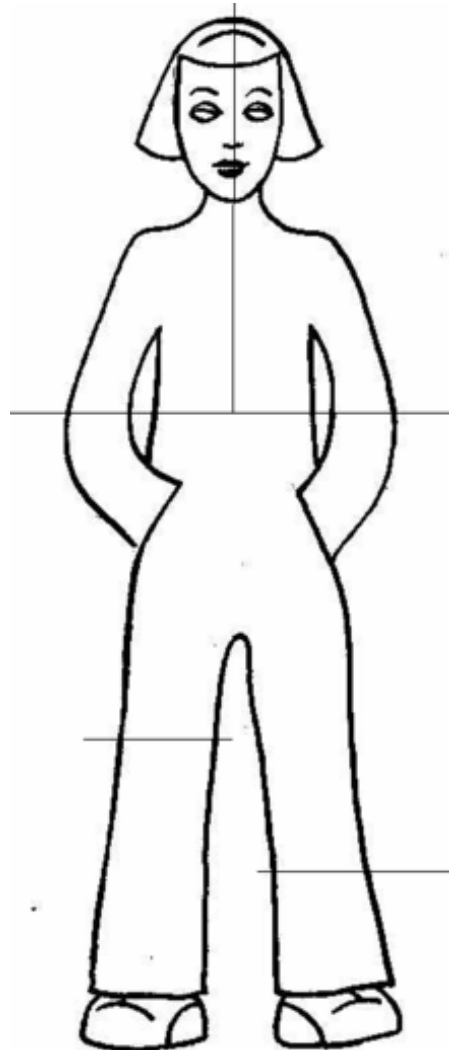
Şəkil 1.32. Koos kubun açılış forması



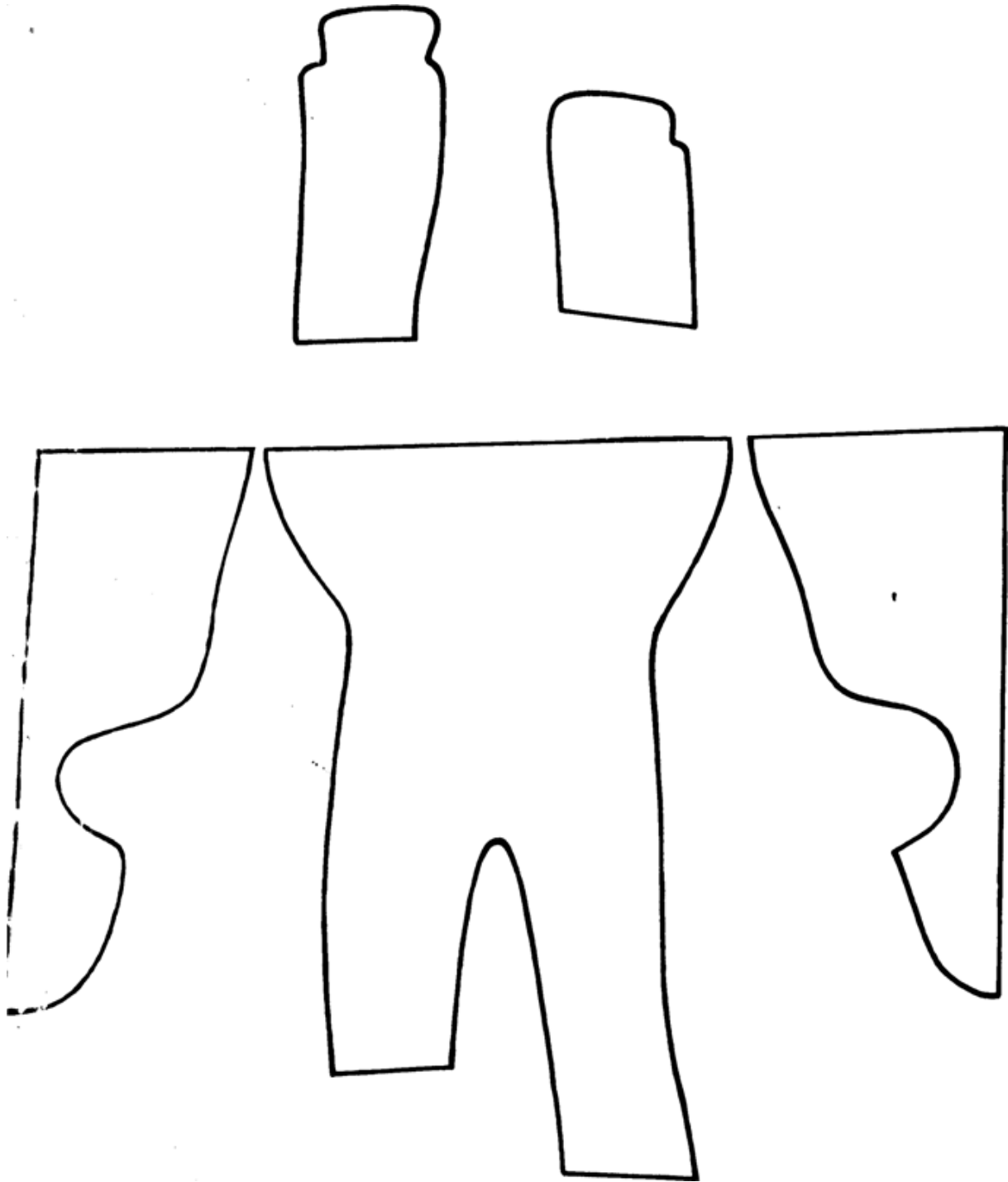
Şəkil 1.33. Veksler testi, 9-cu subtestin tapşırıqları

10-cu subtestin stimul materialı

1. Adam (Şəkil .34 və Şəkil 1.35).

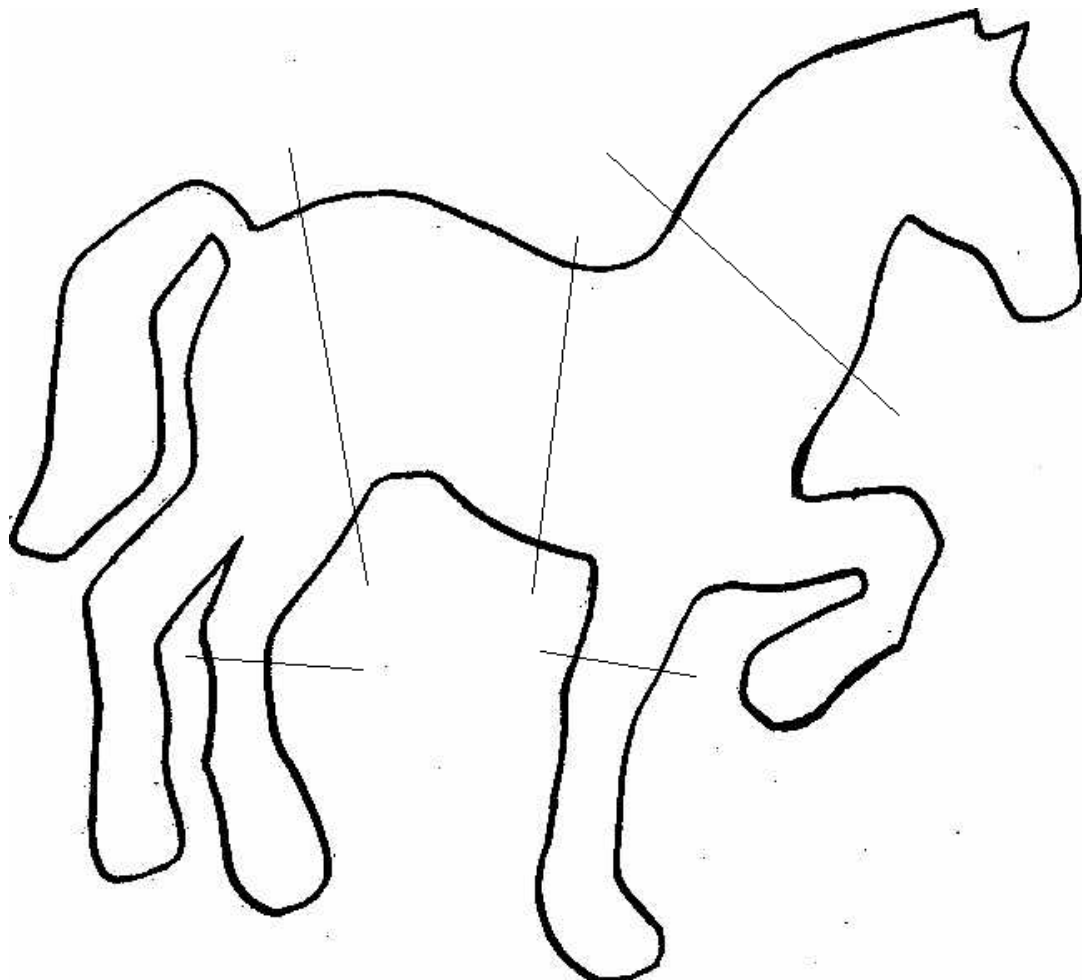


Şəkil 1.34. Veskler testi, adam

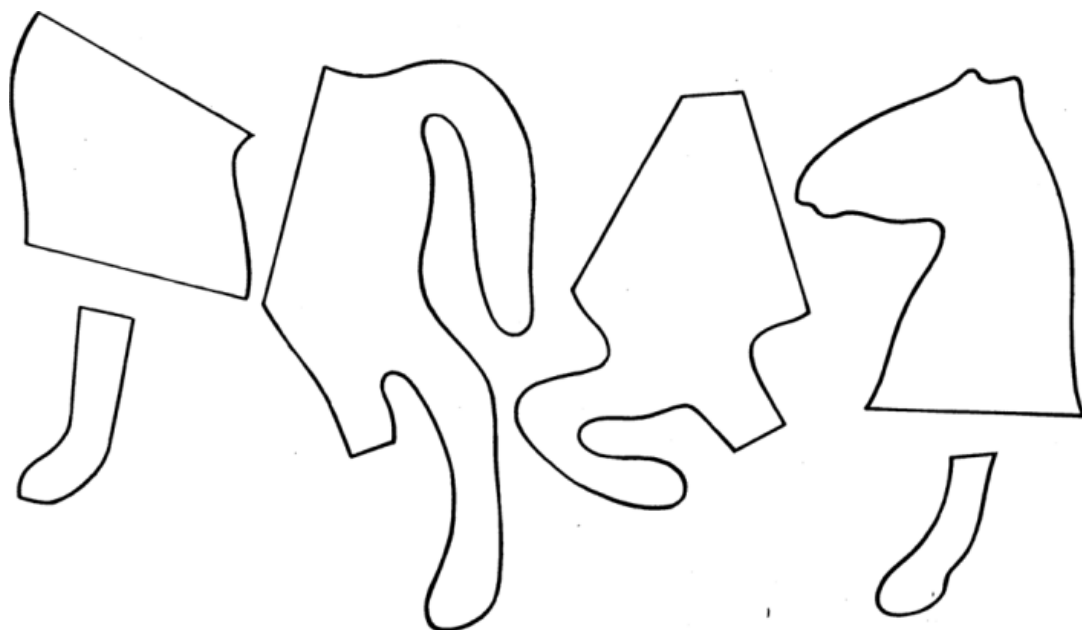


 akil 1.35. Veksler testi, adam hissələri

2. At (Şəkil .36 və Şəkil 1.37).

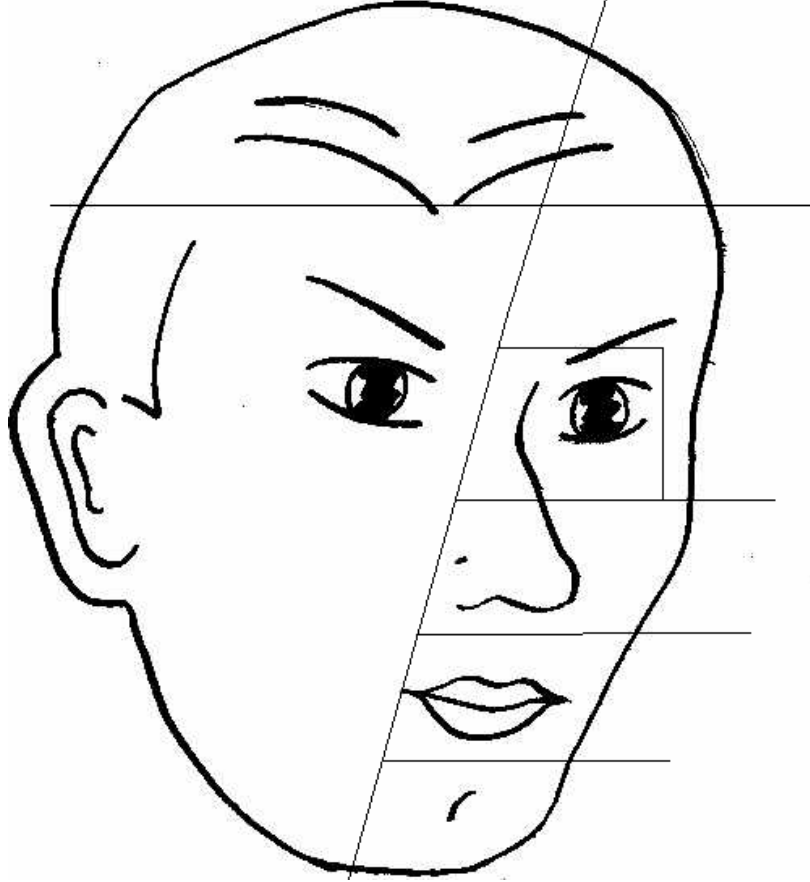


Şəkil 1.36. Veksler testi, At

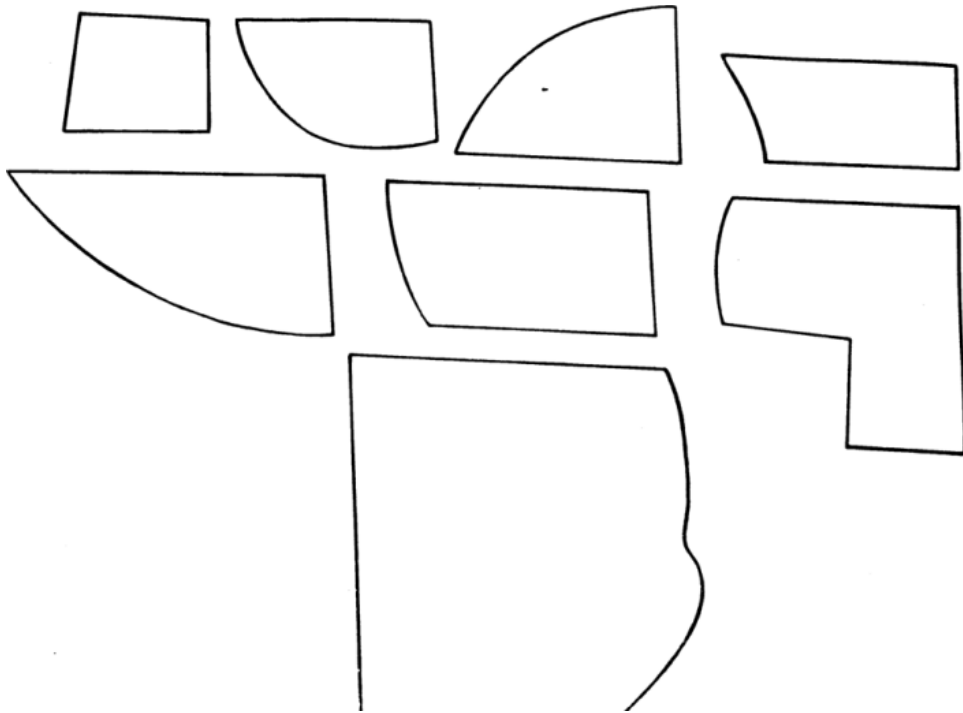


Şəkil 1.37. Veksler testi, atın hissələri

3. İnsan üzü (Şəkil .38 və Şəkil 1.39).

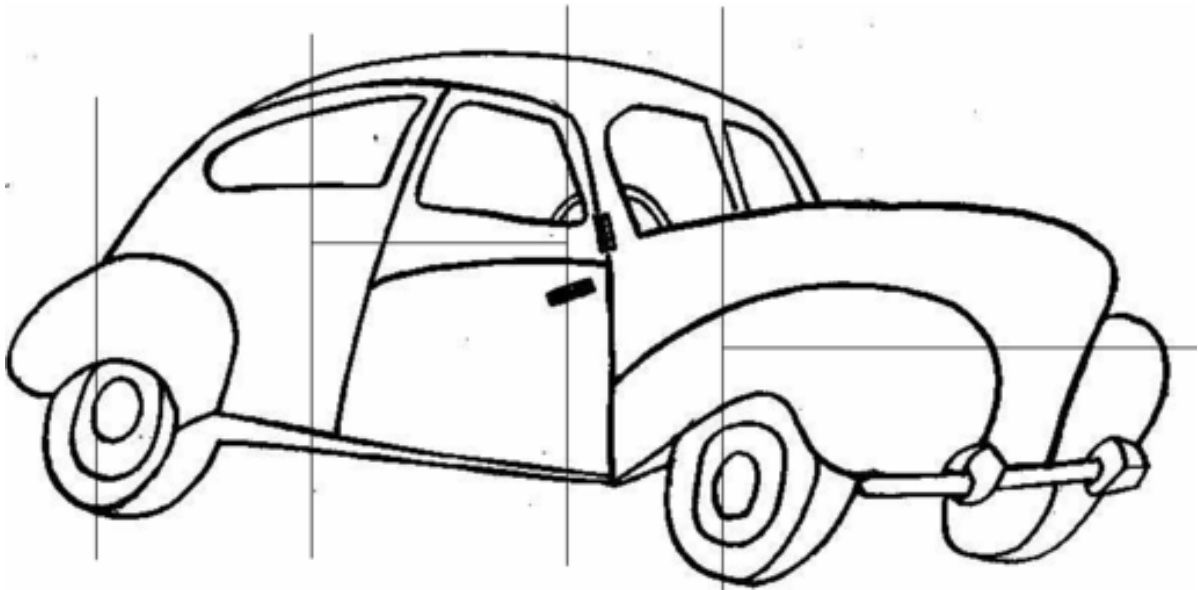


Şəkil 1.38. Veksler testi, insan üzü

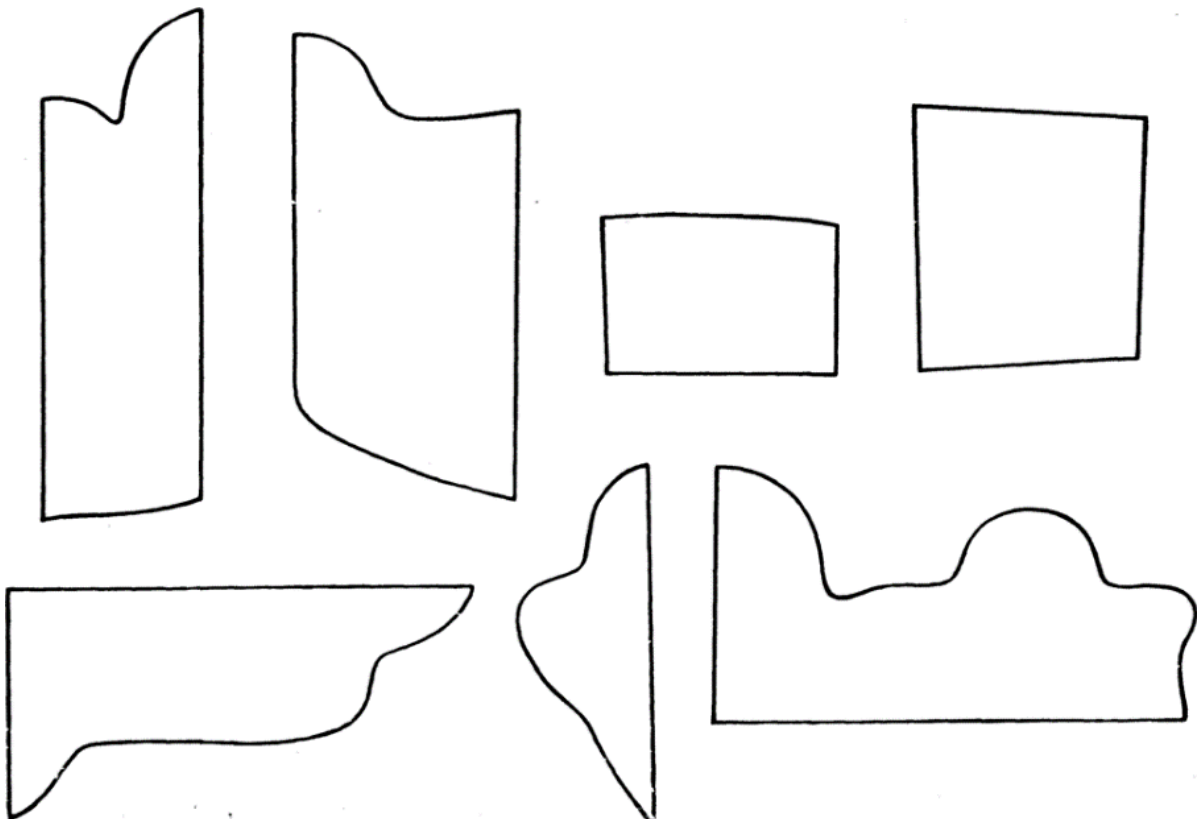


Şəkil 1.39. Veksler testi, insan üzünün hissələri

4. Maşın (Şəkil .40 və Şəkil 1.41).



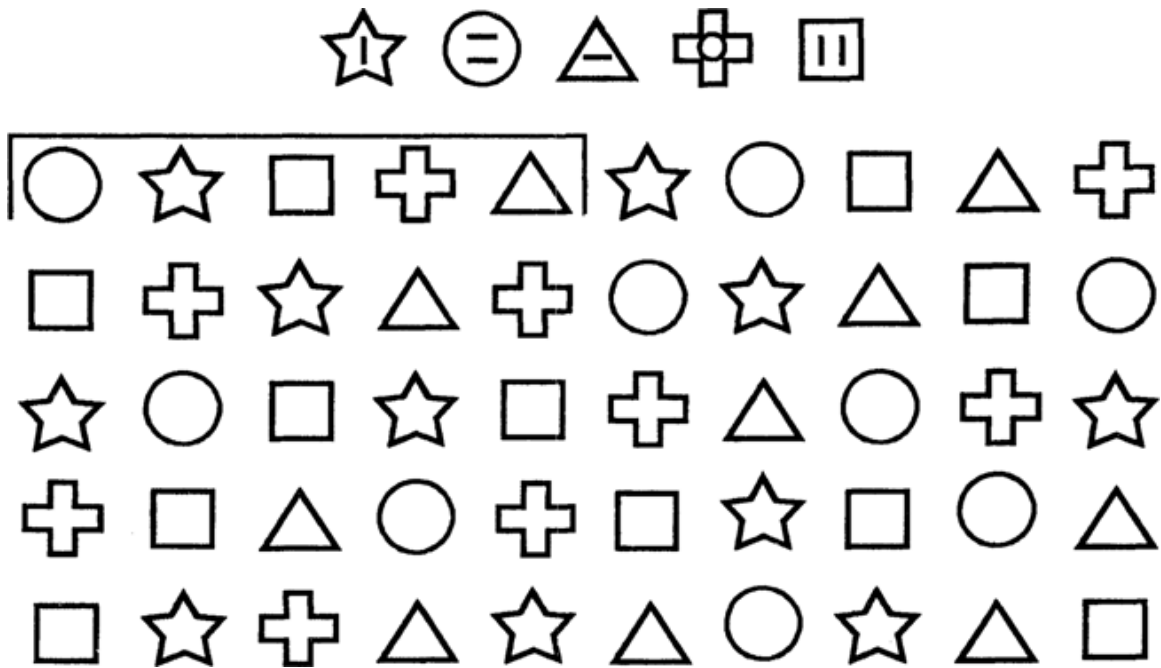
Şəkil 1.40. Veksler testi, maşın



Şəkil 1.41. Veskler testi, maşın hissələri

11-ci subtest

Stimul materialı (Şəkil 1.41 və Şəkil 1.42):



Şəkil 1.42. Veksler testi, şifrələnmə subtesti 1

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| ÷ |) | + | ┌ | └ | √ | (| ÷ | ┌ |

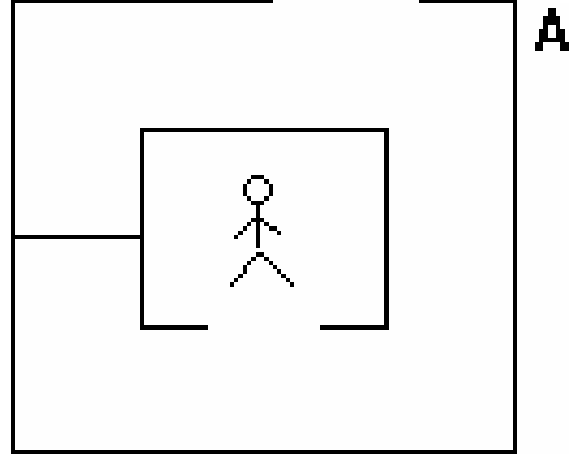
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2 | 1 | 4 | 6 | 3 | 5 | 2 | 1 | 3 | 4 | 2 | 1 | 3 | 1 | 2 | 3 | 1 | 4 | 2 | 6 | 3 | 1 | 2 | 5 | 1 |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 | 1 | 5 | 4 | 2 | 7 | 4 | 6 | 9 | 2 | 5 | 8 | 4 | 7 | 6 | 1 | 8 | 7 | 5 | 4 | 8 | 6 | 9 | 4 | 3 |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | 8 | 2 | 9 | 7 | 6 | 2 | 5 | 4 | 7 | 3 | 6 | 8 | 5 | 9 | 4 | 1 | 6 | 8 | 9 | 3 | 7 | 5 | 1 | 4 |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 9 | 1 | 5 | 8 | 7 | 6 | 9 | 7 | 8 | 2 | 4 | 8 | 3 | 5 | 6 | 7 | 1 | 9 | 4 | 3 | 6 | 2 | 7 | 9 | 3 |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Şəkil 1.43. Veksler testi, şifrələnmə subtesti 2

12-ci subtest

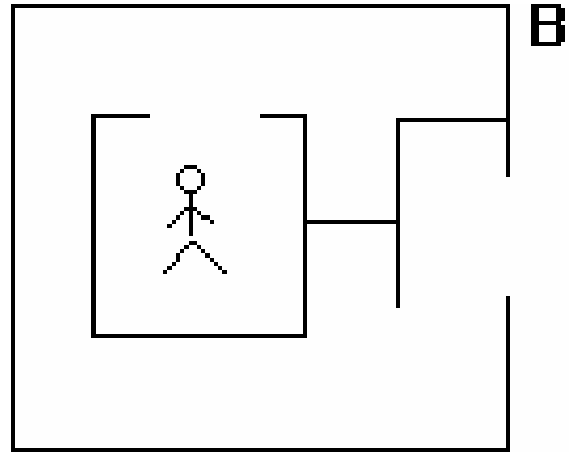
Stimulları:

Labirint A (Şəkil 1.44):



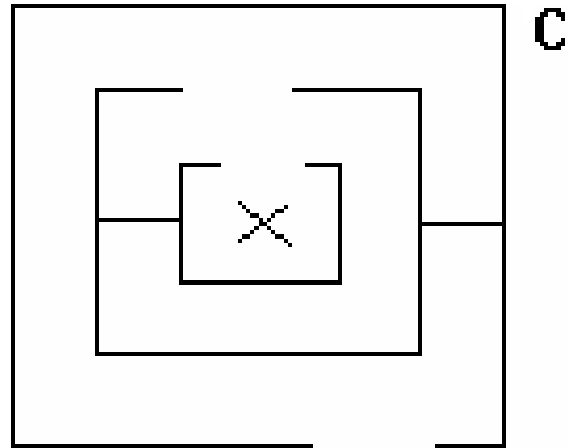
Şəkil 1.44. Veksler testi, 12-ci subtest, labirint A

Labirint B (Şəkil 1.45):



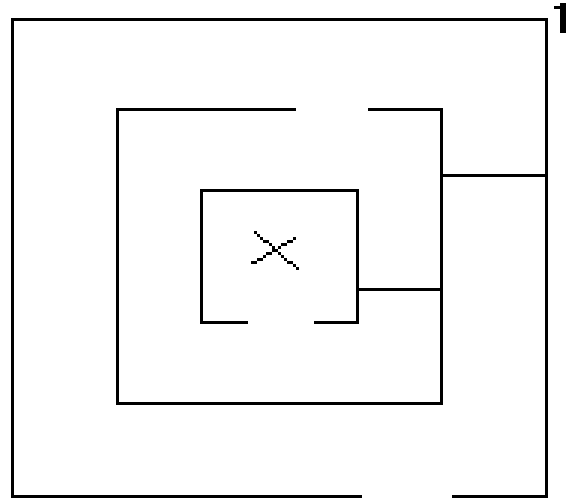
Şəkil 1.45. Veksler testi, 12-ci subtest, labirint B

Labirint C (Şəkil 1.46):



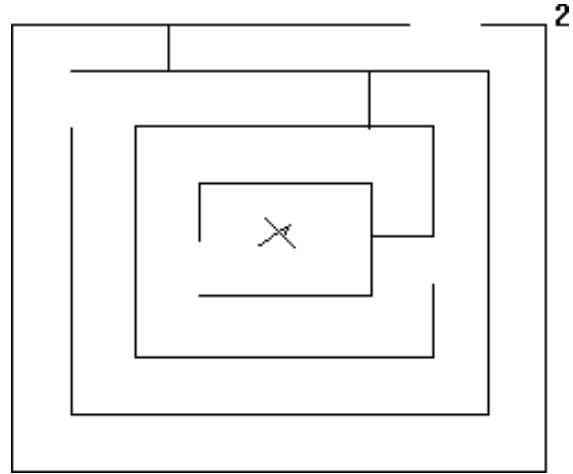
Şəkil 1.46. Veksler testi, 12-ci subtest, Labirint C

Labirint 1 (Şəkil 1.47):



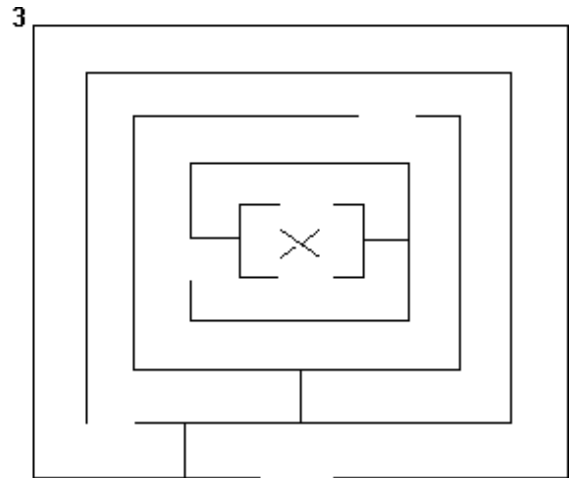
Şəkil 1.47. Veksler testi, 12-ci subtest, labirint 1

Labirint 2 (Şəkil 1.48):



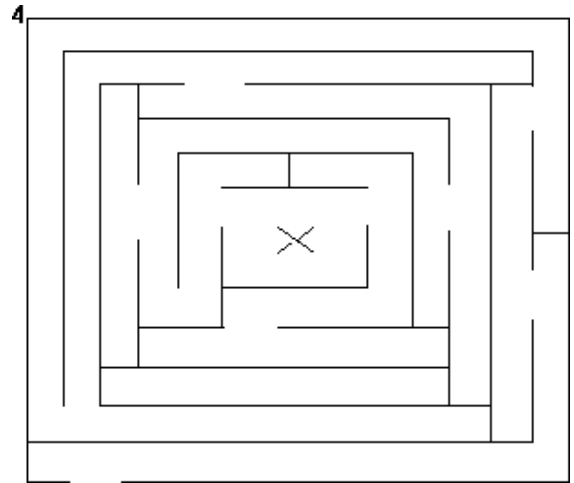
Şəkil 1.48. Veksler testi, 12-ci subtest, labirint 2

Labirint 3 (Şəkil 1.49):



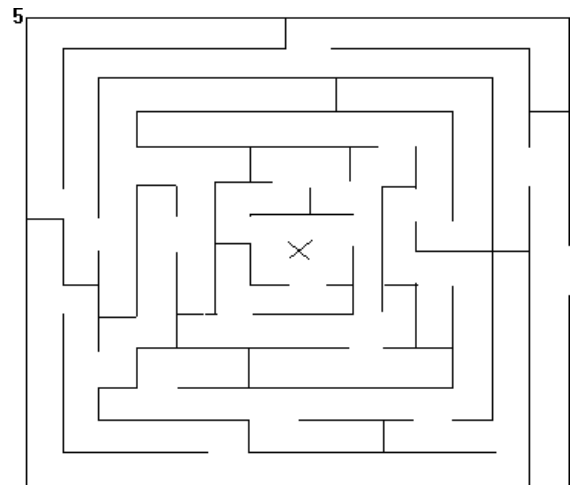
Şəkil 1.49. Veksler testi, 12-ci subtest, labirint 3

Labirint 4 (Şəkil 1.50):



**Şəkil 1.50. Veksler testi, 12-ci subtest,
Labirint 4**

Labirint 5 (Şəkil 1.51):

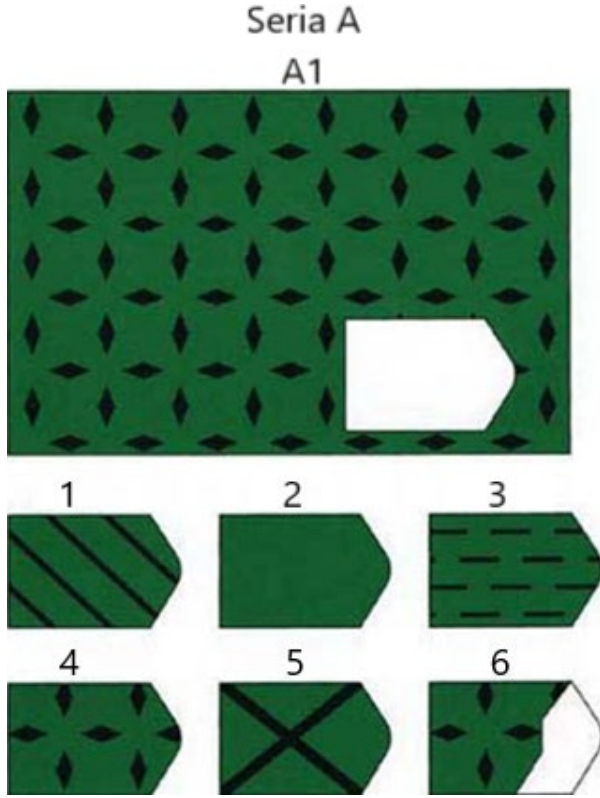


**Şəkil 1.51. Veksler testi, 12-ci subtest,
labirint 5**

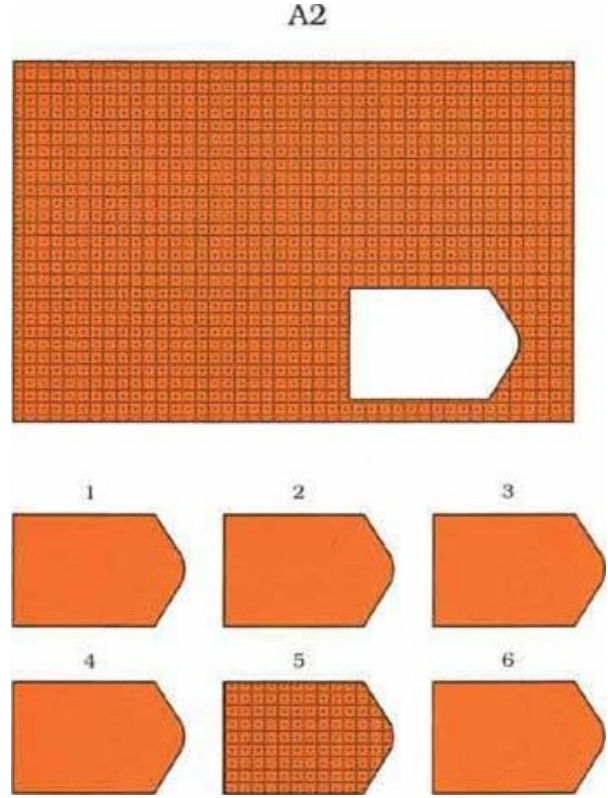
2. Raven testi

Stimul material (Şəkil 1.52-Şəkil 1.87):

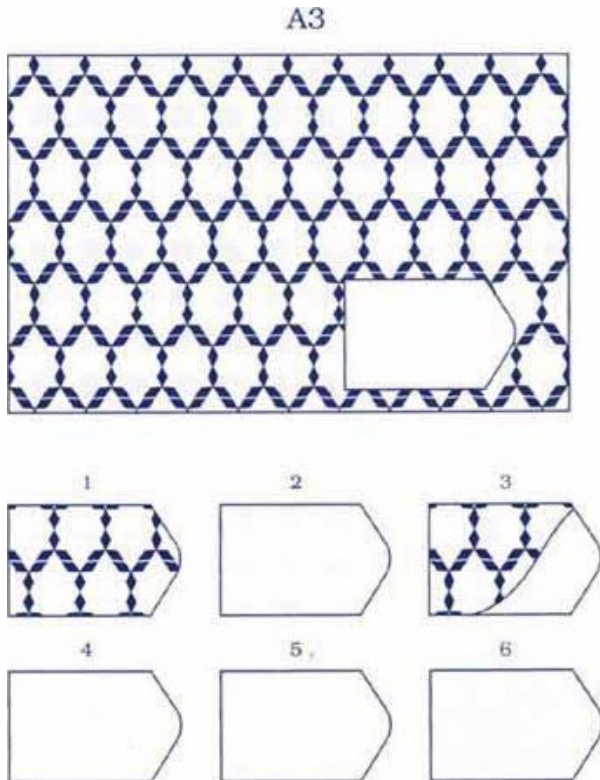
A subtesti



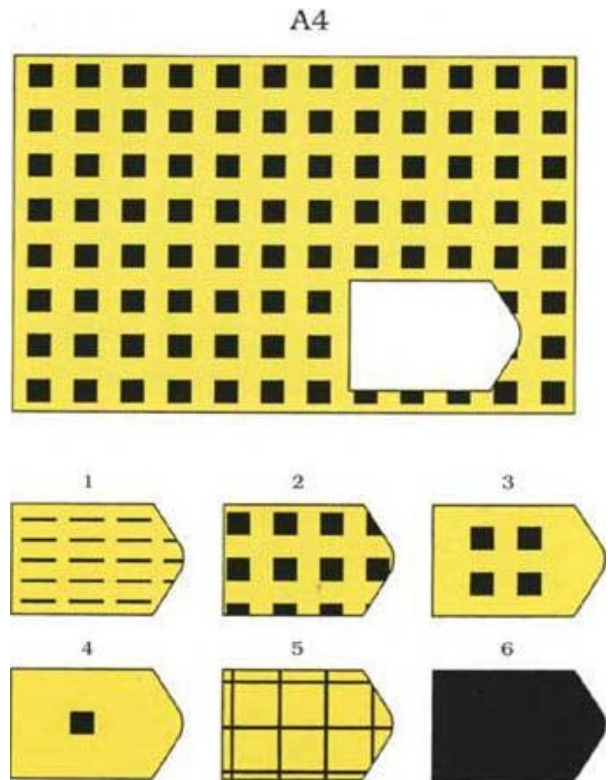
Şəkil 1.52. Raven testi, A1



Şəkil 1.53. Raven testi, A2

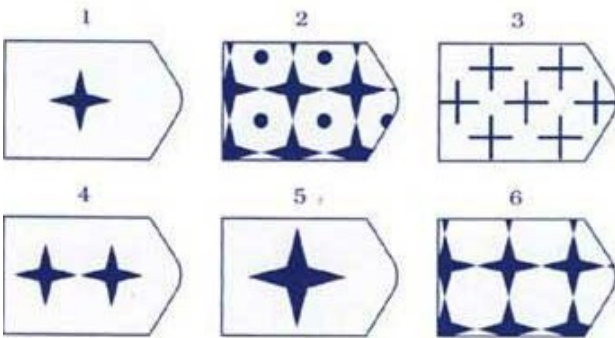
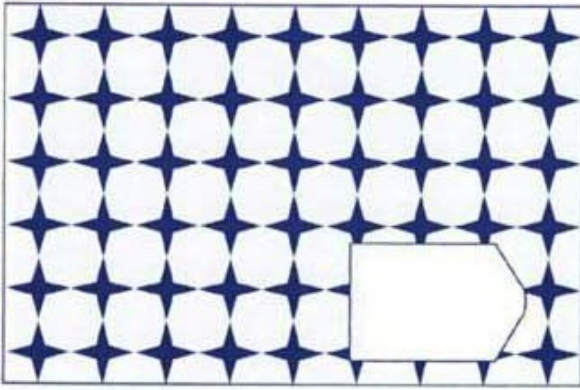


Şəkil 1.54. Raven testi, A3



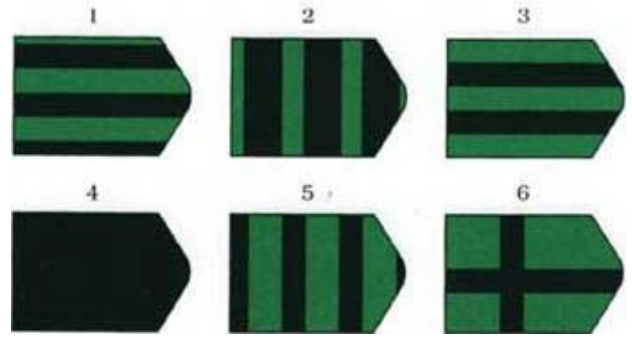
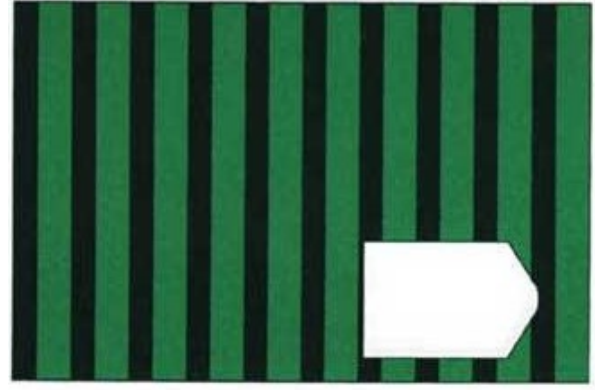
Şəkil 1.55. Raven testi, A4

A5



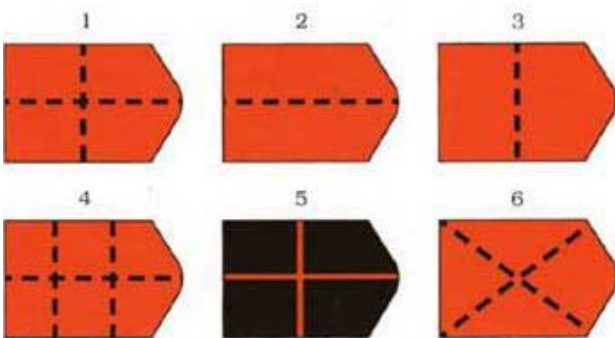
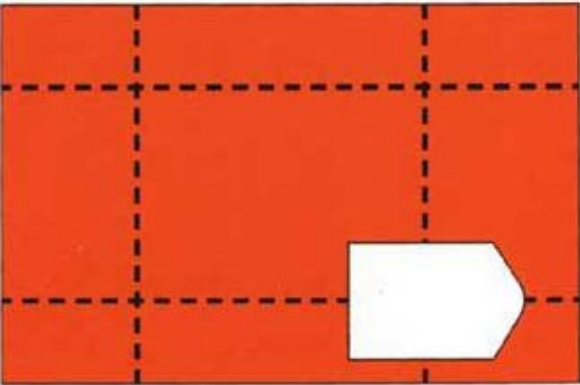
Şəkil 1.56. Raven testi, A5

A6



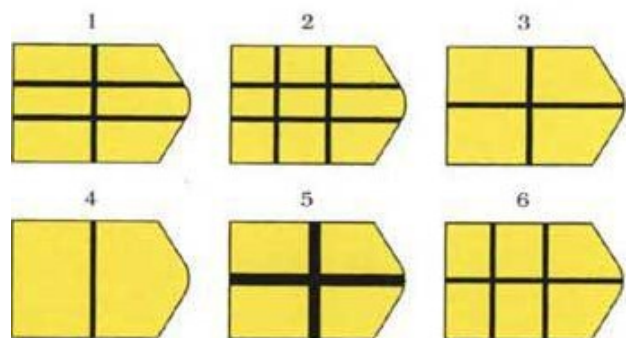
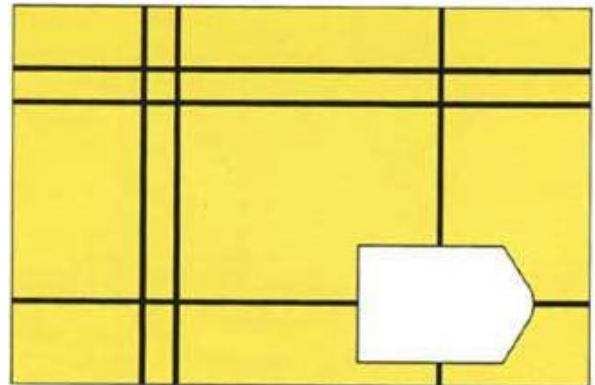
Şəkil 1.57. Raven testi, A6

A7



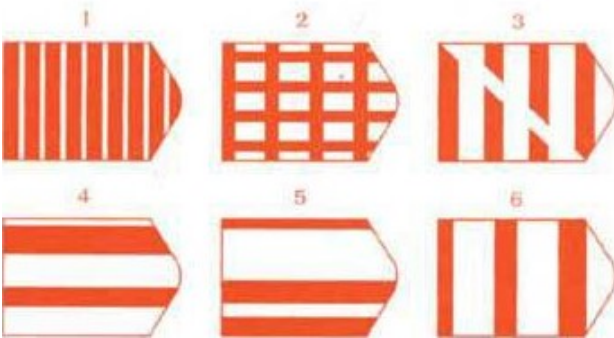
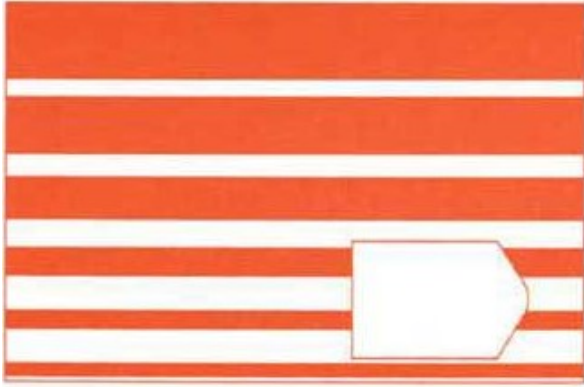
Şəkil 1.58. Raven testi, A7

A8



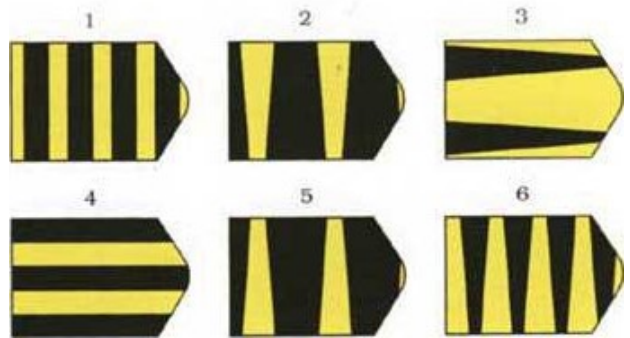
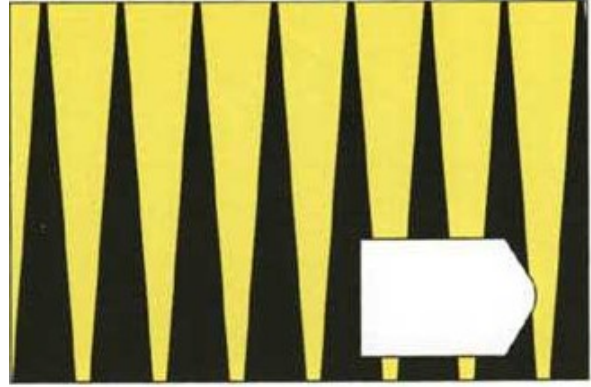
Şəkil 1.59. Raven testi, A8

A9



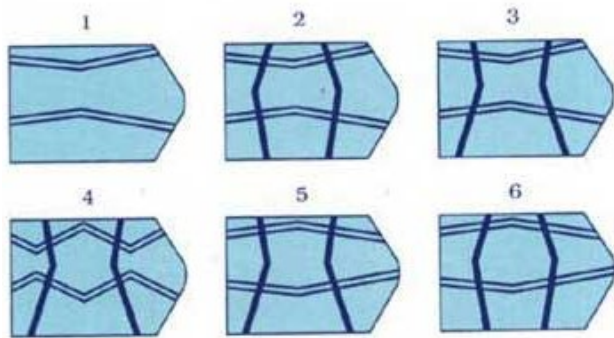
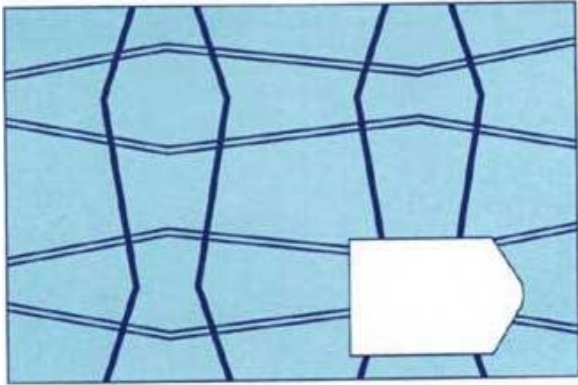
Şəkil 1.60. Raven testi, A9

A10



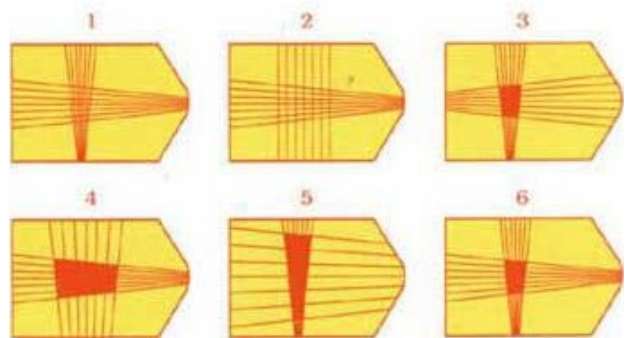
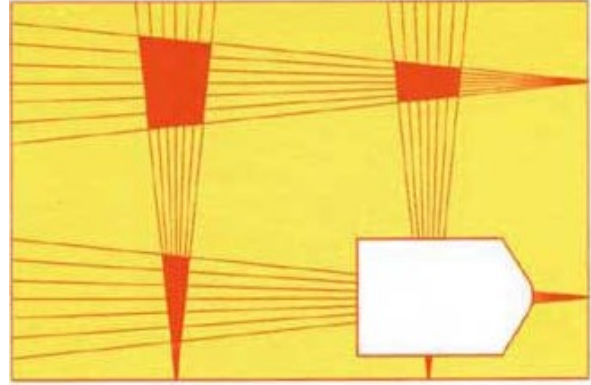
Şəkil 1.61. Raven testi, A10

A11



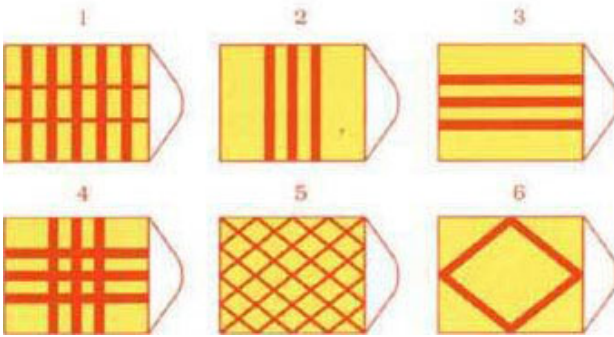
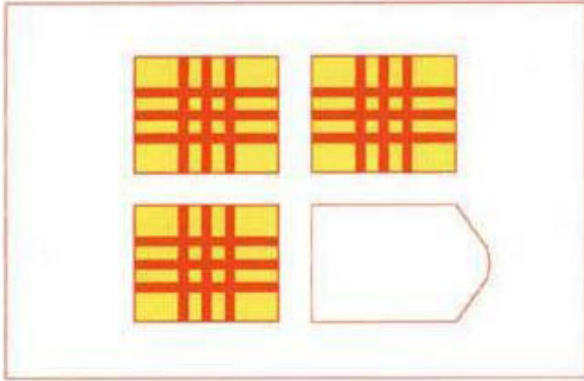
Şəkil 1.62. Raven testi, A11

A12



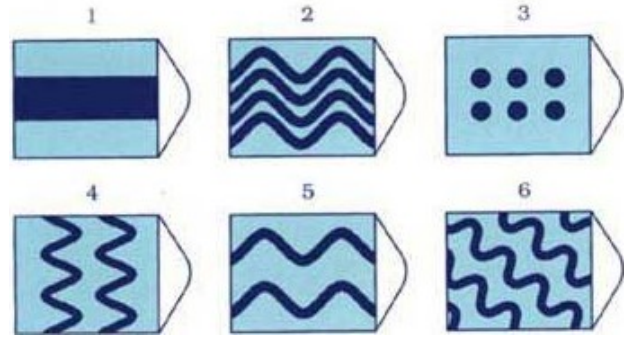
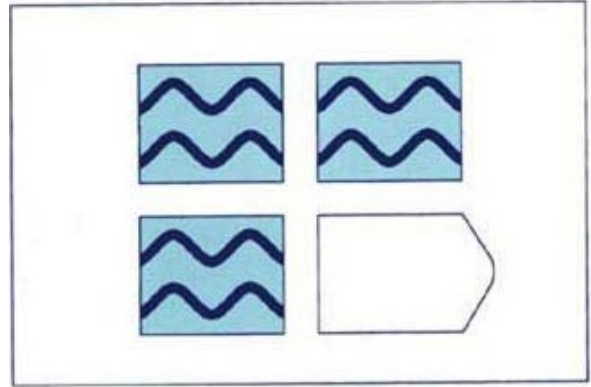
Şəkil 1.63. Raven testi, A12

Ab Seriyası
A_B1



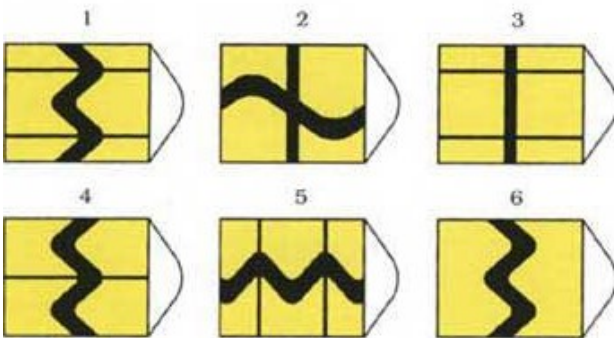
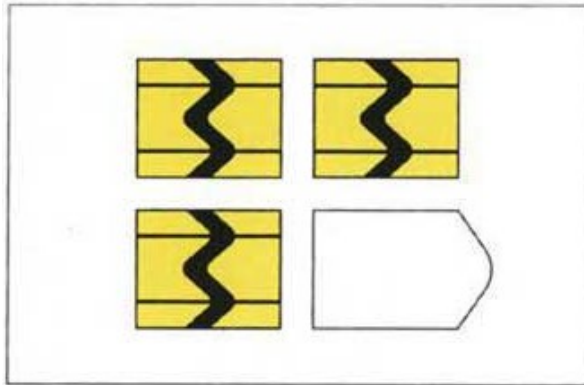
Şəkil 1.64. Raven testi, Ab1

A_B2



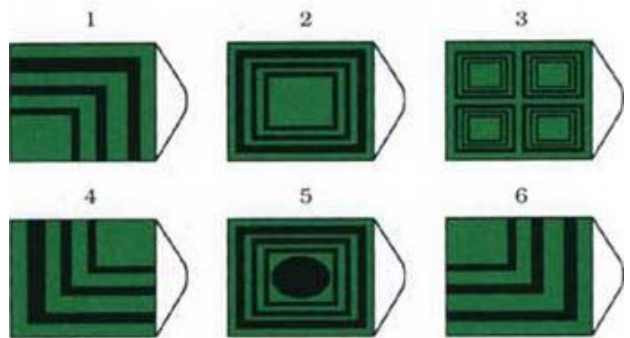
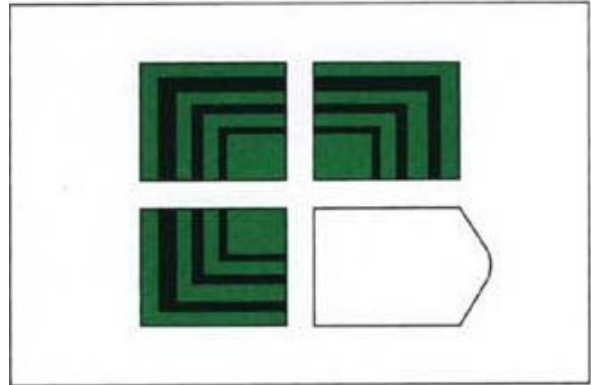
Şəkil 1.65. Raven testi, Ab2

A_B3



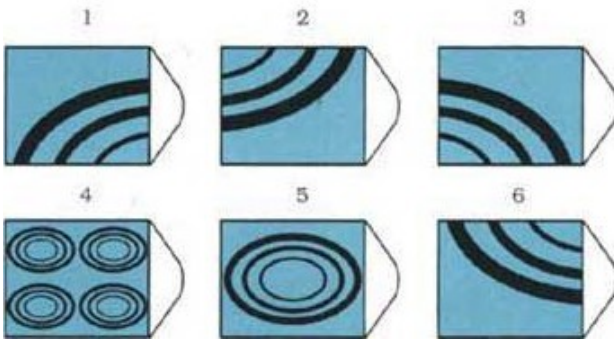
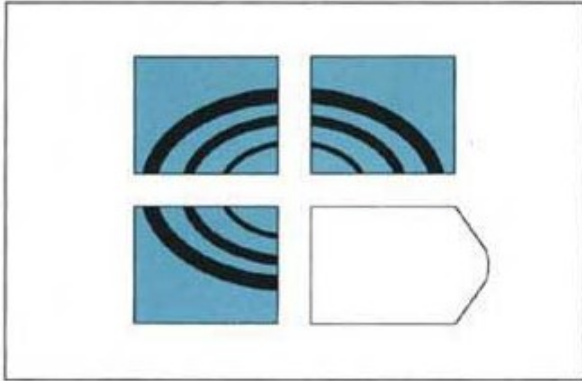
Şəkil 1.66. Raven testi, Ab3

A_B4



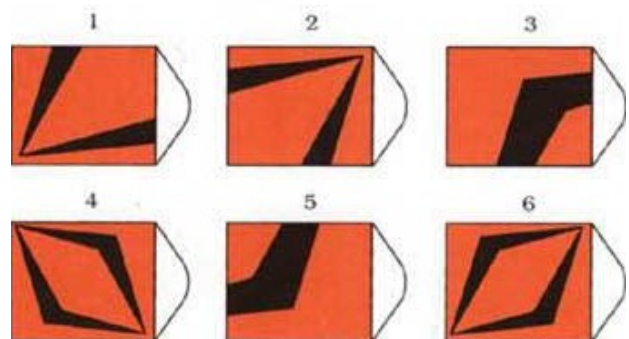
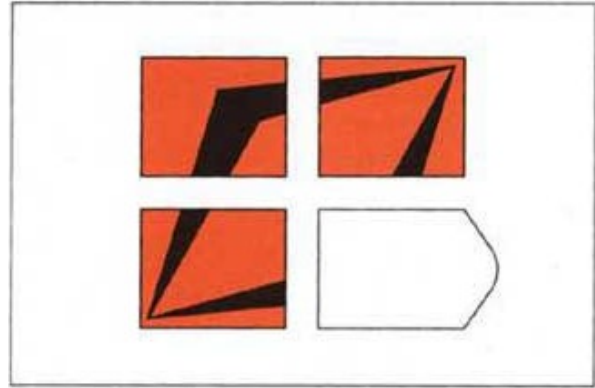
Şəkil 1.67. Raven testi, Ab

A_B5



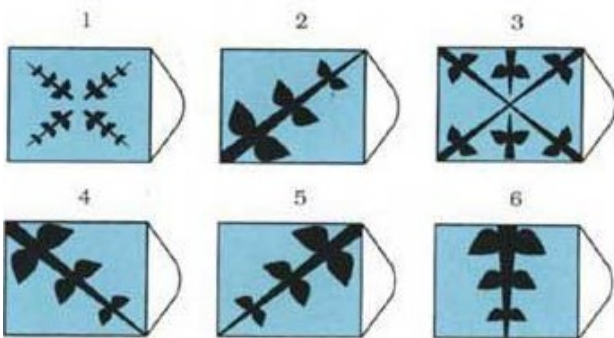
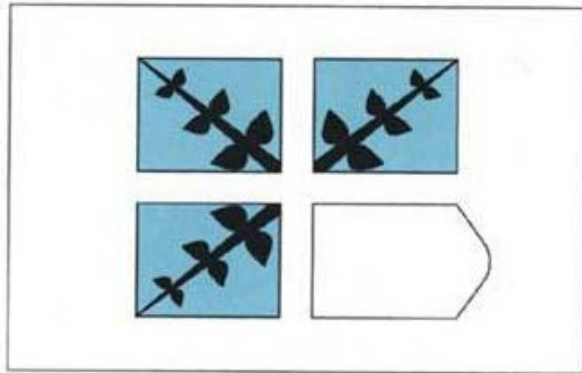
Şəkil 1.68. Raven testi, Ab5

A_B6



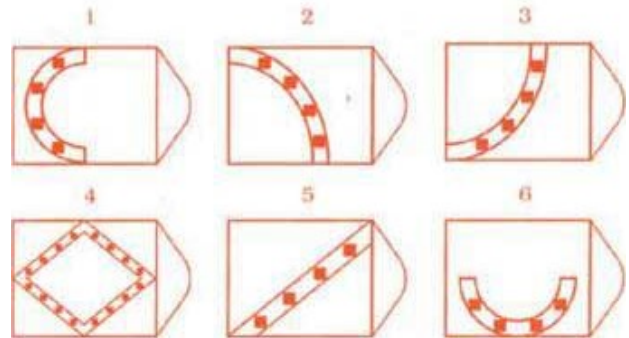
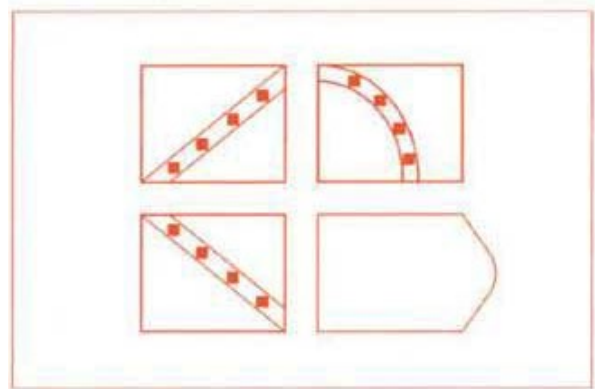
Şəkil 1.69. Raven testi, Ab6

A_B7



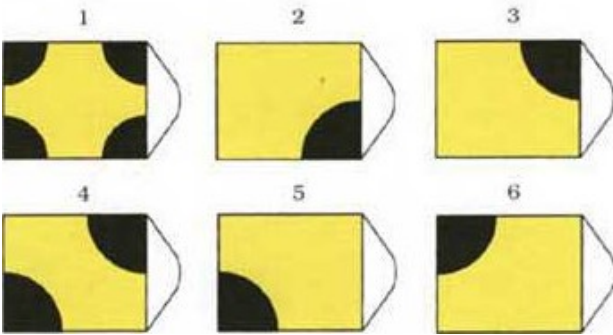
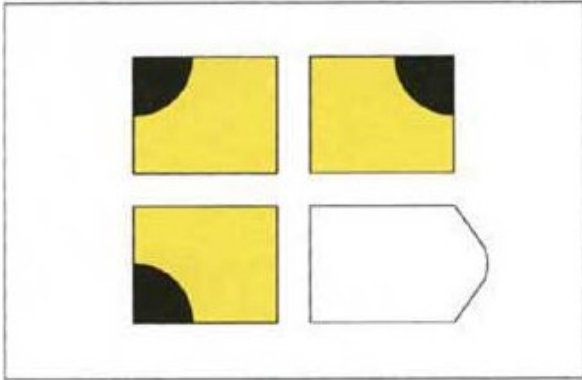
Şəkil 1.70. Raven testi, Ab7

A_B8



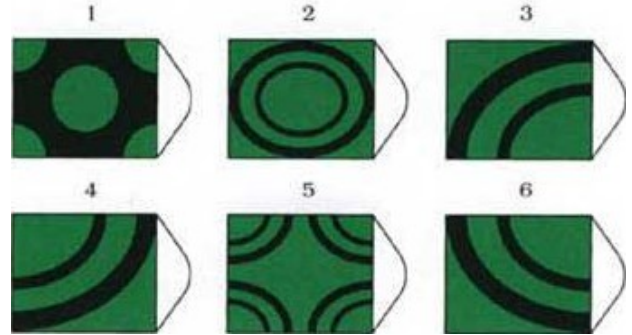
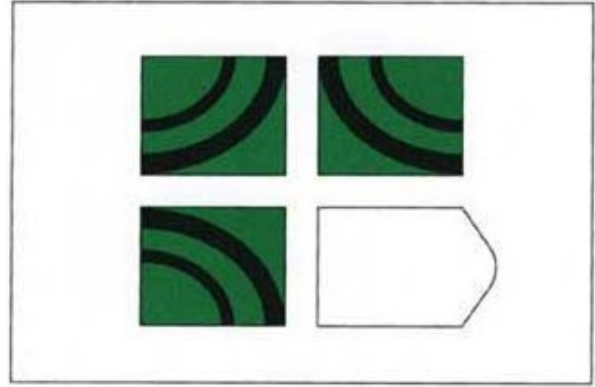
Şəkil 1.71. Raven testi, Ab8

A_B9



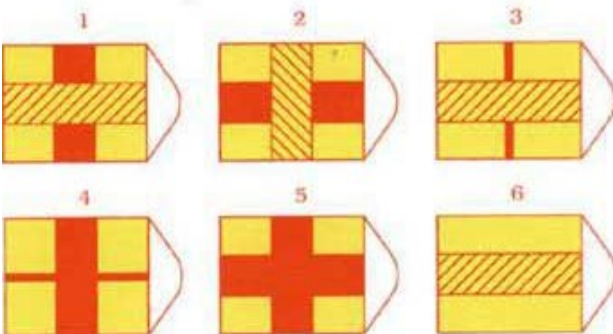
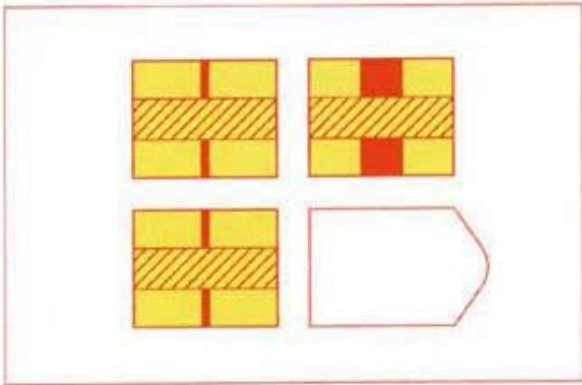
Şəkil 1.72. Raven testi, Ab9

A_B10



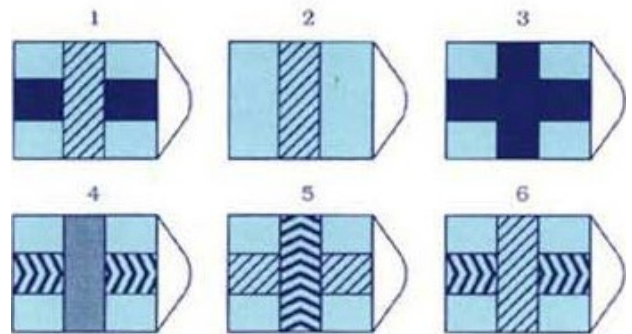
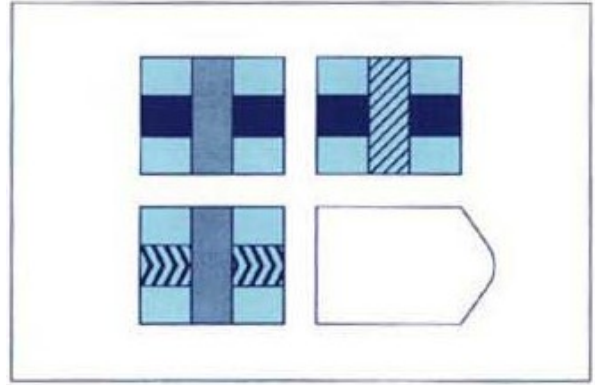
Şəkil 1.73. Raven testi, Ab10

A_B11

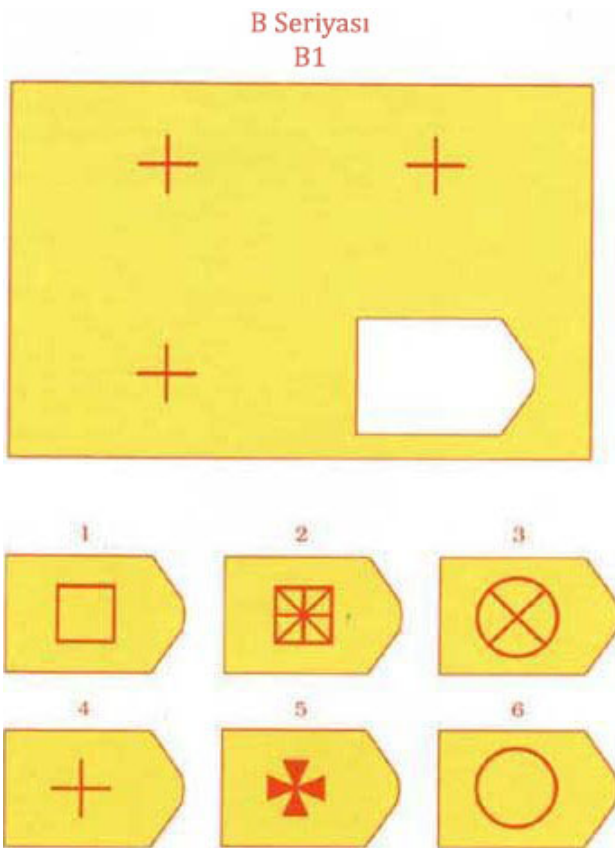


Şəkil 1.74. Raven testi, Ab11

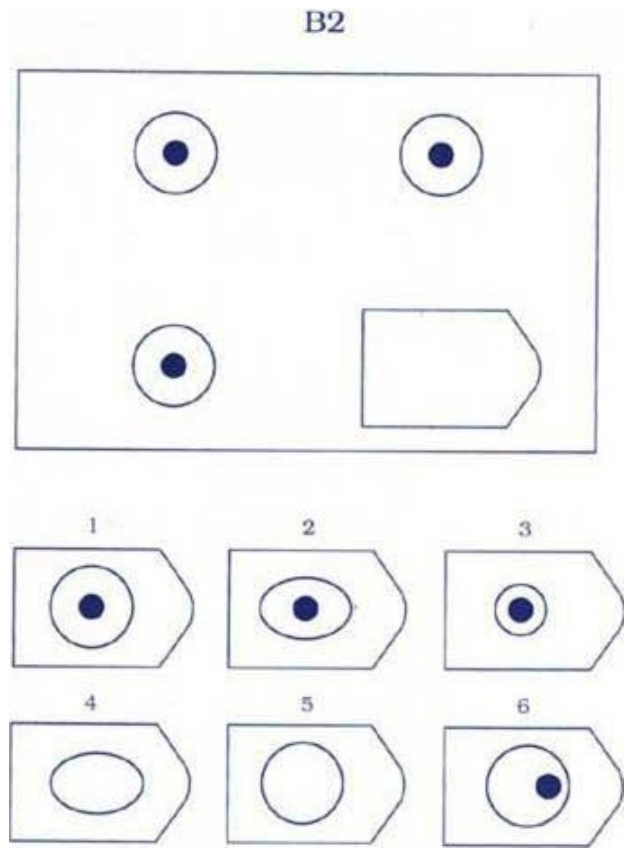
A_B12



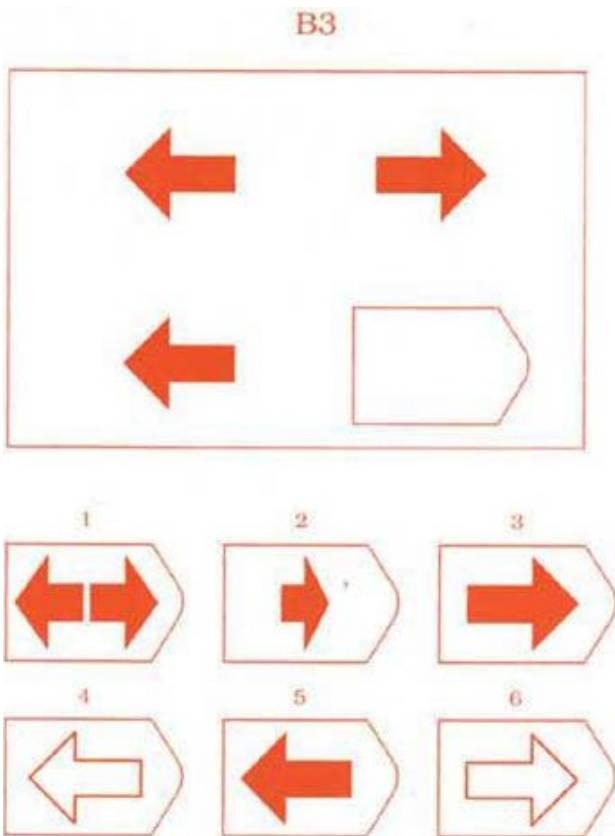
Şəkil 1.75. Raven testi, Ab12



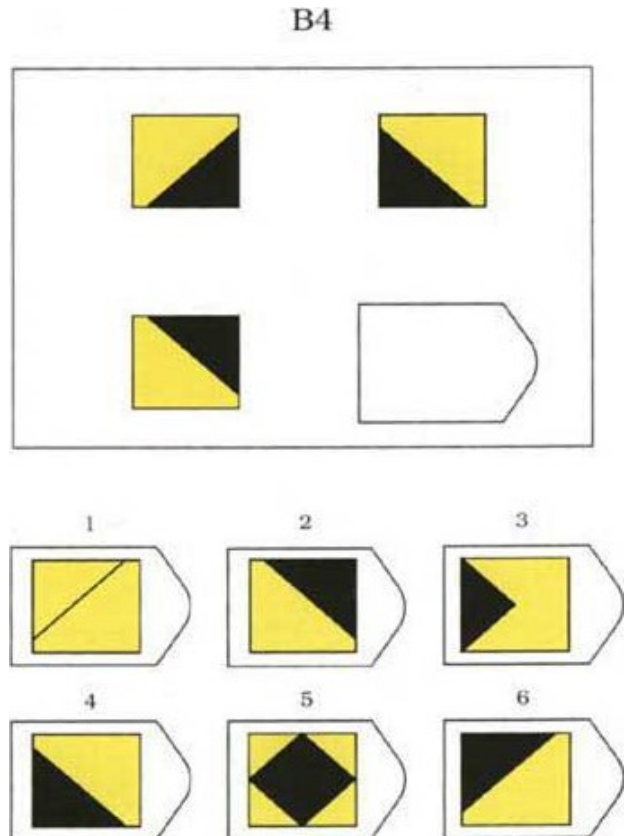
Şəkil 1.76. Raven testi, B1



Şəkil 1.77. Raven testi, B2

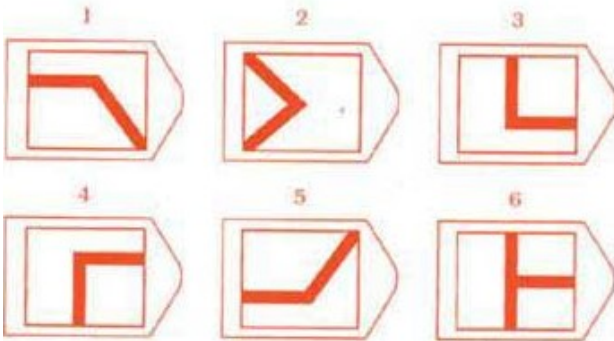
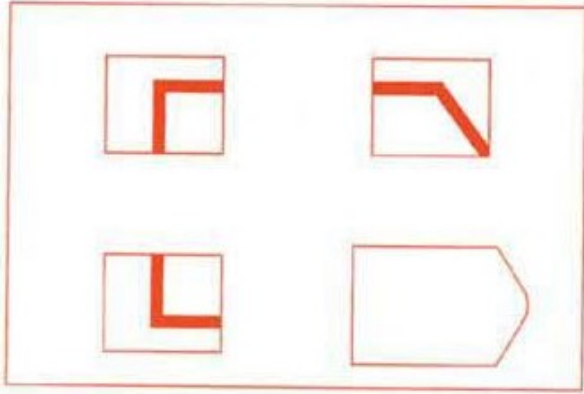


Şəkil 1.78. Raven testi, B3



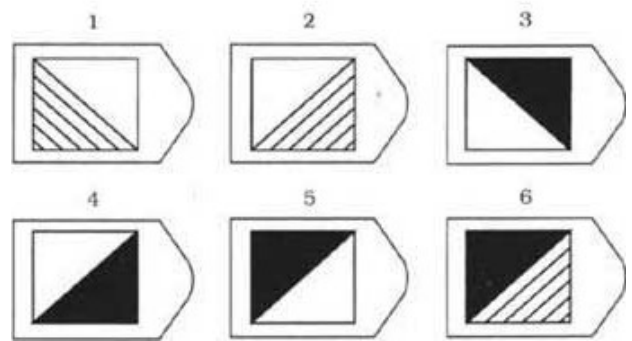
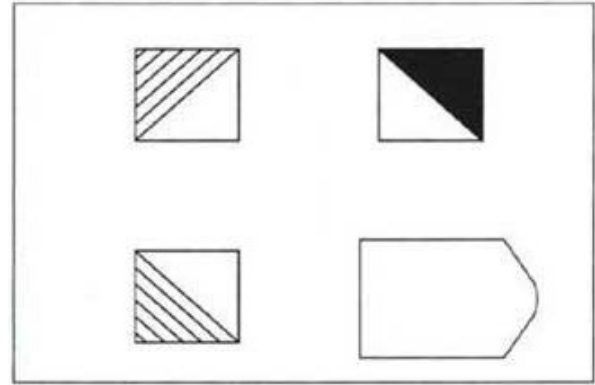
Şəkil 1.79. Raven testi, B4

B5



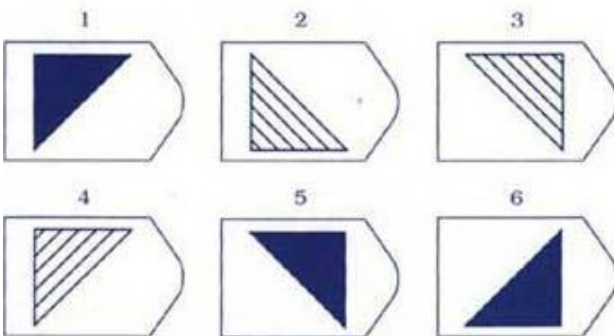
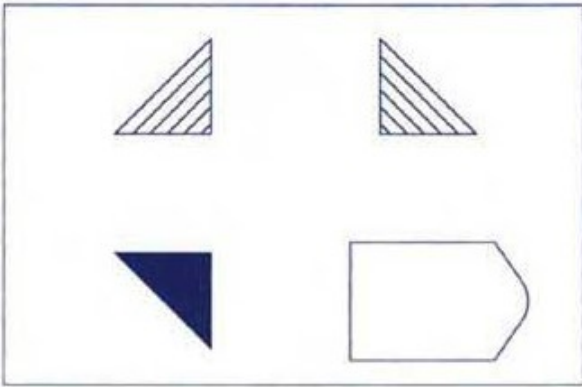
Şəkil 1.80. Raven testi, B5

B6



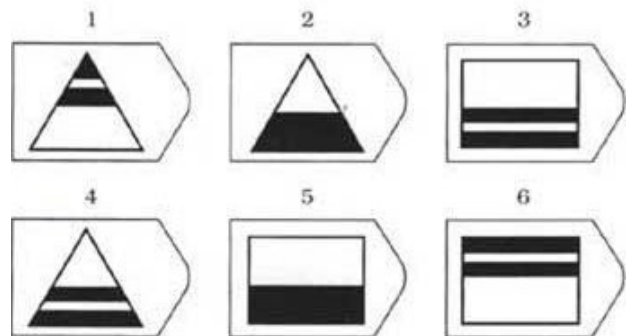
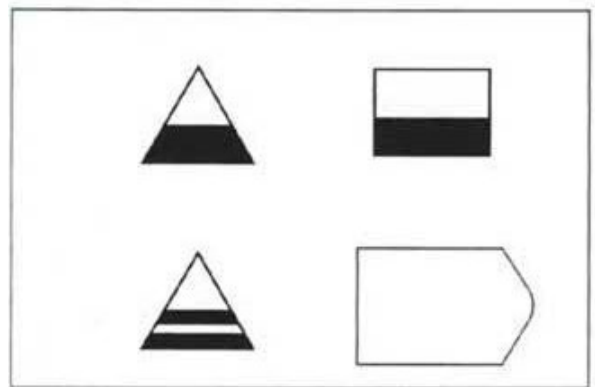
Şəkil 1.81. Raven testi, B6

B7



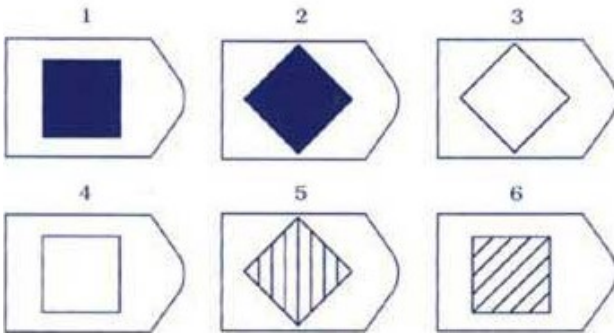
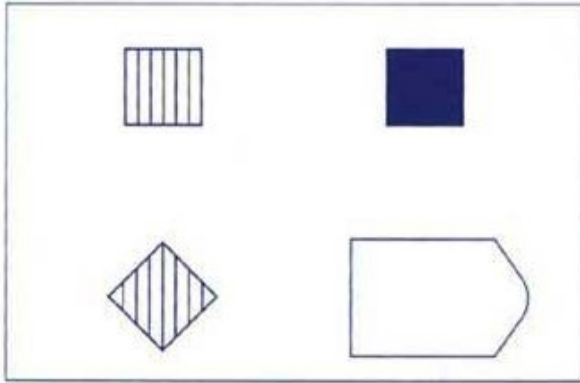
Şəkil 1.82. Raven testi, B7

B8



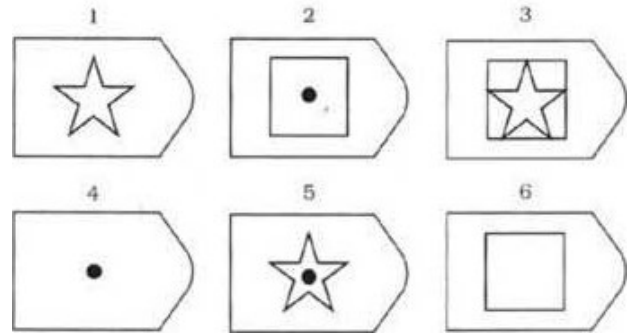
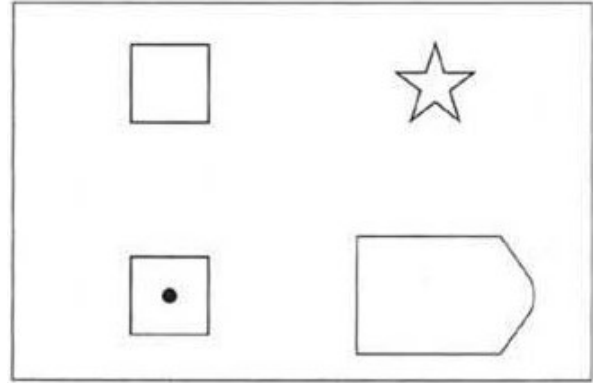
Şəkil 1.83. Raven testi, B8

B9



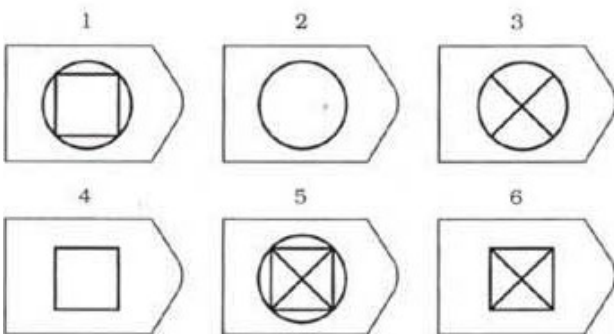
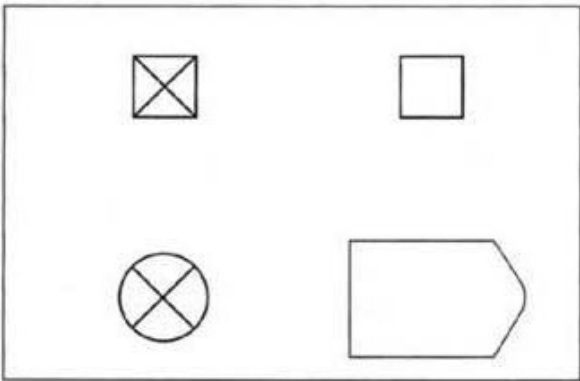
Şəkil 1.84. Raven testi, B9

B10



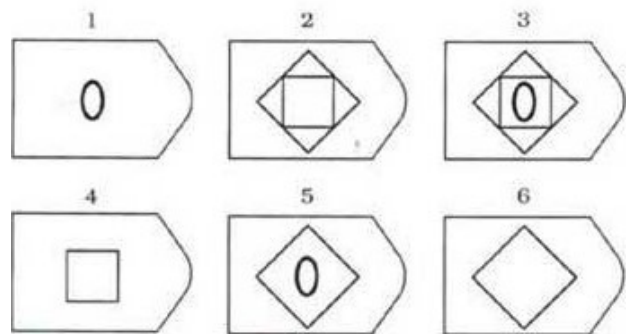
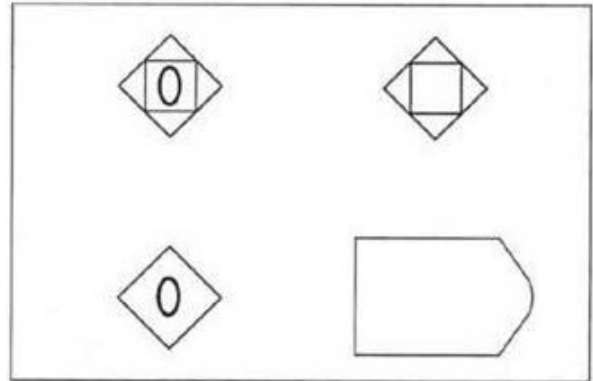
Şəkil 1.85. Raven testi, B10

B11



Şəkil 1.86. Raven testi, B11

B12

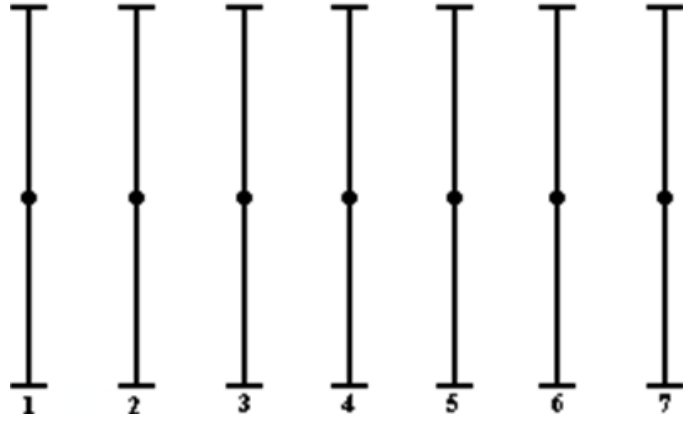


Şəkil 1.87. Raven testi, B12

3. Dembo-Rubinşteyn "Özünəqiymət" metodikası

Stimul materialı (Şəkil 1.88):

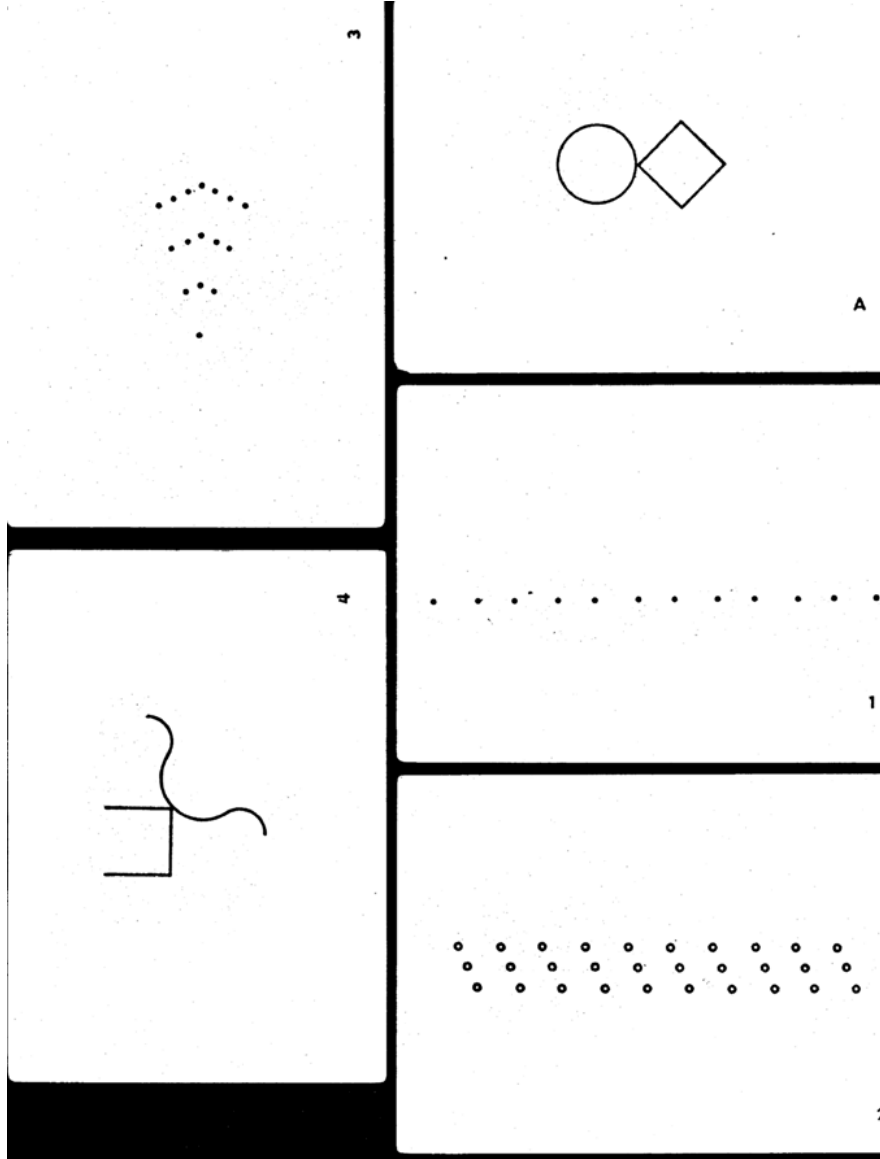
Cütlüklər: Sağlam-xəstə, səliqəli-səliqəsiz, bacarıqlı-bacarıqsız, ağıllı-ağılsız, yaxşı-pis, dostu var-dostu yoxdur, şən-maraqsız, yaxşı şagird-pis şagird.



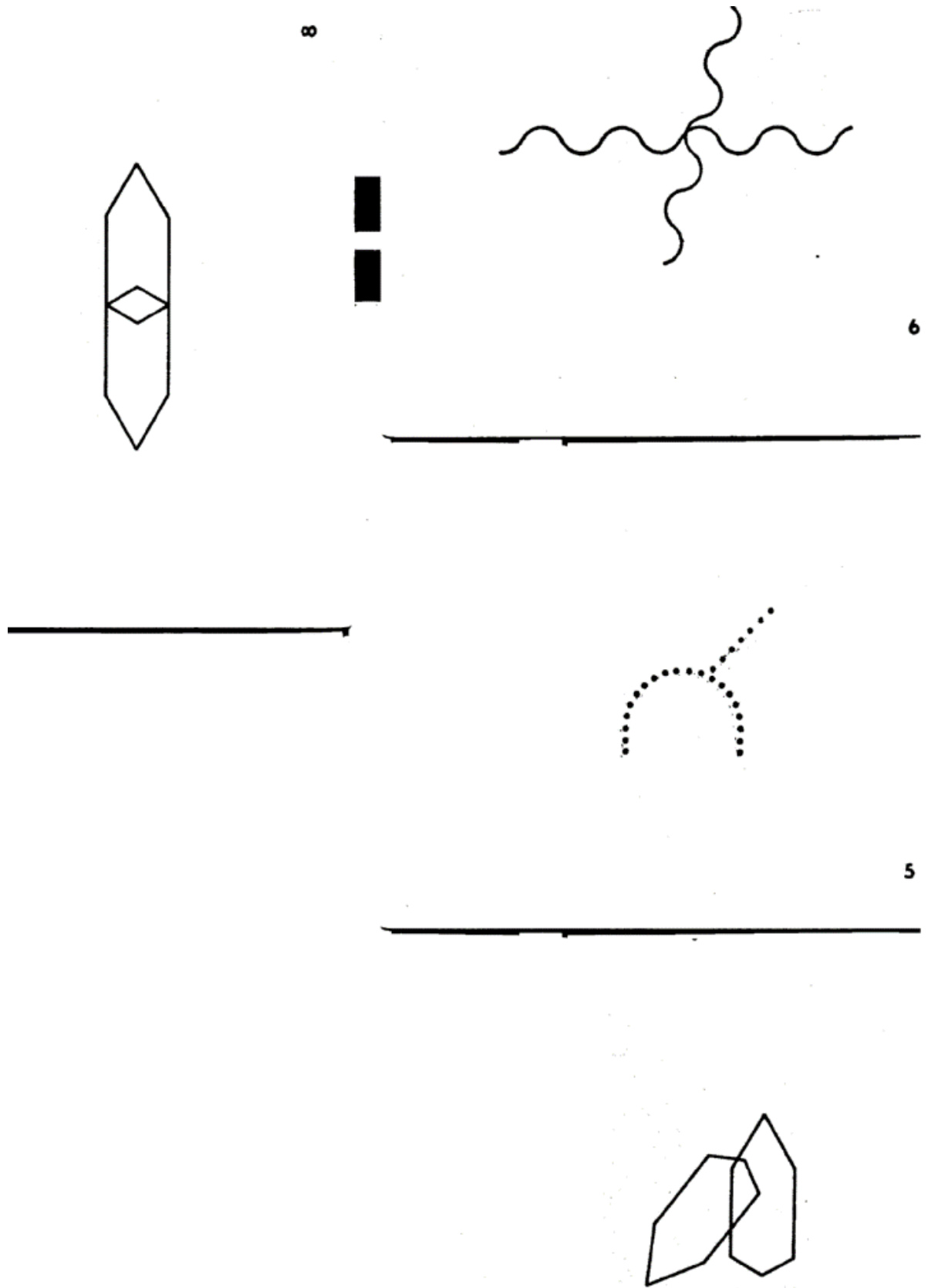
Şəkil 1.88. Denbo-Rubinşteyn stimulları

4. Göz-motor gəştalt-test (V. V. Lebedinskiy) Bender Metodikası

Stimul materialı (Şəkil 1.89 və Şəkil 1.90):



Şəkil 1.89. Bender metodikası 1



Şəkil 1.90. Bender metodikası

5. Xarakterin aksentuasiyası metodikası A. S. Leonqard və Q. Şmişek

Stimül material (Cədvəl 1.10).

| No | Hökmlər |
|-----|---|
| 1. | Sizin əhvalınız şən və qayğısızdır mı? |
| 2. | Siz tez inciyənsiniz mi? |
| 3. | Sizin nəyə görə dərhal ağladığınız vaxtlar olub mu? |
| 4. | Siz çalışdığınız işdə özünüzü həmişə haqlı sayır və bunun belə olduğuna əmin olmamış sakitləşirsiniz? |
| 5. | Siz özünüzü uşaq yaşlarınızda vaxtlarınızla müqayisədə daha cəsur hiss edirsiniz mi? |
| 6. | Sizin əhvalınız kəskin dəyişə bilər mi? |
| 7. | Siz həmişə məclislərdə diqqət mərkəzində olursunuz mu? |
| 8. | Elə hallar olur mu ki, heç bir əsas olmadan əsəbi və keyfsiz olur və heç kimlə danışmaq istəmirsiniz? |
| 9. | Ciddi insansınız mı? |
| 10. | Elə olur mu ki, sizə güclü ilham gəlir və çox həvəslənirsiniz? |
| 11. | Siz işgüzar və bacarıqlı insansınız mı? |
| 12. | Sizin xətrinizə dəyəndə siz bunu tez unudursunuz mu? |
| 13. | Siz ürəyiyumşaq insansınız mı? |
| 14. | Məktubu poçt qutusuna saldıqdan sonra siz buna bir daha əmin olmaq üçün qutunun ağzını yoxlayırsınız mı? |
| 15. | Siz işinizi həmişə vicdanla yerinə yetirməyə çalışırsınız mı? |
| 16. | Siz uşaq ikən şimşək və ya itdən qorxurdunuz mu? |
| 17. | Siz digər insanların bir-birilərinə qarşı kifayət qədər tələbkar olmadıqlarını düşünür müsünüz? |
| 18. | Sizin əhvalınız həyatınızda baş verənlər və yaşantılarınızdan çox asılıdır mı? |
| 19. | Siz öz yaxınlarınızla həmişə səmimisiniz mi? |
| 20. | Sizin əhvalınız tez-tez əzgin və pis olur mu? |
| 21. | Sizdə əvvəllər isterik tutmalar olub mu? |
| 22. | Sizdə güclü narahatlıq vəziyyəti və ya nəyəsə güclü meyl olur mu? |
| 23. | Uzun müddət bir yerdə oturmaq sizin üçün çətindir mi? |
| 24. | Sizə qarşı ədalətsizlik edildikdə siz öz maraqlarınız uğrunda mübarizə aparırsınız mı? |
| 25. | Siz adam öldürə bilərsiniz mi? |
| 26. | Əyri salınmış süfrə və düz asılmayan pərdə sizi o qədər əsəbiləşdirir ki, dərhal onu düzəltməyə çalışırsınız? |
| 27. | Uşaqlıqda evdə tək qalanda siz qorxurdunuz mu? |
| 28. | Sizin əhvalınız tez-tez səbəbsiz yerə dəyişirmi? |

| | |
|-----|---|
| 29. | Siz öz işinizə həmişə diqqətlə və məsuliyyətlə yanaşırsınızmi? |
| 30. | Siz özünüzdən tez çıxıb hirslənirsinizmi? |
| 31. | Siz etinasız və şən ola bilərsinizmi? |
| 32. | Siz sevinc hissi tam yaşaya bilərsinizmi? |
| 33. | Siz şən və əyləncəli tədbirlər keçirmək üçün yararlı insansınızmi? |
| 34. | Hər hansı məsələ ilə bağlı insanlara siz öz fikrinizi açıq və səmimi şəkildə bildirirsinizmi? |
| 35. | Siz qan görəndə özünüzü pis hiss edirsinizmi? |
| 36. | Siz böyük məsuliyyət hissi tələb edən fəaliyyətlə həvəslə məşğul olursunuz? |
| 37. | Siz ədalətsizlik edilmiş şəxsləri müdafiə etməyə meyillisinizmi? |
| 38. | Qaranlıq zirzəmiyə düşmək sizə çətinirmi? |
| 39. | Siz digər işləri də öz sevimli işiniz kimi asta və diqqətlə görürsünüz? |
| 40. | Siz ünsiyyətçisinizmi? |
| 41. | Məktəbdə oxuyarkən siz həvəslə səhnədə şeir deyirdinizmi? |
| 42. | Uşaq vaxtı siz evdən qaçmısınızmi? |
| 43. | Həyatı olduğu kimi qəbul etmək sizə çətinirmi? |
| 44. | Elə konfliktləriniz olubmu ki, sizin əsəblərinizə o qədər təsir edib ki, siz dərəcə almırsınız? |
| 45. | Demək olarmı ki, uğursuzluq zamanı siz yumor hissini itirmisiniz? |
| 46. | Sizin xətrinizə kimsə dəyərsə, barışmaq üçün ilk addımı siz atırsınızmi? |
| 47. | Siz heyvanları sevirsinizmi? |
| 48. | Ev və ya işdə nə isə qaydasında olmasa, siz ev və işi tərk edərsinizmi? |
| 49. | Sizi belə fikirlər narahat edirmi ki, sizinlə, ya da qohumlarınızla nə isə bədbəxt hadisə baş verəcək? |
| 50. | Sizcə əhvalınız havadan asılıdırmi? |
| 51. | Çox sayda insan qarşısında səhnədə çıxış etmək sizin üçün çətinirmi? |
| 52. | Sizi kimsə bilərəkdən əsəbiləşdirsə, o zaman siz özünüzdən çıxıb yumruqlarınızı işə sala bilərsinizmi? |
| 53. | Siz çox ünsiyyətdə olursunuzmu? |
| 54. | Nədənsə ümidləriniz boşa çıxsa, siz tamamilə ruhdan düşərsinizmi? |
| 55. | Siz təşkilatçılıq tələb edən işləri xoşlayırsınızmi? |
| 56. | Siz öz məqsədiniz uğrunda, hətta qarşıya çoxlu maneələr çıxanda belə böyük səylə mübarizə aparırsınızmi? |
| 57. | Film sizə elə təsir edə bilərmi ki, siz ağlayasınız? |
| 58. | Əgər siz bütün günü hansısa problem və gələcəyiniz haqda düşünürsünüzsə, sizə yuxuya getmək çətin olurmu? |
| 59. | Məktəbdə oxuyarkən spartqalkadan istifadə etdiyiniz və ya yoldaşlarınızdan köçürdüyünüz hallar olubmu? |
| 60. | Gecə qəbiristanlığa getmək sizin üçün çətin irmi? |

| | |
|-----|--|
| 61. | Evdə hər şeyin öz yerində olmasına siz diqqətlə nəzarət edirsinizmi? |
| 62. | Elə olurmu ki, siz yaxşı əhvalda yuxuya gedib pis əhvalla oyanasınız və bir neçə saat bu əhvalda qalasanız? |
| 63. | Siz yeni situasiyaya tez uyğunlaşa bilərsinizmi? |
| 64. | Siz baş ağrılarına meyillisinizmi? |
| 65. | Siz tez-tez gülürsünüzmü? |
| 66. | Siz insanlara həqiqi münasibətinizi bildirmədən onlara çox yaxşı münasibət göstərməyi bacarırsınızmi? |
| 67. | Sizi hərəkətli insan adlandırmaq olarmı? |
| 68. | Ədalətsizlik sizə çox pis təsir e irmi? |
| 69. | Sizi təbiəti çox sevən insan adlandırmaq olarmı? |
| 70. | Sizdə belə vərdiş varmı ki, yatmadan əvvəl və ya bir yerə gedərkən qaz, işıq və qapını bağlayıb-bağlamadığınızı yoxlayırsınız? |
| 71. | Siz qorxaqsınızmi? |
| 72. | Elə an olurmu ki, siz səbəb olmadan xoşbəxtlikdən özünüzü göyün yeddinci qatında hiss edəsiniz? |
| 73. | Yeniyetməlik dövründə bədii özfəaliyyət dərnəyi və ya teatr dərnəklərində siz həvəslə iştirak edirdinizmi? |
| 74. | Bəzən siz gözlərinizi uzaqlara zilləyib baxmağa meyl edirsinizmi? |
| 75. | Siz gələcəyə bədbin baxırsınızmi? |
| 76. | Qısa müddət ərzində sizin şən əhvalınız qəmgin əhvalla əvəz oluna bilərmi? |
| 77. | Dostlarınız olan məclisdə sizim əhvalınız asanlıqla yüksəlirmi? |
| 78. | Sizin əsəbiniz uzun müddət soyumurmu? |
| 79. | Başqalarına bədbəxtlik üz verəndə siz buna görə qəmgin olursunuzmu? |
| 80. | Məktəbdə oxuyarkən dəftərinizin hansısa səhifəsini ləkələyəndə siz o vərəqi cırıb yenidən köçürürdünüzmü? |
| 81. | Demək olarmı ki, siz daha çox şübhələnməyə meyillisiniz və heç kimə etibar etmirsiniz? |
| 82. | Tez-tez qorxulu yuxular görürsünüzmü? |
| 83. | Sizdə elə hallar olurmu ki, öz iradəniyə qarşı özünüzü pəncərədən, yaxud da yaxınlaşan qatarın altına atmaq istəyirsiniz? |
| 84. | Şən əhatədə siz də şən əhvalda olursunuzmu? |
| 85. | Sizi narahat edən məsələlərdən uzaqlaşib onlar haqda düşünməmək sizə asandırmi? |
| 86. | Əsəbiləşəndə siz özünüzü çətin ələ alırsınız? |
| 87. | Siz susmağa üstünlük verirsinizmi? |
| 88. | Əgər siz tamaşada iştirak etməli olsanız, rola elə girə bilərsinizmi ki, o an ətrafdakı hər şey haqda unudarsınız? |

Cədvəl 1.10.

6. Basa-Darki testi

Stimül material (Cədvəl 1.11)

| Nö | Suallar |
|-----|--|
| 1. | Vaxtaşırı mən başqalarına ziyan vurma arzusunun öhdəsindən gələ bilmirəm. |
| 2. | Bəzən mən bəyənmədiyim insanlar haqqında qeybət də edirəm. |
| 3. | Mən asanlıqla qıcıqlanır, lakin tez də sakitləşirəm |
| 4. | Əgər məndən xoşluq ilə xahiş etmirlərsə, mən o insanın xahişinə əməl etmirəm. |
| 5. | Mən hər zaman layiq olduğum qiyməti almıram. |
| 6. | Mən insanların mənim arxamdan qeybətimi qıldıklarını bilirəm. |
| 7. | Əgər mən dostlarımla əməlləri və ya davranışını bəyənmərsə, o zaman bunu onlara hiss etdirməyi xoşlayıram. |
| 8. | Əgər mən bir insanı aldadırsam, o zaman dərhal vicdan əzabı çəkirəm. |
| 9. | Mən insanı vurmağa hazır olduğumu hiss edirəm. |
| 10. | Mən o dərəcədə əsəbləşmirəm ki, əlimə keçən əşyanı tullayım və ya sındırıram. |
| 11. | Mən hər zaman qüsurlara qarşı daha anlaşıqlı davranmağı bacarıram. |
| 12. | Əgər müəyyən olunan qayda mənim xoşuma gəlmərsə, mən onu pozmağa can atıram. |
| 13. | Başqaları demək olar ki, əlverişli şəraitin öhdəsindən gəlməyi bacarırlar. |
| 14. | Mən mənimlə gözlədiyimdən də artıq dostcasına davranan insanlar ilə ehtiyatla davranmağı xoşlayıram. |
| 15. | Mən bir çox halda insanlar ilə ümumi razılığa gələ bilmirəm. |
| 16. | Bəzən ağılıma utandığım fikirlər gəlir. |
| 17. | Əgər kimsə məni birinci vurarsa, mən ona cavab verməməyə üstünlük verirəm. |
| 18. | Mən qıcıqlandığım zaman qapını çırpıb getməyi xoşlayıram. |
| 19. | Mən ətrafdakıların düşündüyündən də artıq qıcıqlanıram. |
| 20. | Əgər kimsə özünü vacib adam kimi aparırsa, mən onun ziddinə getməyi xoşlayıram. |
| 21. | Mənim taleyim məni hər zaman narahat edir. |
| 22. | Mən bir çox insanın məni sevmədiyini düşünürəm. |
| 23. | İnsanlar mənimlə razı olmadıqları hallarda mən mübahisədən yayınmağı bacarmır və dərhal mübahisəyə girirəm. |
| 24. | İşdən yayınan insanlar günah hissini duymalıdır. |
| 25. | Mən və mənim ailəmi təhqir edən şəxs mübahisəyə can atır. |
| 26. | Mən kobud zarafatlara qadir deyiləm. |
| 27. | Məni təhqir edən zaman məni qəzəb hissi bürüyür. |
| 28. | İnsanlar lovğalandıqda onların həddən artıq müştəbəhliyə aparılmamaları üçün mən əlimdən gələni əsirgəmirəm. |
| 29. | Demək olar ki, mən hər həftə xoşuma gəlmədiyim insanı görməyə çalışıram. |

| | |
|-----|--|
| 30. | Bir çox insan mənə paxıllıq edir. |
| 31. | Mən insanlardan mənim haqlarıma hörmət etmələrini tələb edirəm. |
| 32. | Mənim valideynlərimin qayğısına layiqli şəkildə qala bilməməyim mənə əzab verir. |
| 33. | Bizi yoran insanların tənbeh olunmaları və döyülmələri daha məqsəduyğundur. |
| 34. | Kinli olduğum zaman mən dilxor görünürəm. |
| 35. | Əgər mənə pis yanaşılırsa, o zaman mən buna layiq olduğum halda kədərlənmirəm. |
| 36. | Əgər kim isə məni özümdən çıxarırsa, o zaman mən ona fikir vermirəm. |
| 37. | Mən bunu nümayiş etdirməsəm də, mənə həsəd hissi əziyyət verir. |
| 38. | Bəzən mənə elə gəlir ki, ələ salınıram. |
| 39. | Mən əsəbləşdikdə belə təhqirlərə müraciət etmirəm. |
| 40. | Mən səhvlərimin bağışlanmasını istəyirəm. |
| 41. | Məni bir kimsə vurduqda belə mən nadir hallarda əvəz çıxıram. |
| 42. | Hərdən mənim istədiyim kimi alınmadıqda mən inciyirəm. |
| 43. | Bəzən insanlar məni iştirakları ilə də qıcıqlandırır. |
| 44. | Mənim nifrət etdiyim insanlar yoxdur. |
| 45. | Mənim prinsipim yadlara etibar etməməkdən ibarətdir. |
| 46. | Məni bir adam qıcıqlandırarsa, o zaman mən düşüdüyümü söyləməyə hazır oluram. |
| 47. | Mən yekun nəticədə, peşmançılıq çəkdiyim bir çox hərəkət edirəm. |
| 48. | Mən hirslənsəm, kimi isə vura bilərəm. |
| 49. | On yaşından mən qəzəbimi idarə etməyi bacarıram. |
| 50. | Mən özümü partlamağa hazır olan barıt çəlləyi kimi hiss edirəm. |
| 51. | Əgər ətrafdakı insanlar mənim nə hiss etdiyimi bilsəydilər, o zaman məni ünsiyyət qurmaq və yola getməyi bacarmayan bir şəxs kimi qəbul edərdilər. |
| 52. | Bəzən mən insanların hansı naməlum səbəblərdən mənə yaxşılıq etmələrinə məcbur olduqlarını düşünürəm. |
| 53. | Mənim üstümə bağıranda mən də qarşılıqlı olaraq qışqırıram. |
| 54. | Uğursuzluqlar məni dilxor edir. |
| 55. | Mən nə nadir hallarda, nə də başqaları kimi əksər hallarda dalaşırım. |
| 56. | Mən həddən artıq qəzəbli olduğum və əlimə gələn əşyaları sındırdığım halları nədənsə yadıma salmaqda çətinlik çəkirəm. |
| 57. | Bəzən mən dava etməyə hazır olduğumu da hiss edirəm. |
| 58. | Bəzən mən həyatın mənə qarşı həddən artıq ədalətsiz olduğunu da hiss edirəm. |
| 59. | Əvvəllər mən bir çox insanın həqiqəti söylədiyini düşünsəm də, hal-hazırda bu kimi cəfəngiyyatlara inanmıram. |
| 60. | Mən əsəbdən təhqir edirəm. |
| 61. | Mən səhv hərəkət etdiyim zaman mənə vicdanım əzab verir. |
| 62. | Əgər hüquqlarımı müdafiə etmək üçün mənə fiziki qüvvə tətbiq etmək lazımdırsa, |

| | |
|-----|--|
| | mən bunu dərhal düşünmədən edirəm. |
| 63. | Bəzən mən masaya yumruğumu çırpmaqla öz qəzəbimi ifadə edirəm. |
| 64. | Mən xoşlamadığım insanlara qarşı kobud davranmağı da bacarıram. |
| 65. | Mənə ziyan vurmaq istəyən düşmənlərim yoxdur. |
| 66. | Mən layiq olmayan insanı dizi üstə çökdürmək, yəni ona yerini göstərməyi bacarmıram. |
| 67. | Mən çox vaxt düzgün yaşamadığımı düşünürəm. |
| 68. | Mən məni hövsələdən çıxaran insanları yaxşı tanıyıram. |
| 69. | Mən hər xırda–para hallara görə qıcıqlanmıram. |
| 70. | Mən insanların məni qəzəbləndirmək və ya təhqir etmək istədiklərini düşünürəm. |
| 71. | Mən əksər hallarda insanlara hədə–qorxu gəlsəm də, bu hədə–qorxunu həyata keçirməyi düşünürəm. |
| 72. | Son zamanlar mən lap zəhlətökən olmuşam. |
| 73. | Mübahisə zamanı mən tez–tez səsimi qaldırıram. |
| 74. | Adətən, mən insanlara qarşı bəslədiyim pis münasibəti gizlətməyə çalışıram. |

Cədvəl 1.11. Basa-Darki testin sualları

7. Dost seçmə motivi” metodikası

Stimül material (Cədvəl 1.12)

Dostunuz adı(real və ya şərti)_____

| Nö | Suallar |
|-----|--|
| 1. | Çünki o şəndir və onunla ünsiyyət qurmaq xoşdur. |
| 2. | Çünki o, tamahkar deyil. |
| 3. | Çünki biz yaxınlıqda yaşayırıq. |
| 4. | Çünki biz məşğələlərə birlikdə gedirik. |
| 5. | Çünki çoxdandır, biz bir məktəbdə oxuyuruq. |
| 6. | Çünki yayda biz bir yerdə istirahət etmişik. |
| 7. | Çünki onunla çox maraqlıdır. |
| 8. | Çünki o, çox bilir. |
| 9. | Çünki dərstdə o mənə kömək edir və biz ev tapşırıqlarını bir yerdə edirik. |
| 10. | Çünki biz kitablarımızı dəyişirik. |
| 11. | Çünki biz birlikdə kompüterdə oynayırıq. |
| 12. | Çünki o, çox güclüdür və məni qoruyur. |
| 13. | Çünki o mənim xoşuma gəlir. |
| 14. | Çünki mənə belə dost lazımdır. |

Cədvəl 1.12. “Dost seçmə motivi” metodikası

8. Temperament düsturu A. Belov

Stimül materialı (Cədvəl 1.13)

| № | Hökmlər |
|----------|---|
| 1. | Narahat; |
| 2. | Emosional; |
| 3. | Dözümsüz; |
| 4. | İnsanlar ilə münasibətdə kəskin; |
| 5. | Qətiyyətli və təşəbbüskar; |
| 6. | İnadkar; |
| 7. | Mübahisə zamanı vəziyyətdən çıxış yolu tapan; |
| 8. | İşgüzar; |
| 9. | Riskə meylli; |
| 10. | Kinsiz; |
| 11. | Sürətli, ehtiraslı və intonasiyalı nitqə malik; |
| 12. | Nataraz və ehtiraslılığa meylli; |
| 13. | Aqressiv; |
| 14. | Çatışmazlığa qarşı dözümsüz; |
| 15. | İfadəli mimikaya malik; |
| 16. | Sürətlə hərəkət edən və məsələni həll edən; |
| 17. | Yeni nailiyyətlərə can atan; |
| 18. | Kəskin hərəkətlərə malik; |
| 19. | Qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olmada inadkar; |
| 20. | Əhval-ruhiyyənin kəskin şəkildə dəyişməsinə meylli. |
| № | Hökmlər |
| 1. | Şən və həyatsevər; |
| 2. | Erenjili və işgüzar; |
| 3. | Başlayan işi tamamlaya bilməyən; |
| 4. | Özünü təkrarən qiymətləndirməyə qadir; |
| 5. | Yeni fikri tez tutan; |
| 6. | Maraqlar və meyl də qeyri-sabit; |
| 7. | Uğursuzluq və pis halları asanlıqla keçirməyi bacaran; |
| 8. | Müxtəlif vəziyyətlərə asanlıqla uyğunlaşan; |
| 9. | İstənilən işin öhdəsindən asanlıqla gələn; |
| 10. | İşin marağı itdikdə asanlıqla başqa işi öhdəsinə götürməyi bacaran; |
| 11. | Yeni işə tezliklə uyğunlaşan və bir işdən digərinə asanlıqla keçən; |

| | |
|-----------|---|
| 12. | Gündəlik işdən tez yorulan; |
| 13. | Ünsiyyətçi və mehriban və yeni insanların əhatəsində sıxılmayan; |
| 14. | Dözümlü və iş qabiliyyətli; |
| 15. | Jestlər və ifadəli mimika ilə müşayət olunan hündür, sürətli və aydın nitqə malik; |
| 16. | Gözlənilməz və mürəkkəb şəraitdə özünü ələ ala bilən; |
| 17. | Ayıq-sayıq əhval-ruhiyyəyə malik; |
| 18. | Asanlıqla yatan və oyanan; |
| 19. | Çox vaxt özünü toplaya bilməyən qərarlarda tələsən; |
| 20. | Hərdən diqqəti yayınan və bir çox məsələyə səthi münasibət bəsləyən. |
| Nº | Hökmlər |
| 1. | Sakit və soyuqqanlı; |
| 2. | İşlərdə ardıcıl hərəkət edən; |
| 3. | Ehtiyatlı və dərin düşüncəli; |
| 4. | Gözləməyi bacaran; |
| 5. | Sakit və boş yerə danışmağı xoşlamayan; |
| 6. | Sakit nitqə malik və kəskin ifadə olunmuş emosiya, jest və ya mimika olmadan söhbət etməyi bacaran; |
| 7. | Dözümlü və səbirli; |
| 8. | Başlanan işi sona çatdırmağı bacaran; |
| 9. | Gücünü boş yerə sərf etməyən; |
| 10. | Gündəlik iş günü və iş və həyat sistemə malik; |
| 11. | Özünü asanlıqla ələ almağı bacaran; |
| 12. | Tənqid və tərifə qarşı həssas; |
| 13. | Sevməyi bacarmayan və özünü tənqidi xoşlamayan; |
| 14. | Maraqlar və münasibətlərdə sabit; |
| 15. | İşə çətin alışan və bir işdən digərinə çətin keçən; |
| 16. | Hamı ilə münasibətdə bərabərliyi qoruyan; |
| 17. | hər şeydə səliqəni xoşlayan; |
| 18. | yeni şəraitə çətinliklə uyğunlaşan; |
| 19. | Yüksək dözümlü qabiliyyətinə malik; |
| 20. | Bir qədər ləng. |
| Nº | Hökmlər |
| 1. | Utancaq; |
| 2. | Yeni şəraitdə özünü itirən; |
| 3. | Tanış olmayan insanlar ilə münasibət qurmada çətinlik çəkən; |
| 4. | Öz gücünə inanmayan; |

| | |
|-----|---|
| 5. | tənhalığa daha tez alışan; |
| 6. | Uğursuzluq zamanı özünü itirən və haldan düşən; |
| 7. | Özünə daha tez qapanan; |
| 8. | Daha tez yorulan; |
| 9. | Sakit nitqə malik; |
| 10. | Həmsöhbətin xarakterinə qeyri-iradi olaraq uyğunlaşan; |
| 11. | Çox həssas olub hər xırda məsələyə görə ağlayan; |
| 12. | Tənqid və tərifə qarşı həddən artıq həssas; |
| 13. | Özü və ətrafdakılara qarşı yüksək tələblər irəli sürməyi bacaran; |
| 14. | Şübhələnməyə meyilli; |
| 15. | Həddən artıq həssas və asanlıqla küsəyən; |
| 16. | Həddən artıq küsəyən; |
| 17. | Qapalı və ünsiyyətsiz olub fikrini heç kim ilə bölüşməyən; |
| 18. | Cüzi aktivliyə malik olub həddən artıq utancaq; |
| 19. | Güzəştə gedən; |
| 20. | Ətraf mühitdə özünə qarşı təəssüf hissi oyatmağı bacaran. |

Cədvəl 1.13. Temperament düsturu

9. Sosial frustrasiya səviyyəsinin diaqnostikası L. İ. Vasserman və V. V. Boykon

Stimül materialı (Cədvəl 1.14)

Hər bir sualı oxuyun və daha məqbul cavabı onun arasından taparaq seçin.

- 1 – tamamilə təmin olunmuşdur;
- 2 – yəqin ki, təmin olunmuşdur;
- 3 – cavab vermədə çətinlik çəkir;
- 4 – yəqin ki, təmin olunmamışdır;
- 5 – tamamilə təmin olunmamışdır.

| Fikirlər | 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|---|
| Siz təmin olunmusunuzmu? | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Şəxsi təhsil ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| İşdə həmkarlar ilə qarşılıqlı münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| İşdə inzibati strukturlar ilə qarşılıqlı münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Peşəkar fəaliyyətin subyektləri ilə qarşılıqlı münasibət (pasiyent, tələbə və müştərilər) | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Ümumilikdə, işin təminatı ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Peşəkar fəaliyyətin şərtləri ilə (tədris prosesi) | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Cəmiyyətdə mövqe ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |

| | | | | |
|--|---|---|---|---|
| Maddi durum ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Mənzil-məişət şəraiti ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Həyat yoldaş ilə münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Övlad ilə qarşılıqlı münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Validenylər ilə qarşılıqlı münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Cəmiyyətdə (dövlətdə) tutulan mövqe ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Dostlar və tanışlar ilə qarşılıqlı münasibət | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Xidmət və məişət xidməti sahəsi ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Tibbi xidmət sahəsi ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| İstirahət saatlarının həyata keçirilməsi ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| İstirahəti keçirmə imkanı ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| İş yerinin seçim imkanı ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |
| Ümumilikdə, həyat tərzi ilə | 1 | 2 | 3 | 4 |

Cədvəl 1.14. Sosial frustrasiya səviyyəsinin diaqnostikası

10. "Suisid riski kartı" metodikası L.B. Şpeyder

Stimul material (Cədvəl 1.15)

| Nö | Risk faktorları | Təzahür etməyən | Zəif təzahür edən | Güclü təzahür edən |
|--|---|-----------------|-------------------|--------------------|
| I. Bioqrafik məlumatlar | | | | |
| 1. | Daha əvvəl suisidə cəhd olunub | -0.5 | +2 | +3 |
| 2. | Validenylərində suisidal davranış | -0.5 | +1 | +2 |
| 3. | Boşanma və ya valideynlərindən birinin ölümü | -0.5 | +1 | +2 |
| 4. | Ailədə istiliyin çatışmaması | -0.5 | +1 | +2 |
| 5. | Tam və ya qismən etinasızlıq | -0.5 | +0.5 | +1 |
| II. Aktual konfliktli situasiya | | | | |
| A-konfliktin növü | | | | |
| 1. | Böyüklərlə (müəllim, valideynlə) konflikt | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 2. | Eyni vəziyyətdə olan ilə konflikt, qrupdan rəddedilmə | -0.5 | +0.5 | +1 |

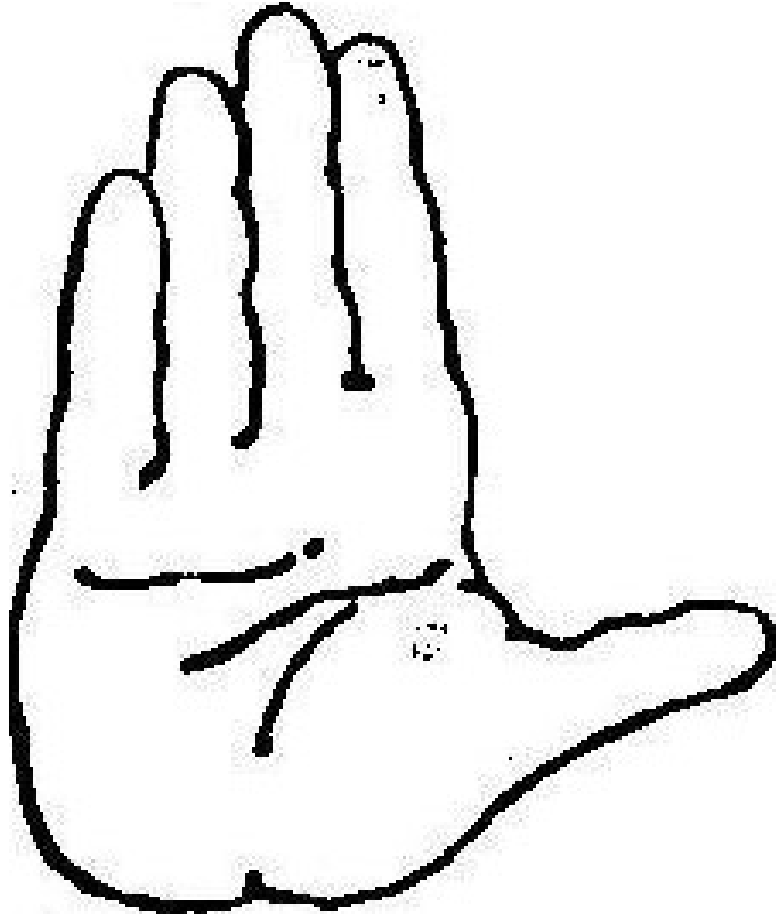
| | | | | |
|--|--|------|------|----|
| 3. | Dostlar və ya yaxın insanlarla uzun sürən konflikt | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 4. | Daxili konflikt, güclü daxili gərginlik | -0.5 | +0.5 | +1 |
| B-konfliktli situasiyada rəftarı | | | | |
| 5. | Suisid təhdidli ifadələr | -0.5 | +2 | +3 |
| V- konfliktli situasiyanın xarakteri | | | | |
| 6. | Oxşar konfliktlərin əvvəl olması | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 7. | Həyatın digər sferalarındakı (təhsil, sağlamlıq, rəddedilmiş sevgi) uğursuzluqlarla əlaqəli konflikt | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 8. | Əvvəlcədən bilinməyən konfliktli situasiyanın yaranması və onun nəticəsinin gözləmək | -0.5 | +0.5 | +1 |
| Q-konfliktli situasiyanın emosional çalarları | | | | |
| 9. | Hirsillik, özünə acıma | -0.5 | +1 | +2 |
| 10. | Yorğunluq, sevinc, apatiya (xəyal qırılığı) hissi | -0.5 | +1 | +2 |
| 11. | Kənar edilə bilinməyən konfliktli situasiya, ümitsizlik | -0.5 | +0.5 | +2 |
| III. Şəxsiyyətin xarakteristikası | | | | |
| A-şəxsiyyətin iradi sferası | | | | |
| 1. | Müstəqillik, qərar qəbulunda asılılığın olmaması | -1 | +0.5 | +1 |
| 2. | Qətiyyətlilik | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 3. | Sabitlik | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 4. | Məqsədinə çatmaq üçün təzahür edən güclü istək | -1 | +0.5 | +1 |
| B-şəxsiyyətin emosional sferası | | | | |
| 5. | İztirablı mənlik, tez təsirlənən | -0.5 | +0.5 | +2 |

| | | | | |
|-----|---|------|------|------|
| 6. | Sadələvh | -0.5 | +0.5 | +1 |
| 7. | Emosional toxluq (sıxıntılarında "ilişib qalmaq", yetərsizlik | -0.5 | +1 | +2 |
| 8. | Emosional qətiyyətsizlik | -0.5 | +2 | +3 |
| 9. | İmpulsivlik | -0.5 | +0.5 | +2 |
| 10. | Emosional asılılıq, yaxınlarla emosional kontaktda olmağa ehtiyac | -0.5 | +0.5 | +2 |
| 11. | Müdafiə mexanizmlərinin yaranması üçün qabiliyyətin aşağı olması | -0.5 | +0.5 | +1.5 |
| 12. | Uzlaşmamaq | -0.5 | +0.5 | +1.5 |

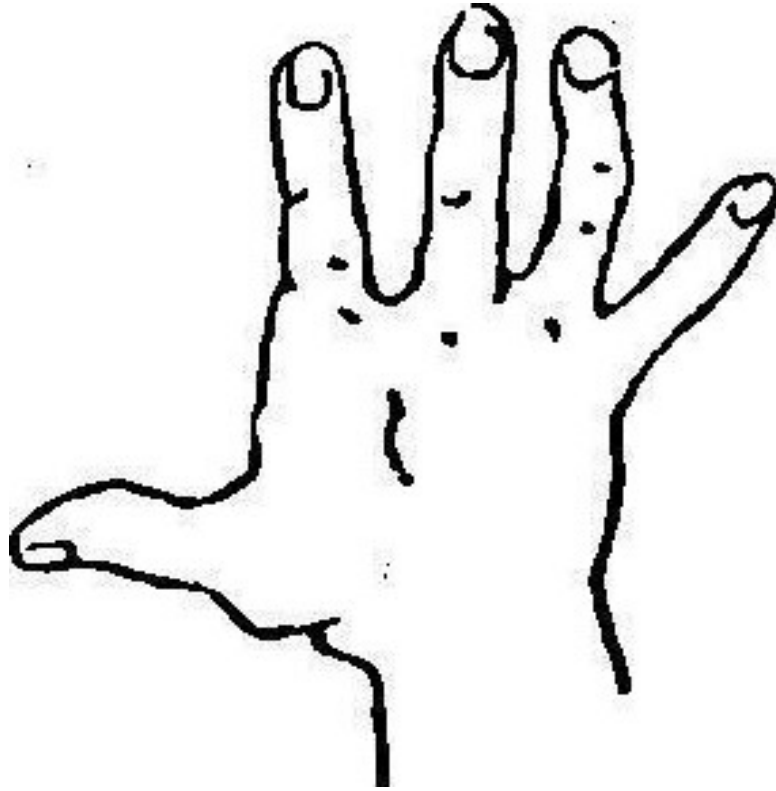
Cədvəl 1.15. "Suisid riski kartı" metodikası

11. Əl testi (Hand test) metodikası ildə B. Brayklin, Z. Piotovski və E. Vaqner

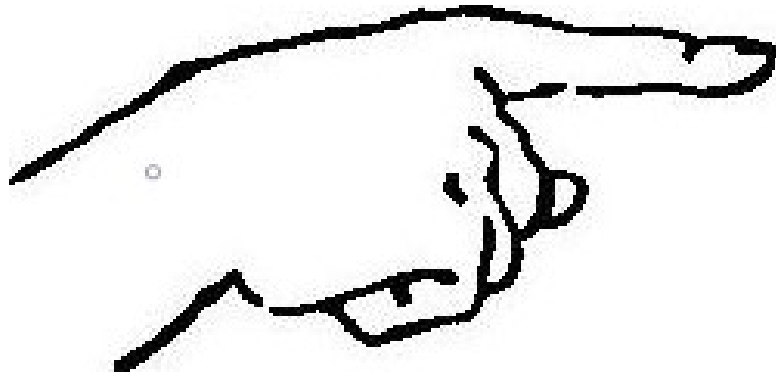
Stimül material (Şəkil 1.91, Şəkil 1.92, Şəkil 1.93, Şəkil 1.94, Şəkil 1.95, Şəkil 1.96, Şəkil 1.97, Şəkil 1.98 və Şəkil 1.99)



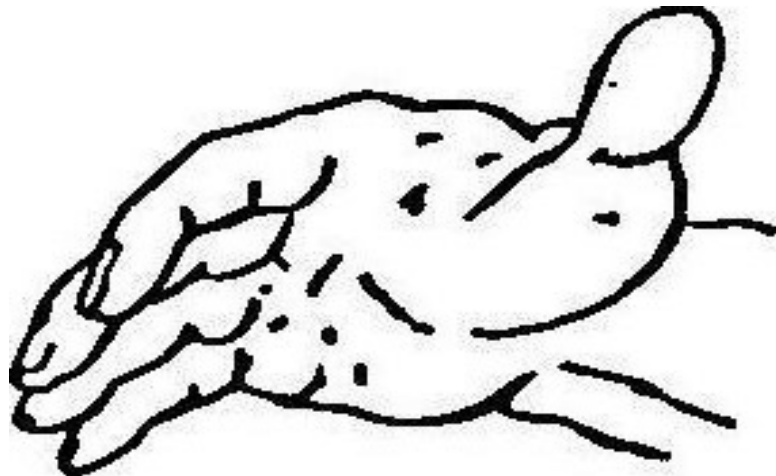
Şəkil 1.91. Əl testi, Stimül 1



Şəkil 1.92. Əl testi, Stimul 2



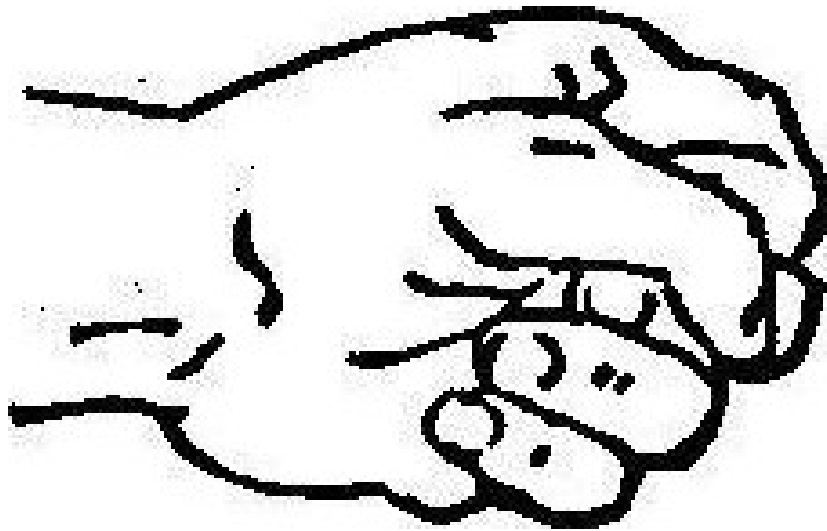
Şəkil 1.93. Əl testi, Stimul 3



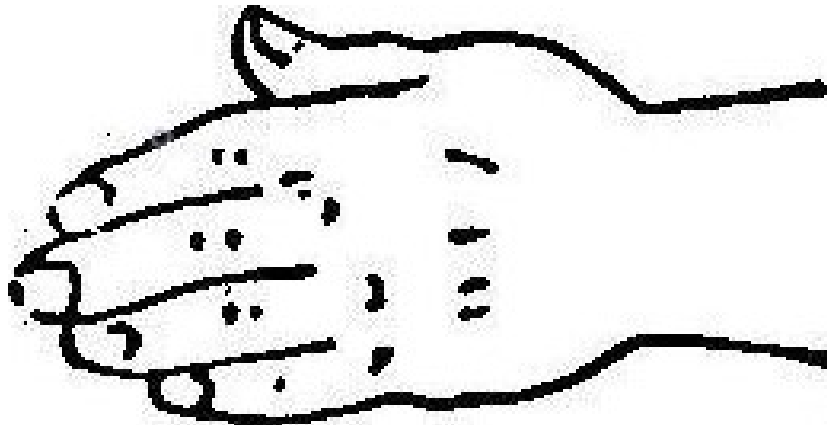
Şəkil 1.94. Əl testi, Stimul 4



Şəkil 1.95. Əl testi, Stimul 5



Şəkil 1.96. Əl testi, Stimul 6



Şəkil 1.97. Əl testi, Stimul 7



Şəkil 1.98. Əl testi, Stimul 8



Şəkil 1.99. Əl testi, Stimul 9

12. "Mən kiməm?" metodikası M. Kuna və T. Makpartlenda

Stimül material (Cədvəl 1.16)

| |
|---------------|
| 1. Mən _____ |
| 2. Mən _____ |
| 3. Mən _____ |
| 4. Mən _____ |
| 5. Mən _____ |
| 6. Mən _____ |
| 7. Mən _____ |
| 8. Mən _____ |
| 9. Mən _____ |
| 10. Mən _____ |
| 11. Mən _____ |
| 12. Mən _____ |
| 13. Mən _____ |
| 14. Mən _____ |
| 15. Mən _____ |
| 16. Mən _____ |
| 17. Mən _____ |
| 18. Mən _____ |
| 19. Mən _____ |
| 20. Mən _____ |

Cədvəl 1.16. "Mən kiməm?" metodikası

13. Tamamlanmamış cümlələr metodu

Stimull material (Cədvəl 1.17)

| Nö | Cümlələr |
|-----|--|
| 1. | Zənnimcə mənim atam nadir hallarda |
| 2. | Əgər hamı mənə qarşıdırsa, onda |
| 3. | Mən həmişə istəmişəm ki, |
| 4. | Əgər mən rəhbər vəzifə tutsaydım, |
| 5. | Mənə elə gəlir ki, gələcək |
| 6. | Mənim rəhbərliyim |
| 7. | Bilirəm axmaqlıqdır, ancaq qorxuram ki, |
| 8. | Mənim zənnimcə əsl dost |
| 9. | Mən uşaq olanda |
| 10. | Mənim üçün qadın (kişi) ideali |
| 11. | Mən qadını kişi ilə görəndə |
| 12. | Mənim ailəm çox ailəyə nisbətən |
| 13. | Mənə _____ işləmək hər şeydən xoşdur. |
| 14. | Mənim anam və mən |
| 15. | _____ unutmamaq üçün hər şey edərdim. |
| 16. | Əgər mənim atam istəsəydi, |
| 17. | Mənə elə gəlir, o qədər qabiliyyətim ki, |
| 18. | Əgər _____ mən çox xoşbəxt olardım. |
| 19. | Əgər kimsə mənim rəhbərliyim altında işləsəydi, |
| 20. | Ümid edirəm Məktəbdə mənim müəllimlərim ki, |
| 21. | Yoldaşlarıma əksəriyyəti bilmirlər ki, mən _____ qorxuram. |
| 22. | O adamları sevmirəm ki, onlar |
| 23. | Nə vaxtsa mən |
| 24. | Belə hesab edirəm ki, gənc oğlan qızların çoxu |
| 25. | Mənə elə gəlir ki, ailə həyatı |
| 26. | Mənim ailəm mənimlə elə rəftar edir ki, elə bil mən |
| 27. | Mənim birlikdə işlədiyim adamlar |
| 28. | Mənim anam |
| 29. | Mənim ən böyük səhvim |

| | |
|-----|---|
| 30. | İstərdim ki, atam |
| 31. | Mənim ən zəif cəhətim ondadır ki, |
| 32. | Mənim həyatımda gizli arzum |
| 33. | Mənim tabeliyimdə olan adamlar |
| 34. | Elə bir gün gələcək ki, |
| 35. | Mənim rəhbərim mənə yaxınlaşanda |
| 36. | İstərdim ki, _____ qorxmaqdan çəkinim. |
| 37. | Ən çox o adamları sevirəm ki, onlar |
| 38. | Əgər yenidən cavan(uşaq) olsaydım, |
| 39. | Belə hesab edirəm ki, qadınların (kişilərin) çoxu |
| 40. | Əgər mənim normal cinsi həyatım olsaydı, |
| 41. | Mənə tanış olan ailələrin çoxu |
| 42. | O adamlarla işləməyi sevirəm ki, |
| 43. | Hesab edirəm ki, anaların çoxu |
| 44. | Mən cavan(uşaq) olanda |
| 45. | _____ görə özümü günahkar hiss edirdim. |
| 46. | Zənnimcə mənim atam |
| 47. | Bəxtim gətirməyəndə mən |
| 48. | İstərdim ki, həyatda hər şeydən çox |
| 49. | Mən başqalarına bir iş tapşırılanda |
| 50. | Mənə qocalanda |
| 51. | Məndən üstün olduqlarını qəbul etdiyim adamlar |
| 52. | Ehtiyat etdiyim şeylər məni dəfələrlə məcbur edib ki, |
| 53. | Mən olmayanda mənim dostlarım |
| 54. | Uşaqılıq xatirələrimdən ən canlısı |
| 55. | Qadınlar (kişilər) _____ vaxt heç xoşuma gəlmirlər. |
| 56. | Mənim cinsi həyatım |
| 57. | Mən uşaq olanda mənim ailəm |
| 58. | Mənimlə işləyən adamlar |
| 59. | Mən anamı sevirmənə qədər |
| 60. | Həyatımda ən pis hərəkətim o olub ki, |

Cədvəl 1.17. Tamamlanmamış cümlələr

14. Məktəb həyəcanı səviyyəsinin diaqnostikası Fillips

Stimul materialı Cədvəl 1.18)

| Nö | Suallar |
|-----|---|
| 1. | Sən bütün sinif ilə eyni səviyyədə durmaqda çətinlik çəkirsənmi? |
| 2. | Müəllimin materialı necə mənimsədiyini yoxlamaq istəyəndə sən həyəcan keçirirsənmi? |
| 3. | Sinifdə müəllimin tələb etdiyi kimi işləməkdə sən çətinlik çəkirsənmi? |
| 4. | Bəzən sən dərsi bilməyəndə müəllimin bundan bərk əsəbləşdiyini düşünürsənmi? |
| 5. | Sinifdə sinif yoldaşlarından birinin səni vurduğu və ya təhqir etdiyi anlar olubmu? |
| 6. | Müəllimin dediklərini dərhal anlamadığın üçün sən əksər hallarda müəllimin dərsi izah etdiyi zaman tələsməməsini istəyirsənmi? |
| 7. | Əksər hallarda kobud səhvə yol verməmək üçün sən sinifdə fikir söyləməkdən çəkinirsənmi? |
| 8. | Səni cavab vermək üçün yazı taxtasına çağıran zaman sən ayaqların əsirmi? |
| 9. | Siz müxtəlif oyunlar oynadığınız zaman sinif yoldaşların səni tez-tez araya qoyurmu? |
| 10. | Bəzən sən gözləmədiyiniz halda sən aşağı qiymət aldığınız vaxtlar olurmu? |
| 11. | İkinci ilə qalmamağın barədə məsələ səni narahat edirmi? |
| 12. | Adətən, seçilmədiyiniz üçün seçimin əsas olduğu oyunlardan qaçmağa çalışırsanmi? |
| 13. | Bəzən cavab verməyə çağırılanda həyəcandan əsdiyiniz anlar olurmu? |
| 14. | Səndə sinif yoldaşlarından birinin sən bəyəndiyiniz işi etmək istəmədiyiniz ilə bağlı təəssüratlar yaranırmı? |
| 15. | Tapşırığa başlamazdan əvvəl sən güclü həyəcan hissi keçirirsənmi? |
| 16. | Validəyinizin səndən tələb etdikləri və gözlədikləri qiyməti almaq sən üçün çətindirmi? |
| 17. | Sən vaxtaşırı sinifdə halının dəyişməyindən qorxursanmi? |
| 18. | Cavab verərkən səhvə yol verdiyiniz zaman sinif yoldaşların gülə bilərlərmi? |
| 19. | Sən sinif yoldaşlarına oxşayırsanmi? |
| 20. | Tapşırığı yerinə yetirərkən sən onun necə alınmasına görə həyəcan keçirirsənmi? |
| 21. | Sinifdə işləyərkən sən bütün mövzunu yaxşı yadda saxlayacağına əmin olursanmi? |
| 22. | Bəzən sən yuxuda müəllimin sualına cavab verə bilmədiyini görürsənmi? |
| 23. | Uşaqların bir çoxunun sənə qarşı dost münasibəti bəslədikləri doğrudurmu? |
| 24. | Əgər sən işinin nəticələrinin sinifdə bir çox şagirdin işinin nəticəsi ilə müqayisə olunacağını bildiyiniz halda sən rahat işləyə bilərsinizmi? |

| | |
|-----|---|
| 25. | Sənə sual verilən zaman sən daha az həyəcan keçirməyin barədə düşünürsənmi? |
| 26. | Vaxtaşırı mübahisəyə girməyə qorxursanmi? |
| 27. | Müəllim sənə dərsə nə dərəcədə hazır olduğunu yoxlayacağını söyləyənin zaman sənə qəlbənin necə sürətlə döyündüyünü hiss edirsənmi? |
| 28. | Sən yaxşı qiymətlər aldığı zaman dostlarından kimsə sənə fərqlənmək istədiyini düşünürmü? |
| 29. | Sən uşaqların diqqətlə yanaşdıqları sinif yoldaşların ilə özünü rahat hiss edə bilirsənmi? |
| 30. | Bəzən sinifdə şagirdlərin sənə şərəf və ləyaqətinə toxuna bilən ibarələr söylədikləri hallar olurmu? |
| 31. | Dərsi ilə zəif məşğul olan uşaqların hörmətdən düşmə ehtimalı varmı? |
| 32. | Çox vaxt sinif yoldaşlarından bir çoxlarının sənə diqqət yetirmədikləri hallar olurmu? |
| 33. | Çox zaman sən küləng görünməkdən qorursanmi? |
| 34. | Müəllimlərin sənə münasibətindən razısanmi? |
| 35. | Sənə anan digər analar kimi şənliklərin təşkilində kömək edirmi? |
| 36. | Ətrafdakıların sənə barədə nə düşüncələri sənə narahat edirmi? |
| 37. | Sən gələcəkdə əvvəlkindən də yaxşı oxumağı düşünürsənmi? |
| 38. | Sən məktəbdə sinif yoldaşların kimi səliqəli və gözəl geyindiyyə əminsənmi? |
| 39. | Dərsə cavab verərkən başqalarının sənə barədə nə düşüncələrini fikirləşirsənmi? |
| 40. | Qabiliyyətli və istedadlı şagirdlər başqa şagirdlərin malik olmadıqları müstəsna hüquqlara malikdirlərmi? |
| 41. | Sən hamıdan yaxşı olmağı bacardıqda sənə sinif yoldaşların buna qeyzli münasibət bəsləyirlərmi? |
| 42. | Sinif yoldaşlarının sənə münasibətləri sənə qane edirmi? |
| 43. | Müəllim ilə təklidə qaldığın zaman sən özünü yaxşı hiss edirsənmi? |
| 44. | Sənə xarici görkəm və davranışın sinif yoldaşlarının gülüş hədəfinə çevrilirmi? |
| 45. | Başqa uşaqlardan fərqli olaraq sən məktəb işləri barədə narahatlıq keçirdiyini düşünürsənmi? |
| 46. | Sənə sual verildiyi zaman sən cavab vermədikdə dərhal ağılsınmağa hazır olduğunu hiss edirsənmi? |
| 47. | Gecələr yatağa uzandığın an sabah məktəbdə nə baş verməsi sənə narahat edirmi? |
| 48. | Çətin tapşırıq üzərində işlədiyən an sən əvvəllər yaxşı bildiyin məqamlar və ya faktları unutduğunu düşünürsənmi? |

| | |
|-----|--|
| 49. | Sən tapşırığın üzərində işlədiyən an əllərinin titrədiyini hiss edirsənmi? |
| 50. | Müəllim sənə tapşırığın verəcəyini söylədiyi an həddən artıq həyəcanlandığını hiss edirsənmi? |
| 51. | Məktəbdə bu cür biliklərin yoxlanması səni qorxudurmu? |
| 52. | Müəllim sənə tapşırıq verdiyini söylədiyi zaman sən onun öhdəsindən gələ bilməyəcəyin ilə bağlı qorxu hissi keçirirsənmi? |
| 53. | Bəzən sən sinif yoldaşlarının səndən artıq qabiliyyətə malik olduqlarını xəyalında canlandırırısanmi? |
| 54. | Müəllim materialı başa salan zaman sən sinif yoldaşlarının onu səndən də yaxşı anladıklarını düşünürsənmi? |
| 55. | Yolda məktəbə gedərkən müəllimin yoxlama yazı verməsi fikri səni narahat edirmi? |
| 56. | Tapşırığı yerinə yetirərkən sən bunu pis yerinə yetirdiyini düşünürsənmi? |
| 57. | Müəllim səndən tapşırığı sinfin gözü qarşısında yazı taxtasında yerinə yetirməyi xahiş etdiyi zaman sənənin əlin əsirməsi? |

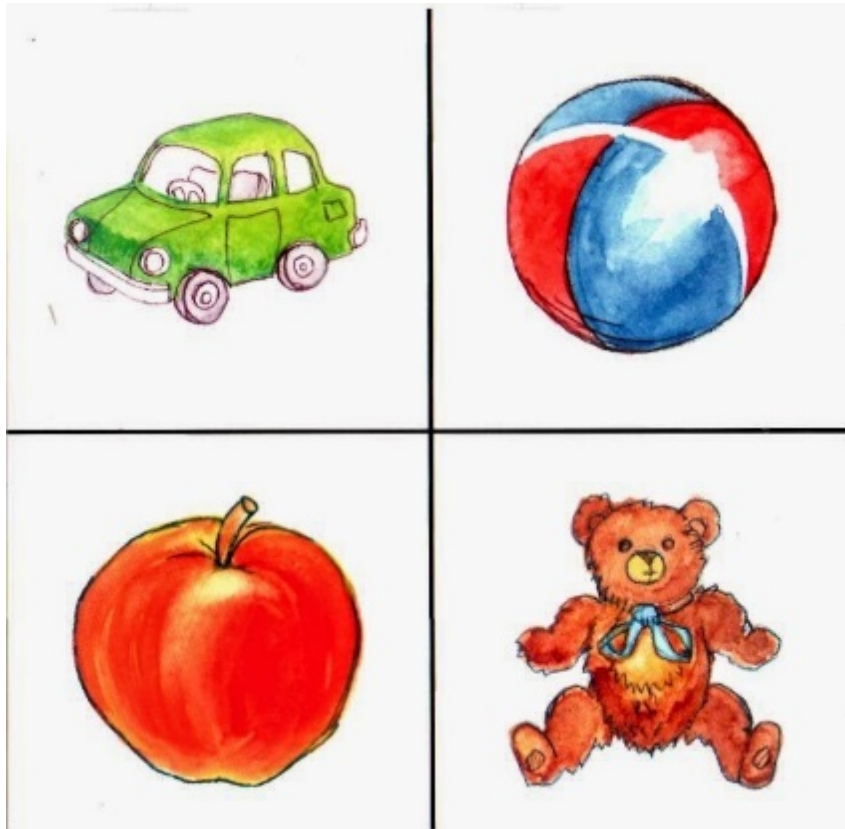
Cədvəl 1.18. Məktəb həyəcanı səviyyəsinin diaqnostikası

15. Dördüncü artıqdır metodikası

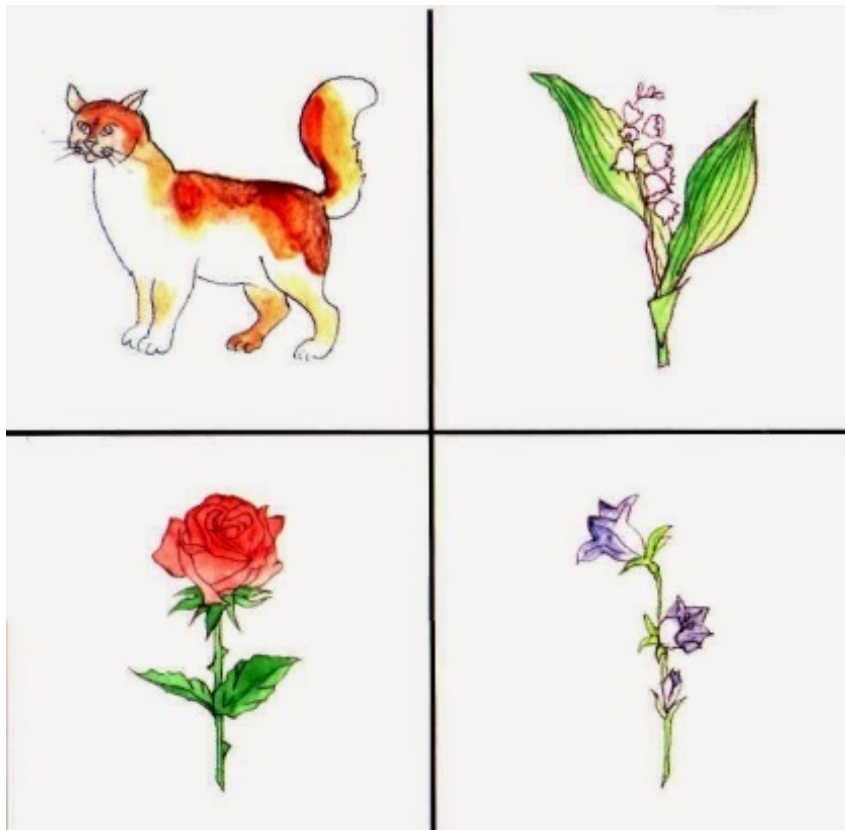
Stimul materialı (Şəkil 1.100, Şəkil 1.01, Şəkil 1.102 və Şəkil 1.103):



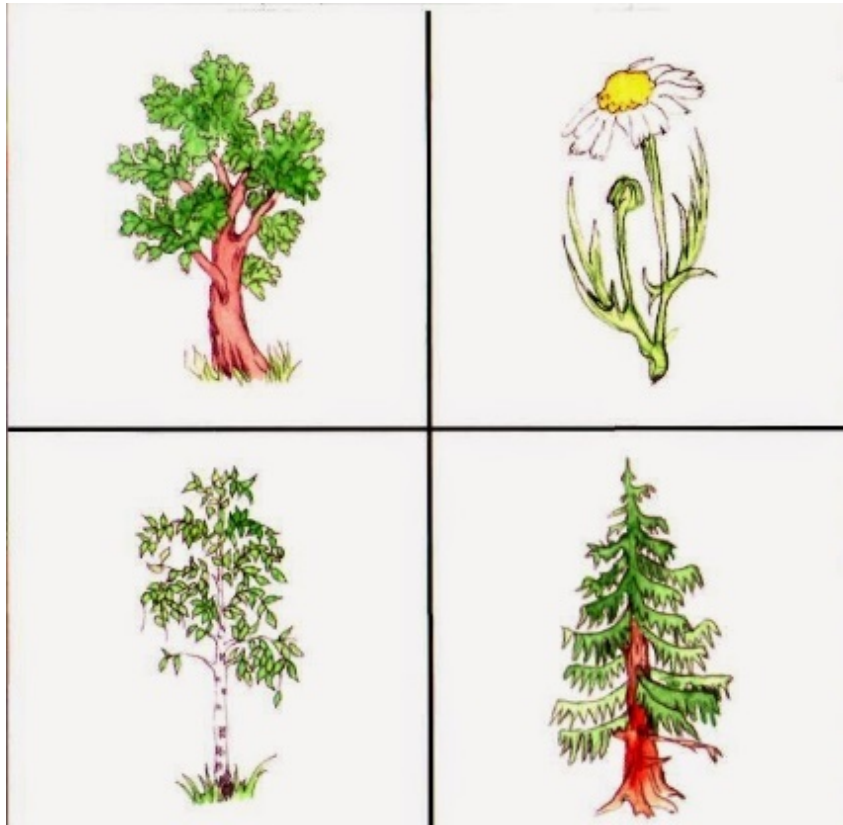
Şəkil 1.100. Dördüncü artıqdır 1



Şəkil 1.101. Dördüncü artıqdır 2



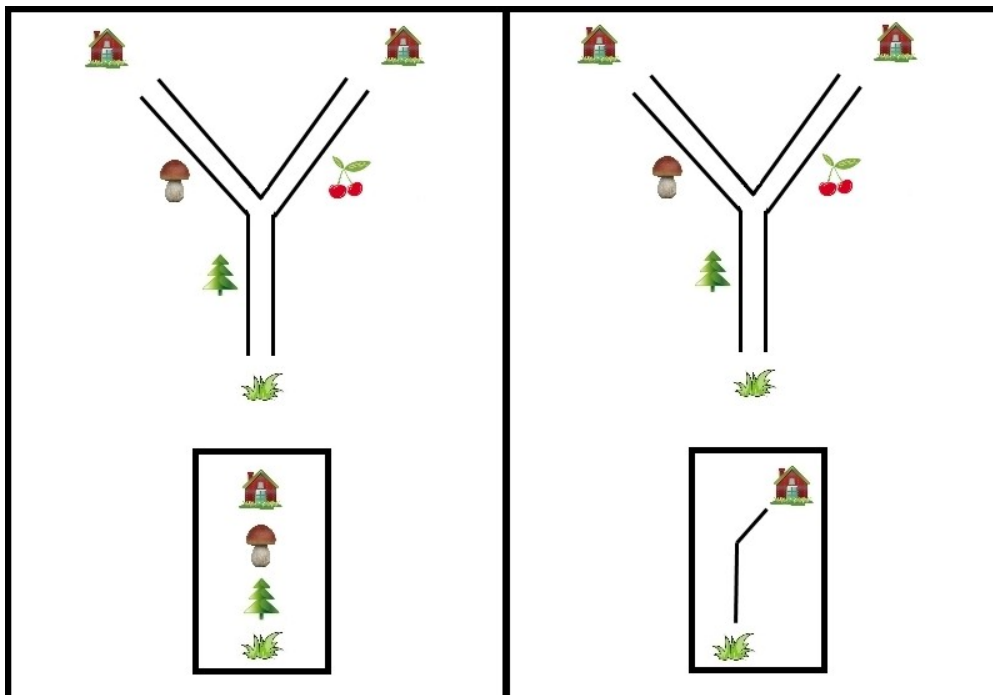
Şəkil 1.102. Dördüncü artıqdır 3



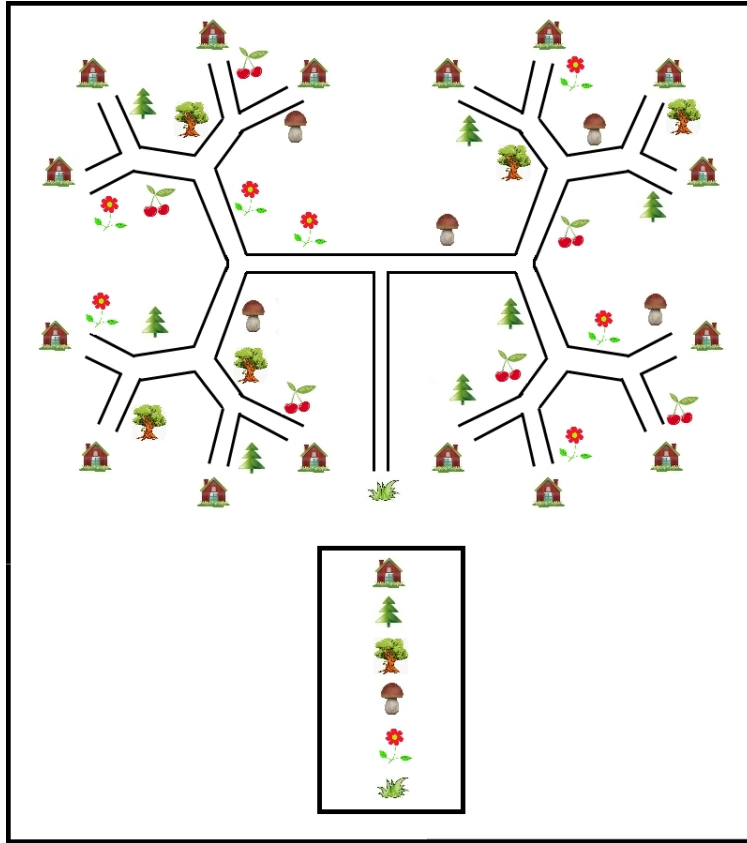
Şəkil 1.103. Dördüncü artıqdır 4

16. "Labirint" metodik vəsaiti

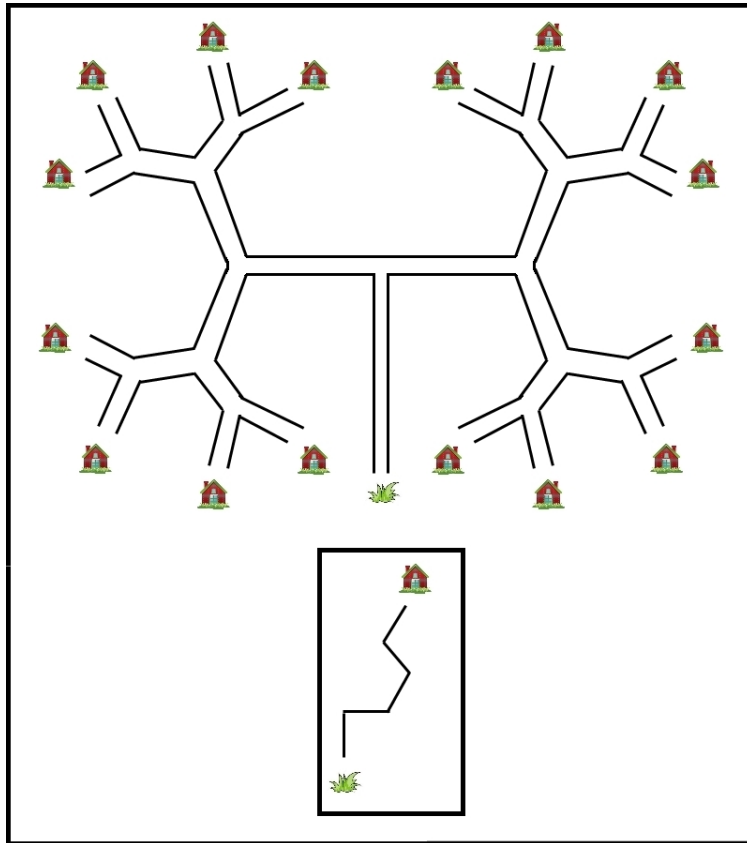
Stimul material (Şəkil 1.104, Şəkil 1.105, Şəkil 1.6, Şəkil 1.7 Şəkil 1.8, Şəkil 1.9 və Şəkil 1.110)



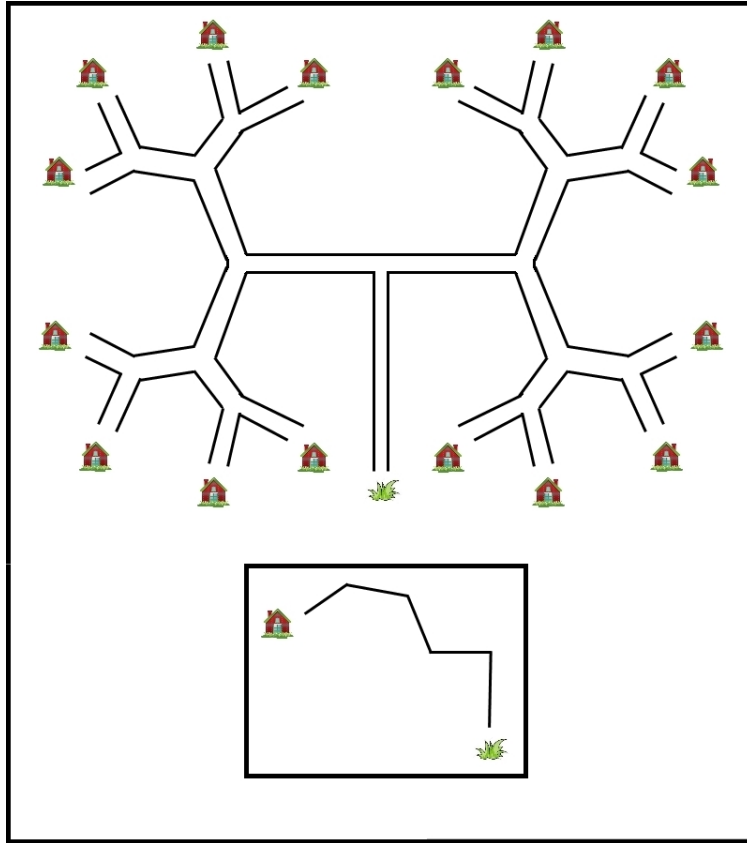
Şəkil 1.104. Labirint metodikası, A və B



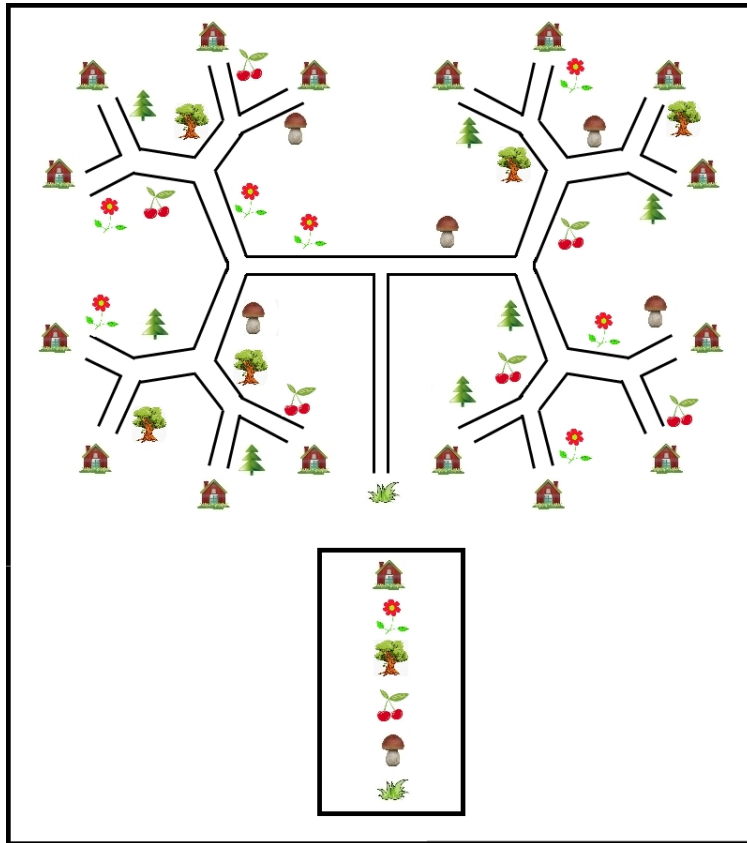
Şəkil 1.105. Labirint metodikası, tapşırıq 1



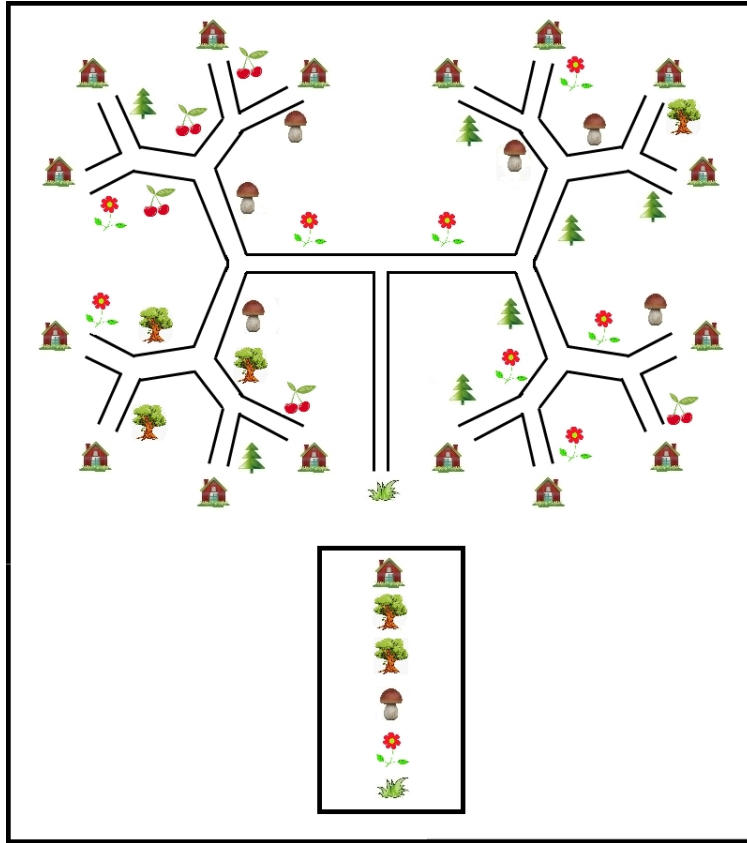
Şəkil 1.106. Labirint metodikası, tapşırıq 2



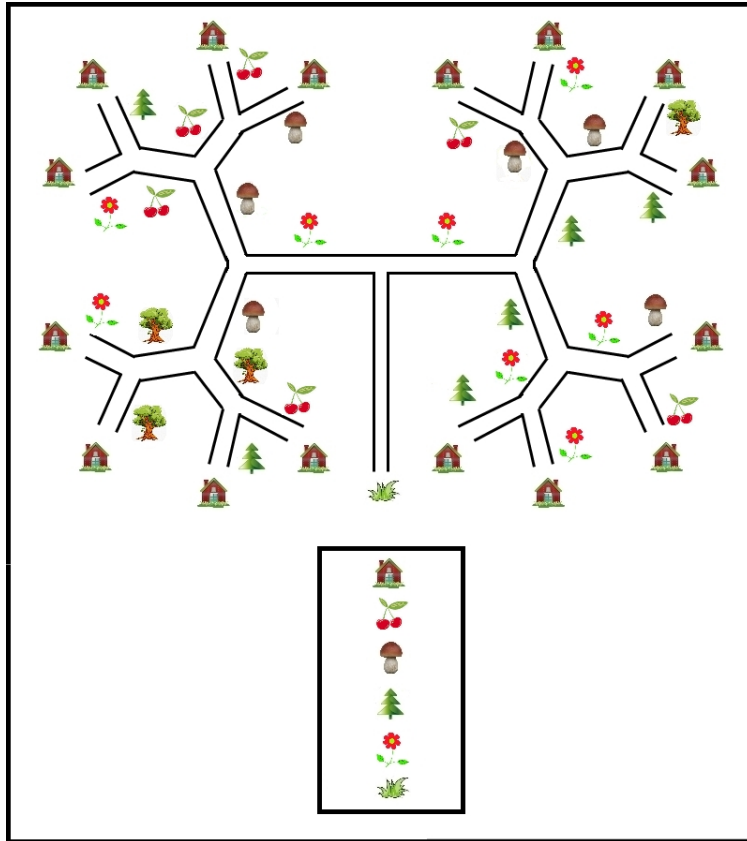
Şəkil 1.107. Labirint metodikası, tapşırıq 3



Şəkil 1.108. Labirint metodikası, tapşırıq 4



Şəkil 1.109. Labirint metodikası, tapşırıq 5



Şəkil 1.110. Labirint metodikası, tapşırıq 6

17. "Hə" və "Yox" və "Bəli" və "Xeyr" demə oyun metodikası

Stimül materialı (Cədvəl 1.19)

| № | Suallar | |
|-----|---|---|
| | Variant A | Variant B |
| 1. | Sənin adın nədir? | Sənin soyadın nədir? |
| 2. | Sən qız, yoxsa oğlansan? | Sən böyük, yoxsa balacasan? |
| 3. | Sən bağçaya gedirsən? | Sən işə gedirsən? |
| 4. | Sən bağçaya getməyi xoşlayırsan? | Sən göydə yaşayırsan? |
| 5. | Sən məktəbdən uzaqda yaşayırsan? | Sən konfet xoşlayırsan? |
| 6. | Sən dondurmanı sevirsən? | Konfeti sup ilə yemək olar? |
| 7. | Dondurma nə rəngdə olur? | Konfetin dadı necə olur? |
| 8. | Sən qara dondurma yemisən? | Sən heç acı konfet yemisən? |
| 9. | Sən əllər üstə gəzməyi bacarırsan? | Sən tavanda gəzməyi bacarırsan? |
| 10. | Sən uçmağı bacarırsan? | Sən göyə qədər hoppana bilərsən? |
| 11. | Sənin atan kukla ilə oynuyur? | Sənin soyadın nədir? |
| 12. | Gecə günəşi görə bilərik? | Sən böyük, yoxsa balacasan? |
| 13. | Canavar dovşandan qorxur? | Sən işə gedirsən? |
| 14. | Sən həkimə getməyi xoşlayırsan? | Sənin nənən hoppanmağı sevir? |
| 15. | Həkimin xalası nə rəngdədir? | Yayda qar olur? |
| 16. | Həkim uşaqların saçını kəsir? | Pişik siçandan qorxur? |
| 17. | Sənin adın-dir (səhv ad deyirik)? | Sən gözəllik salonuna getməyi xoşlayırsan? |
| 18. | İnək uçmağı bacarır? | Müəllimə ağ xalat geyinir? |
| 19. | Sən indi yatmısan? | Müəllimə uşağı müalicə edir? |
| 20. | Sən məktəbə gedirsən? | Sənin soyadın-dir (səhv soyad deyirik)? |
| 21. | Sən şalvar geyinmisən? | Sən 1-ci sinifə gedirsən? |
| 22. | Qışda ot olur? | Sən indi pijamadasan? |
| 23. | Ot ağ rəngdədir? | Sən dərs oxumağı sevirsən? |
| 24. | Qar nə rəngdədir? | Suallar sənin xoşuna qəldi? |
| 25. | Qar istidir? | Davam edək? |

Cədvəl 1.19. "Hə", "Yox", "Bəli" və "Xeyr" demə

18. Psixososial yetkinliyi ölçmək testi

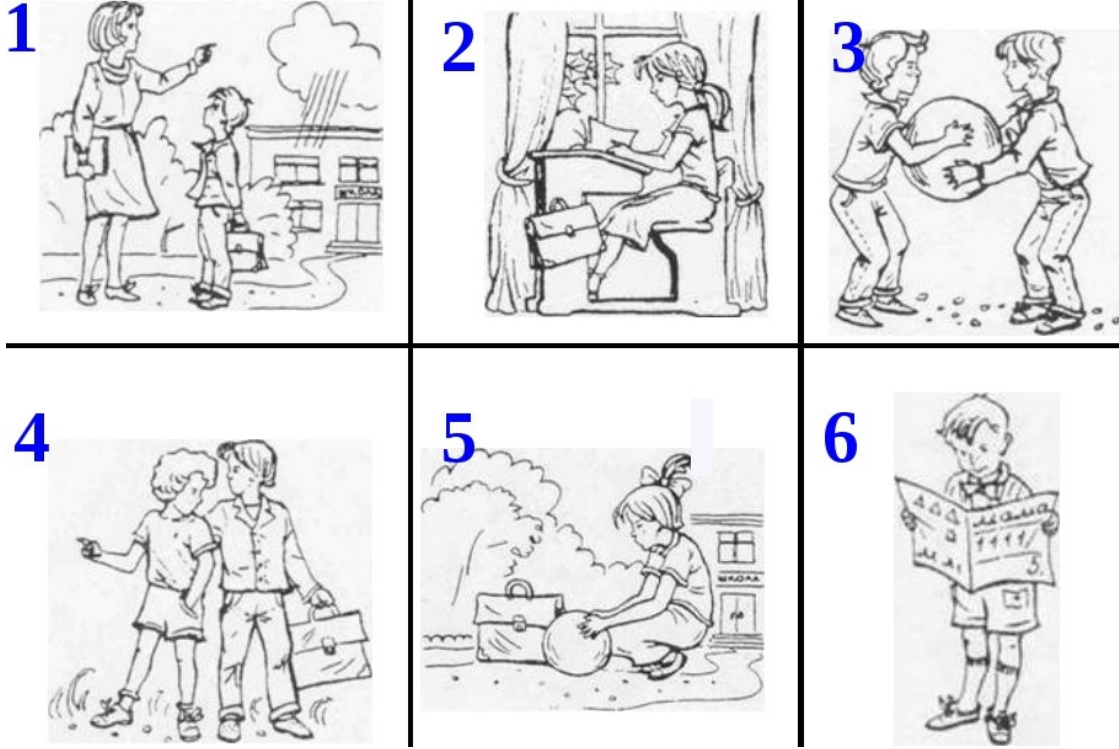
Stimül materialı (Cədvəl 1.20)

| Nö | Suallar |
|-----|--|
| 1. | Adın, soyadın və atanın adını söylə? |
| 2. | Ananın adı, soyadı və ata adını söylə? |
| 3. | Sən qız, yoxsa oğlansan? Böyüyəndə kim olacaqsan - qadın, yoxsa kişi? |
| 4. | Sənin bacı və qardaşın var? Kim daha böyükdür? |
| 5. | Necə yaşın var? 1 ildən sonra neçə olacaq? 2 ildən sonra neçə olacaq? |
| 6. | İndi səhər, yoxsa axşamdır Və ya səhər, yoxsa günortadır? |
| 7. | Sən nə zaman səhər yeməyi yeyirsən - səhər, yoxsa axşam? Sən nə zaman nahar edirsən - səhər, yoxsa günorta? Bunlardan hansı daha tez olur – nahar, yoxsa axşam yeməyi? |
| 8. | Harda yaşayırsan? Ev ünvanını söylə. |
| 9. | Ata və anan harada işləyirlər? |
| 10. | Sən şəkil çəkməyi sevirsen? Bu (qələm, vərəq və s.) nə rəngdədir? |
| 11. | İndi hansı fəsildir - qış, payız, yay və yaz? Nəyə görə belə düşünürsən? |
| 12. | Xizəyi nə zaman sürmək olar - qış və ya yayda? |
| 13. | Nəyə görə qar yayda yox, qışda olur? |
| 14. | Həkim, müəllim və polis hansı funksiyanı yerinə yetirirlər? |
| 15. | Məktəbdə zıncırov və lövhə nəyə görə lazımdır? |
| 16. | Sən özün məktəbə getmək istəyirsən? Nəyə görə getmək istəyirsən? |
| 17. | Sağ gözün və sol qulağını göstər. Bizə göz və qulaqlar nəyə görə lazımdır? |
| 18. | Hansı heyvanları tanıyırsan? |
| 19. | Hansı quşları tanıyırsan? |
| 20. | Hansı daha böyükdür: Qoyun, yoxsa inək? Quş, yoxsa arı? Hansının ayaqları daha çoxdur: İt, yoxsa xoruzun? |
| 21. | Hansı daha çoxdur – 8, yoxsa 5, 7, yoxsa 3? 3-dən altıya gədər say və 9-dan 2-yə gədər say. |
| 22. | Başqa adamın əşyasını sındıran zamanı nə etmək lazımdır? |

Cədvəl 1.20. Psixososial yetkinlik testi

19. Məktəbəqədər və 1-ci sinif şagirdləri üçün təlimə motivasiyasının tədqiqat metodikası M.P Qinzburq

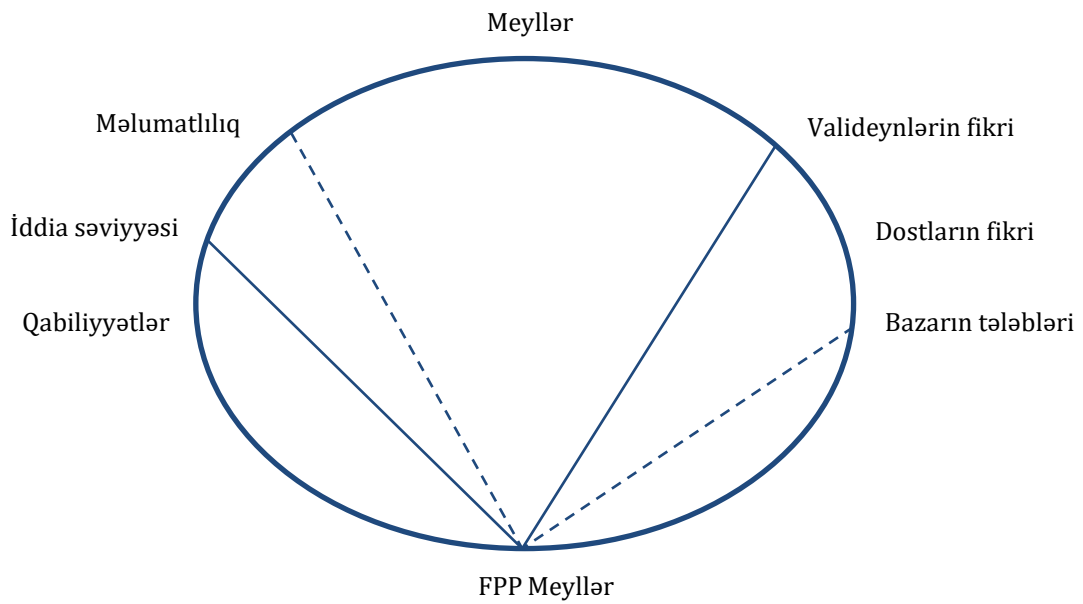
Stimul materialı (Şəkil 1.111)



Şəkil 1.111. Qinzburq testin stimul materialı

20. "Peşə seçməyin əsas amillərinin səkkizbucağı" (E.A. Klimov)

Stimul material (Cədvəl 1.21)



Şəkil 1.112. Peşə seçmə

21. Tərəf və əkslər

Stimul materialı (Cədvəl 1.22)

| "Tərəf və Əkslər" sorğusunun blankı (Kim?) | | | | | | | | S.A.A | | | | | | | |
|--|----|----|----|----|---------------|----------|--------|-------|--|--|------------|------------|--------------------|------------|--|
| | | | | | Balların cəmi | Normalar | Nəticə | | | | Sınıf_____ | Məktəb____ | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | Tarix_____ | |
| | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | Peşələrin qrupları | | |
| | 1 | 21 | 61 | 81 | | | | | | | | | | | |
| 1 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 2 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 5 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 10 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 11 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 12 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 13 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 14 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 15 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 16 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 17 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 18 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 19 | | | | | | | | | | | | | | | |
| 20 | | | | | | | | | | | | | | | |
| | 20 | 40 | 60 | 80 | 100 | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | |

Cədvəl 1.22. Tərəf və əkslər cədvəli

22. "Tərəf və əksilər"-1 metodikası üçün suallar

Təlimat: İş yerində aşağıdakı hərəkətləri etmək istəyinizi ballarla (0-dan 5 bala qədər) qiymətləndirin:

1. Çox səyahət etmək, yeni insanlarla tanış olmaq və dünyanı öz gözlərimlə görmək;
2. Həqiqət və yeni biliklərə can atmaq üçün eyni təcrübələri dəfələrlə təkrarlamaq;
3. Xəstə və yaşlı insanların şikayətlərini dinləmək və onlara xoş söz və əməllə kömək etmək;
4. Malların mümkün qədər baha satılmasına (xidmətlərin isə göstərilməsinə) çalışmaq;
5. Bütün gücü Allaha ibadət etmək üçün vermək;
6. Ən müasir texnologiya ilə işləmək, quruluş və istismarı bilmək 4
7. Başqalarının həyatı naminə öz canını riskə atmaq;
8. Auditoriya qarşısı, səhnə, ekran və radioda çıxış etmək;
9. Parçalar və materialları emal etmək və yüksək dəqiqlik və keyfiyyət üçün çalışmaq;
10. Özünü deyil, amma digər insanlar və bütün xalqın yaxşılığını düşünmək;
11. Yerüstü və yeraltı obyektlər (binalar, rabitələr...) tikmək və bunun üçün çox layiqli pullar almaq;
12. Hər şeyi daha ucuz almağa, lakin daha baha satmağa çalışmaq;
13. Sənətin böyük yaradılışında özünü ifadə etməyə çalışmaq;
14. Heç kimin diqqət və qayğısından məhrum olmadan ailənin bütün üzvlərini sevmək;
15. Lazım gələrsə, öz xoşbəxtliyini qurmaq üçün qəddar güc istifadə etmək, hücum etmək və hiyləgər olmaq;
16. Hər şeyi təlimatlara uyğun şəkildə yerinə yetirmək və başqalarının əmr və fərmanlar və qanun və qaydalara yerinə yetirdiklərindən əmin olmaq;
17. Heç vaxt heç yerə tələsməmək və istədiyiniz qədər və istədiyiniz yerdə istirahət etmək;
18. Bitkilər və heyvanları sevmək, həmçinin özündə onlara qulluq etməsi (nəcis də daxil olmaqla "Yığışdırmaq"...) [- bundan sonra mötərizədə psixoloqun təxribatçı şərhlərinin nümunələri göstəriləcək, hansılar ki, şagirdlərin düşüncəsinə səbəb olacaqdır və müəyyən əmək fəaliyyətlərini ideallaşdırmağa imkan verməyəcək. Verilən nümunələr kiməsə çox "ədəbsiz" görünsə, başqa sözlə eyni sözləri deməyə çalışmaq mümkündür, amma yeniyetmələrin heç olmasa nə danışdıqlarını başa

- düşmələri üçün. Peşəkar işin müxtəlif aspektləri nəzərə alınmaqla çox cəlbədicilənməyən, belə ümumiyyətlə, peşələr haqqında tam düşüncələri olmalıdır];
19. Uşaqları sevmək və onlara dünya haqqında məlumat almaqda kömək etmək;
 20. Avtomobil, avtobus, trolleybus və tramvay sürmək, həmçinin onlarla birlikdə xidmət göstərmək;
 21. Sakit və rahat bir mühitdə və narahatlıq və fiziki güc olmadan işləmək;
 22. Həmişə iş yoldaşlarının fikirləri ilə razılaşmaq və onlarla mübahisə etməmək;
 23. Yalnız çox pula tibbi yardım göstərmək ("İnkişaf etmiş" ölkələrdə olduğu kimi...);
 24. İlk baxışdan bəyənmədiyiniz insanları alçaltma fürsəti əldə etmək;
 25. Daha az Allahın mərhəmətinə inanmaq və iş məsələlərində özünə daha çox güvənmək (ən böyük günah hesab olunur...);
 26. Haqq-hesab və yekunlaşmada səhvlərə görə məsuliyyəti iş yoldaşlarına həvalə etmə imkanına sahib olmaq (bu xüsusi "İstedad" dır);
 27. Bütün oğrular, quldurlar, rüşvətxorlar, fahişələr və onların pimplərini yerindəcə vurmaq;
 28. İşdə həmişə təbii olma imkanı və heç vaxt "Sifariş" ilə gülümsəməmək və kədərlənməmək (istehsalat ehtiyacı ilə...) və işdə özünüz olmaq;
 29. Tez-tez işdə dünyəvi təlaş və ətrafdakı hər şeyi unudaraq gözəl və əzəmətli bir şey haqqında düşünmək (bəzi işlər buna imkan verir);
 30. Məqsədlərə çatmaq üçün qanunların qüsurlarından məharətlə istifadə etmək;
 31. Sağlamlığı qorumağa çalışaraq bütün çətin işləri həmkarların çiyinlərinin üzərinə qoyma imkanı olması (axmaqlar "Çox çalışsınlar" prinsipi ilə...);
 32. İş üçün yalnız səylərinizə uyğun pul qazanmaq;
 33. Adi və normal bir işçi olmaq və hər şeyi sakit və təlaşsız bir şəkildə və narahatlıq və həyəcan keçirmədən etmək (yaxşı insanın heç bir narahatlığın olmaması psinsipinə görə);
 34. Yalnız işləmək üçün bütün gücünüz, istedadınız və vaxtınızı verməyə çalışmaq;
 35. Xeyirxah, nəcib və şəxsi maraqları güdməyən biri olmaq və qanunlar və ümumiyyətlə, qəbul edilmiş standartlara riayət etmək;
 36. Daha çox risk götürmək və köhnəlmiş qanunları pozmaqdan qorxmamaq (hansılar ki, "Sadəcə, həyatdan geridə qalmaya səbəb olur"...);
 37. Heç vaxt vuruşmamaq və "İstehsalat ehtiyacı" üçün oğurlamama və dilənməmə imkanına sahib olmaq;
 38. Heyvanların ət və dərilərinin istifadəsinə qarşı mübarizə aparmaq;

39. Hər kəsi günahsız olduğuna inandırmaq və hamının səndən hörmət və qorxma üçün səy göstərmək lazımdır;
40. Bir nəqliyyat vasitəsini idarə edərkən yolda hər kəsi ötüb keçmək və həmişə yolda birinci olmaq ("Digər insanların tozunu udmamaq!");
41. Tez-tez ailə və yaxınlarınızdan kənar vəziyyətdə işləmək;
42. Hər hansı bir bilik sahəsində nəzəri və praktik təcrübəni diqqətli şəkildə öyrənmək;
43. Qan, açıq yaralar, yanıqlar və şişlər qarşısında huşunuzu itirməmək (və hətta başqalarının bütün bunlardan qorxduğu üçün qürur duymaq...);
44. İnsanların sizinlə özlərini rahat hiss etmələri üçün hər şeyi etmək;
45. Saleh və təmkinli bir həyat sürmək və başqalarına ləyaqət nümunəsi olmaq (hər addığınız izlənilən peşələr və "Açıq-aşkar" olduğunuz yerlərdə);
46. Yeni cihazları dizayn etmək və onları etibarlı, səmərəli və gözəl qurmaq;
47. Hər hansı bir haqsızlıq, zorakılıq və qanun pozuntusuna qarşı mübarizə aparmaq;
48. Başqa insanların obrazlarına çevrilmək (ehtiyaca uyğun işdə müxtəlif rolları oynamaq);
49. Təmir etmək və inkişaf etmiş maşın, avadanlıq və alətlər qurmaq;
50. Mövcud qanunları bilmək və onlara əməl etmək;
51. Bunun üçün çox layiqli pul alaraq çətin və qeyri-adi şəraitdə (yeraltı, küləkdə, domna sobanın yanında...) işləmək;
52. Yaxşı olar ki, qiymətlərə diqqət etmək və mal və xidmətlər bazarındakı vəziyyəti bilmək;
53. Hər gözəl şeyi sevmək, başqalarının fərq etmədiyi yerdə də gözəl görməyi bacarmaq və dünyanın gözəl olduğunu başqalarına çatdırmağa çalışmaq;
54. Hətta həftə sonları və tətil günlərində belə bir çox ev işi görmək;
55. "Öz yeriniz"i bilmək, işçi qrupunda yazılmamış davranış qanunlarına ciddi əməl etmək və pozuntulara görə amansızcasına ödəmək;
56. Qanunları pozmadan (!)cəmiyyət, kollektiv və fərdin həyatını yaxşılaşdırmağa çalışmaq (hər kəsin yaxşı olması və qanunların pozulmaması üçün);
57. Açıq havada yaşamaq, Allahın göndərdiyini yemək və heç bir şeydən və hər kəsdən asılı olmadan tam azadlığa sevinmək;
58. Heyvanlar, quşlar və balıqları yetişdirməyə çalışmaq ki, onlardan yaxşı ət, dəri və digər məhsullar hazırlansın;
59. Başqalarını öyrətmək üçün daha çox öyrənmək və bilmək;

60. Daim diqqətli və ehtiyatlı olmaq, yoldakı bütün dəyişikliklərə tez reaksiya vermək və yol qaydalarına əməl etmək;
61. Hər hansı bir təxirəsalınmaz işlərə baxmayaraq, hər zaman vaxtında yemək və dincəlmək və gündəlik rejimə riayət etmək⁴
62. İşdə yalnız sadə, başa düşülən və xoş şeylər barədə düşünmək (belə gözəl peşələr var);
63. İşdə yalnız gözəl və sağlam insanlarla ünsiyyət qurmaq (xəstə və bədbəxt olanlarla başqa birisi məşğul olar);
64. İnsanlara yalnız "Simvolik" əmək haqqı (əslində "Təşəkkür üçün" kömək etmək) alaraq pulsuz xidmətlər göstərmək⁴
65. Sərbəst bir həyat tərzinin olması: Yemək, içmək və gəzməyə getmək (bəzi peşələrdə bu sadəcə zəruridir və bu olmadan həmkarlarınızla münasibətlərinizi qurmaq çətindir);
66. Görmə qabiliyyətini qorumaq üçün kompüter ekranı ilə daha az işləmək.
67. Xidməti mövqeyi və gücündən cəsarətlə istifadə edərək "Orada heç bir axmaq həyəcan keçirmədən" hədiyyə və rüşvət almaq (təəssüf ki, bu olmadan indiki vaxtda mövcud sənaye münasibətləri sistemlərinə "Uyğunlaşmaq" çətindir) [- bir daha xatırladıyıq metodikanın quruluşu bir qədər təxribatçıdır (hətta "Tərəf və Əkslər" adı belə bu barədə danışır). Təəssüf ki, bu "Peşə üzrə öz müqəddəratını təyin etmə" seçimini danışmaq məcburiyyətindəyik. Beləliklə, yeniyetmələr necə həqiqi "Cəmiyyət"də öz yerlərini tapacaqlarını bilməli və bəlkə də tədricən bu cür "Öz müqəddəratını təyin etmək"ə laqeyd yanaşmaq üçün. Həqiqətən, qadağan olunan (və ya sıxışdırılan) cəlbədidir;
68. İşdə hər şeyi öz qaydalarına görə etmək və bunun üçün hər şeyə cavabdeh olmaq;
69. İş zamanı fasilələr, tənəffüslər, çay və digər mayelər içmək üçün tez-tez zaman ayıra bilmək;
70. Hədəfə aparan yolda rəqibləri amansız və kobudcasına sındırmaq ("Filmlər"də olduğu kimi işin həvəs və ehtirasla dolu olması üçün);
71. İş yerində söyüş söyən hər kəsə irad bildirmək (və bunun üçün maaş almaq);
72. Təmənnasız olaraq pulların böyük bir hissəsini xəstə və köməksiz insanlara vermək (və beləcə sevinc və fədakarlıqla çalışmaq);
73. Düşüncələrinizdə yalnız ciddi məntiq və riyaziyyata güvənmək (hər şey aydın və başa düşüləndir, sanki "Rəflərdə düzülüb");
74. Cəsarətlə bütün pullarınızı qəşəng geyimləriniz və əyləncələrə xərcləmək və əsl "Aristokrat" olmaq (peşələr var ki, onsuz həqiqi bir peşə imicini yarada bilmək mümkün deyil və onsuz ətrafınızdakı insanlar sizi başa düşə bilməzlər);

75. İş yerində balıq yetişdirmə, çiçək əkmə və ətrafdakı hər şeyi sevmə fürsətinə sahib olmaq (bunun əsas işə mane olmaması üçün);
76. Yalnız şəxsən sizin üçün xoş olan insanlarla işləyə bilmək;
77. İşdə yaxşı davranış nümayiş etdirmək və cazibədar, zərif, xoşgüzeran və işdə uğurlu görünmək;
78. Yalnız ilham alarkən və əhval-ruhiyyədə olduqda işləmək (məsələn, bir neçə ay ərzində ilham yoxdursa, ümumiyyətlə, işləməmək);
79. Səmimi olaraq mistisizm, astrolojik bürclər və qəhvə xıltısına inanaraq bunların hamısını işdə istifadə edə bilmək;
80. İş zamanı fikrin müxtəlif şeylərə yayınması, müzakirə etmə və xoş söhbətlər etmə fürsətinə sahib olmaq;
81. Yolda gözlənilməz vəziyyətlərə hazır olmaq və ən çətin vəziyyətlərdən şərəflə çıxmağı bacarmaq (və buna müvafiq daha çox belə halların olması);
82. Səhvlərinizi etiraf etmək, əvvəlki baxışlardan imtina etmək və bu barədə həmkarlar və tələbələrlə danışmaqdan qorxmamaq;
83. İnsanları öz sağlamlıqlarını qorumağa ehtiyacları olduqlarına inandırmaq (siqaret çəkməmək, içməmək, izafiliyə yol verməmək) və iş yerində sağlam həyat tərzini təbliğ etmək;
84. Hər bir müştəri və qonağa işdə mütləq gülümsəmək (bununla sərxoş və pis davranış kimi insanların olduqlarını nəzərə almaq);
85. Allahın sözünü insanlara çatdırmaq (və beləliklə, gündəlik çörəkləri qazanmaq);
86. Çətin hesablamalar və kompüter proqramlarının tərtibini sevinclə yerinə yetirmək;
87. Hətta çox güclü və təhlükəli quldurlara qarşı cəsarətlə mübarizə aparmaq;
88. Səsiniz, vücudunuz və əhvalınızı mükəmməl idarə etmək və onlara uyğun olaraq məşq etmək və çox vaxt özünüzü "həyat sevincləri" ilə məhdudlaşdırmaq;
89. Mexanizm və avadanlıqlarla işləyərkən təhlükəsizlik tədbirlərinə əməl etmək (hətta başqalarının ümumiyyətlə belə təhlükəli bir texnikaya yaxınlaşmaqdan qorxduqlarından qürur duymaq);
90. Ən fərqli insanlara özünüzü bəyəndirmək, inandırmaq və cəlb etdirmək;
91. İş zamanı əzələlərin gücü və gərginliyindən sevinc hissi keçirtmək;
92. Yüksək qazanc üçün heç bir şey qarşısında dayanmamaq;
93. Darıxdırıcı və adi şeyləri çox canlı və cəlbedici təsvir etmək (məsələn, hansısa diqqət cəlb etməyən bir hadisə və bu barədə elə yazırsınız ki, hamı sevinir);

94. Tez-tez eyni anda bir neçə işi yerinə yetirmək və tez bir zamanda müxtəlif işlərə keçə bilmək;
95. Çox vaxt məqsədlərə çatmaq üçün risklər götürmək və səhvləri ödəməyi bacarmaq;
96. İnsanları təşkil etməyi bacarmaq və onlara rəhbərlik etmək.
97. Ən kiçik bir təhlükəni qabaqcadan görmək və vaxtında ondan uzaqlaşmaq ("Qaçmaq" və təhlükə ilə "Siçan-pişik" oynamaq);
98. Tez-tez yer və təmiz havada (və hər hansı bir havada) işləmək;
99. Kobudluq və qışqırıqla deyil, xeyirxah və ağıllı bir sözün köməyi ilə özünəinam əldə etmək (məsələn, sizə kobudluq edirlər, amma siz xeyirxah davranırsınız);
100. Müxtəlif müfəttiş və "Müdirilər" ilə tez və bacarıqlı davranmağı bacarmaq (hətta onlarla qürur duymaq ki, onlarla "Ümumi dil" tapa bilərsiniz).

23. "Hazır ol!"

"Hazır ol!" testi üçün suallar (əsas əmək hərəkətləri) toplusu

0-dan 10 bala qədər bir şkala istifadə edərək aşağıdakı əmək hərəkətlərini etməyə nə dərəcədə hazır olduğunuzu qiymətləndirin və bu balları sual nömrələrinin sağ tərəfində yazın.

1. Cihazların göstəriciləri və ekrandakı (displaydəki) informasiyaya nəzarət etmək;
2. Mətnlərlə işləmək (çoxlu oxumaq və nəşə öyrənmək);
3. Hesablamlar aparmaq (kompüter, mikrokarkulyator, ağıl);
4. Çoxlu çəkmək, təsvir etmək;
5. Qeydlər aparmaq, yazı maşınında çap etmək və klaviaturada işləmək;
6. Çoxlu danışmaq, auditoriyalar qarşısında çıxış etmək və insanlarla söhbət etmək;
7. Faydalı olmaq, müştərilərin xoşuna gəlmək və onları razı salmağı bacarmaq;
8. Əmək nizamı və tabeçiliyə (hörmət qanunlarına) əməl etmək;
9. Texnikanı (maşınlar, dəzgahlar, aqreqlər) idarə etmək;
10. Əl və ya sadə qurğularla nəşə emal etmək;
11. Tez-tez açıq hava və təbiətdə (və istənilən hava şəraiti) işləmək;
12. İş əsnasında çox şey yadda saxlamaq;
13. Tez-tez səyahət etmək (ezamiyyət, ekspedisiya);
14. Dəyişən vəziyyətə cəld reaksiya vermək və diqqəti dəyişə bilməyi bacarmaq;
15. Kimisə və ya nəyisə yoxlamaq, nəzarət etmək, qiymətləndirmək və diaqnoz

qoymaq;

16. Ehtiyatlı və tədbirli olmaq və təhlükəsizlik qaydalarına əməl etmək ("Ağıllıca" risk etmək...);
17. "Çirkli" iş görmək (xoşagəlməz qoxu, toz, nəmlik, səs-küylü);
18. Eyni cür və monoton işə dözmək;
19. Mənəvi yüklərə dözmək (istehzalar, kobudluq);
20. Uzun fiziki yüklərə dözmək (çoxlu gəzmək, müxtəlif hərəkətləri icra etmək, təzyiq, titrəşim, temperatur dəyişiklikləri...);
21. İnsanları təşkil etmək və onlara rəhbərlik etməyi bacarmaq;
22. Xarici dil bilmək;
23. Özünü müdafiə etmək və mübahisəli vəziyyətlərdən şərəflə çıxmağı bacarmaq;
24. Başqaları və öz-özünü aldatmamaq (deyirlər ki, bunu hər kəs bacarmır...);
25. Hər şeyə qarşı həssas olmamaq (sizin işinizdən kiməsə ziyan dəyəcəyinə görə narahat olmamaq...);
26. Tez-tez axşamlar və istirahət günləri olmadan çalışmaq;
27. Mühüm qərarları müstəqil qəbul etməyi bacarmaq (və onlara müstəqil olaraq cavabdeh olmaq...);
28. İş yoldaşlar ilə əlaqədə olmaq və kollektivdə işləməyi bacarmaq (qalmaqla və davalar olmadan);
29. İşdə səssiz və sakit düşünmək və xəyal qurmağı bacarmaq (və bu yolla gündəlik çörəyi qazanmaq...);
30. Mütəmadi olaraq özünə baxmaq, məşq etmək və yaxşı və işlək formada olmaq;
31. Bir şeyə çox inanmaq (dahi ideya, Tanrı, sevilən insan, rəhbər...);
32. Hər zaman işdə yeni və qeyri-adi nəşə fikirləşmək;
33. Gözəllik yaratmaq və onu qiymətləndirməyi bacarmaq;
34. Çevik olmaq və cəld işləməyi bacarmaq.

Qeyd: 6-cı sualın oxunması zamanı şagirdlərə söhbətin məhz bacarıqlardan getdiyini xatırlatmaq məqsədəuyğundur. "Çirkli" iş (və ya digər açıq şəkildə cəlbədicə olmayan əmək hərəkətləri) kimsə üçün çox xoşagəlməz olsa da, yenə də onları asanlıqla yerinə yetirə bilərsə, bu zaman özünüqiymətləndirməyə yüksək bal yazmaq lazımdır. Və əksinə, hərəkət xoşdursa, ancaq kimsə bu anda yerinə yetirə bilmirsə, o zaman blanka aşağı bal qoyulur.

23.1. "Həzır ol!" testi üçün peşələr toplusu ("menyu")

1. Avtomobil mexaniki;
2. Aqronom;
3. Dramatik teatrın artisti;
4. Arxeoloq və etnoqraf;
5. Kitabxanaçı;
6. Evsiz adam, avara və dilənçi;
7. Şəhər avtobusu sürücüsü;
8. Şəhərlərarası (beynəlxalq) nəqliyyatın sürücüsü;
9. Uşaq bağçası və körpələr evində təbiyəçi;
10. Həkim-terapevt;
11. Həkim-cərrah;
12. Geoloq
13. Dizayner (texniki estetik);
14. Evdar qadın (uşaqları təbiyə etmək, rahatlıq yaratmaq, çox "Əziz" ərə xidmət etmək);
15. Heyvandar (zootexnik);
16. Sənaye istehsalı mühəndisi;
17. DYP müfəttişi;
18. Kassir – kassa aparatlarının operatoru (dükanda, bankda);
19. Mənzil oğrusu;
20. Kommersant (demokratik islahatlar şəraitində "Hava"dan pul qazanmaq);
21. Konstruktor (cizgici-konstruktor);
22. Budkada satıcı;
23. Meşəbəyi və balıq müfəttişi;
24. Pilot (mülki aviasiya pilotu);
25. Model və fotomodel;
26. Teleatəlye ustası;
27. Dənizçi və seynerdə balıqçı;
28. Qatar sürücüsü;
29. Metallurq;

30. Rahib, münzəvi-insan və rahibliyə hazırlanan adam;
31. Ordu zabiti (hava-dəniz qoşunları);
32. Ofisiant;
33. Saç ustası;
34. Tərcüməçi (mətn tərcüməsi);
35. Yazıçı, şair və publisist (jurnalist);
36. Aşbaz (nüfuzlu restoranda);
37. Sərhədçi (quru sərhədi);
38. Yanğınsöndürən və xilasedici;
39. Siyasətçi və diplomat;
40. Üst geyimi tikən dərzi;
41. Çamaşırxana və qurutəmizləmə işçisi;
42. Proqramçı;
43. Satıcı;
44. Dəmiryol qatarlarının bələdçisi;
45. Fahişə;
46. Psixoloq və psixoterapevt;
47. Redaktor və korrektor;
48. Rəhbər, menecer;
49. Reketçi;
50. Din xadimi;
51. Katib köməkçisi;
52. Kənd mexanizatoru (kombaynçı, traktorçu);
53. Təmirçi mexanik;
54. Peşəkar idmançı (komanda idmanı);
55. Geniş profilli dəzgahçı (xarrat, frezerçi);
56. İnşaat montajçısı;
57. Stüardessa;
58. Taksi sürücüsü;
59. Cangüdən və mühafizəçi;

60. Narkotik alverçisi;
61. Sahə polisi;
62. Nəzəri alim (bioloq);
63. Eksperimentator alim (bio-, meteostansiyada elmi işçi);
64. Orta məktəb müəllimi;
65. Fotomüxbir;
66. Rəssam və heykəltəraş;
67. Məmur, katib, müfəttiş;
68. Mədənçi və qazmaçı;
69. İqtisadçı;
70. Ekskursiyaçı-tərcüməçi;
71. Zərgər;
72. Hüquqşünas (vəkil).

Qeyd:

6-ci sual - Bu cür fəaliyyət növlərinin müzakirəsini yarı zarafat formasında keçirmək daha yaxşıdır. Yalançı demokrasiya vəziyyətində çox vaxt məhz belə pul qazanma yolları yeniyetmələrdə xüsusi maraq yaradır. Pedaqoq-psixoloq isə bunlara zarafatsız diqqət verməlidir, əks halda belə fəaliyyət növlərini yeniyetmələrlə tamamilə başqa "Pedaqoqlar" və "Psixoloqlar" müzakirə edəcək.

19-cı sual - bir daha praktik psixoloqlara müraciət edirik. Yeniyetmələrlə bu cür oriyentasiyaları müzakirə etməkdən çəkinməyin. Çünki yeniyetmələr onsuz bu mövzuları öz əhatələrində müzakirə edirlər. Buna görə peşəkar psixoloqların bu müzakirələrinin ən azı bir nəzarət altında saxlanması daha yaxşıdır. Axır-əvvəl biz psixoloquq, ya yox!

22-ci sual - niyə də müzakirə etməyək.

45-ci sual - hətta bunu belə düzgün və uyğun olan formada yuxarı sinif şagirdləri ilə müzakirə etmək olar. Çünki bir çox gənc üçün olan nəşrlərdə bu haqda çox yazılır. Məsələn, "Московский комсомолец" kimi qazetlərdə.

49-cu sual - əgər biz psixoloquqsa, bunuda müzakirə etməliyik.

60-cı sual - təəssüf ki, belə fəaliyyət növləri yeniyetmələr üçün aktualdır. Ancaq bunu mümkün qədər düzgün formada müzakirə etmək lazımdır: Morallaşdırmamaq, amma bu cür oriyentasiyaları dəstəkləməmək də.

23.2. "Hazır ol!" testi üçün peşələr toplusu

Soldakı rəqəmlər bu peşə üçün ən uyğun peşə fəaliyyətlərinin nömrələrini göstərir (Suallar toplusuna bax.). Sağdakı rəqəmlər isə sözügedən peşə üzrə uğurlu iş üçün bu fəaliyyətlətin əhəmiyyətini (bütün əhəmiyyət göstəricilərinin cəminin həmişə 10-a bərabər olduğunu qeyd edək, yəni sanki 100%. Bu isə bütövlükdə, peşədə uğurlu iş ehtimalını daha düzgün hesablamağa imkan verir). Öz istəyi ilə bu anketdən istifadə edən hər bir psixoloq bu peşələr üçün fəaliyyətlər və əhəmiyyət göstəricilərinin nisbətini təkmilləşdirə bilər (Cədvəl 1.23).

| | | |
|--|--|---|
| 1. Avtomobil mexaniki 7 - 2 9 - 1 10 - 3 15 - 2 17 - 2 | 2. Aqronom 2 - 5 5 - 3 11 - 2 20 - 2 21 - 1 26 - 1 | 3. Dram teatrın artisti 2 - 1 6 - 2 13 - 1 19 - 1 26 - 1 30 - 2 33 - 2 |
| 4. Arxeoloq, etnoqr. 2 - 2 5 - 1 10 - 1 11 - 1 13 - 1 17 - 1 18 - 1 20 - 1 22 - 1 | 5. Kitabxanaçı 2 - 2 5 - 2 7 - 2 7 - 2 18 - 3 22 - 1 | 6. Evsiz, dilənçi 6 - 1 7 - 1 16 - 2 17 - 3 19 - 2 20 - 1 |
| 7. Avtobus sürücüsü 9 - 2 14 - 2 16 - 2 19 - 1 20 - 1 23 - 1 26 - 1 | 8. Yük maşını sürücüsü. 9 - 1 10 - 1 12 - 1 13 - 1 14 - 1 16 - 1 18 - 2 22 - 1 23 - 1 | 9. Uşaq bağçasında tərbiyəçi 6 - 4 14 - 1 21 - 3 24 - 1 32 - 1 |

| | | |
|--|--|---|
| <p>10. Həkim-terapevt</p> <p>5 - 1</p> <p>6 - 2</p> <p>7 - 1</p> <p>12 - 1</p> <p>15 - 2</p> <p>17 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>26 - 1</p> | <p>11. Həkim-cərrah</p> <p>6 - 1</p> <p>10 - 2</p> <p>14 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>16 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>20 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>27 - 1</p> | <p>12. Geoloq</p> <p>5 - 1</p> <p>9 - 1</p> <p>11 - 2</p> <p>13 - 1</p> <p>16 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>20 - 2</p> <p>28 - 1</p> |
| <p>13. Dizayner (texn.)</p> <p>3 - 1</p> <p>4 - 4</p> <p>18 - 1</p> <p>32 - 1</p> <p>33 - 3</p> | <p>14. Evdar qadın</p> <p>7 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>21 - 1</p> <p>23 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>30 - 1</p> <p>33 - 1</p> <p>34 - 1</p> | <p>15. Heyvandar</p> <p>10 - 1</p> <p>16 - 1</p> <p>17 - 4</p> <p>20 - 1</p> <p>26 - 2</p> <p>34 - 1</p> |
| <p>16. Mühəndis</p> <p>1 - 1</p> <p>3 - 3</p> <p>9 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>18 - 1</p> <p>28 - 3</p> | <p>17. DYP inspektoru</p> <p>6 - 1</p> <p>11 - 2</p> <p>14 - 2</p> <p>15 - 1</p> <p>16 - 2</p> <p>19 - 1</p> <p>26 - 1</p> | <p>18. Kassir</p> <p>3 - 4</p> <p>7 - 1</p> <p>19 - 3</p> <p>23 - 1</p> <p>24 - 1</p> |
| <p>19. Mənzil oğrusu</p> <p>10 - 2</p> <p>12 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>16 - 2</p> <p>19 - 1</p> <p>23 - 1</p> <p>25 - 2</p> | <p>20. Kommersant</p> <p>3 - 2</p> <p>7 - 2</p> <p>13 - 1</p> <p>16 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>21 - 1</p> <p>27 - 2</p> | <p>21. Konstruktor</p> <p>3 - 2</p> <p>4 - 2</p> <p>9 - 1</p> <p>10 - 1</p> <p>13 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>32 - 2</p> |

| | | |
|---|---|--|
| <p>22. Budkada satıcı</p> <p>3 - 1</p> <p>7 - 1</p> <p>12 - 1</p> <p>13 - 1</p> <p>14 - 1</p> <p>16 - 3</p> <p>19 - 2</p> | <p>23. Meşəbəyi, balıq müfəttişi</p> <p>10 - 3</p> <p>11 - 3</p> <p>16 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>20 - 2</p> | <p>24. Pilot</p> <p>1 - 1</p> <p>9 - 2</p> <p>13 - 2</p> <p>16 - 1</p> <p>18 - 1</p> <p>20 - 2</p> <p>28 - 1</p> |
| <p>25. Model</p> <p>6 - 2</p> <p>13 - 2</p> <p>19 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>30 - 3</p> <p>33 - 1</p> | <p>26. Teleatəlye ustası</p> <p>7 - 1</p> <p>10 - 5</p> <p>15 - 3</p> <p>18 - 1</p> | <p>27. Dənizçi, balıqçı</p> <p>8 - 1</p> <p>10 - 2</p> <p>11 - 1</p> <p>13 - 2</p> <p>16 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>20 - 1</p> <p>28 - 1</p> |
| <p>28. Qatar sürücüsü</p> <p>1 - 1</p> <p>9 - 3</p> <p>10 - 2</p> <p>13 - 1</p> <p>17 - 2</p> <p>18 - 1</p> | <p>29. Metallurq</p> <p>9 - 1</p> <p>10 - 1</p> <p>16 - 2</p> <p>17 - 2</p> <p>20 - 3</p> <p>28 - 1</p> | <p>30. Rahib</p> <p>8 - 1</p> <p>11 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>18 - 1</p> <p>29 - 2</p> <p>30 - 1</p> <p>31 - 3</p> |
| <p>31. Ordu zabiti</p> <p>6 - 1</p> <p>8 - 1</p> <p>9 - 1</p> <p>11 - 1</p> <p>16 - 1</p> <p>20 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>27 - 2</p> <p>30 - 1</p> | <p>32. Ofisiant</p> <p>3 - 2</p> <p>7 - 3</p> <p>12 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>22 - 1</p> <p>24 - 1</p> | <p>33. Saç ustası</p> <p>7 - 2</p> <p>10 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>20 - 2</p> <p>32 - 1</p> <p>33 - 2</p> |

| | | |
|---|---|--|
| <p>34. Tərcüməçi</p> <p>2 – 1</p> <p>5 – 2</p> <p>12 – 1</p> <p>15 – 1</p> <p>18 – 2</p> <p>22 – 3</p> | <p>35. Yazıçı, şair, jurnalist</p> <p>2 – 1</p> <p>5 – 1</p> <p>6 – 1</p> <p>13 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>24 – 1</p> <p>26 – 1</p> <p>29 – 1</p> <p>31 – 1</p> <p>33 – 1</p> | <p>36. Aşbaz (restoran)</p> <p>7 – 1</p> <p>10 – 3</p> <p>15 – 1</p> <p>17 – 3</p> <p>20 – 1</p> <p>34 – 1</p> |
| <p>37. Sərhədçi</p> <p>8 – 2</p> <p>9 – 1</p> <p>11 – 1</p> <p>16 – 2</p> <p>20 – 1</p> <p>26 – 1</p> <p>27 – 1</p> <p>30 – 1</p> | <p>38. Yanğınsöndürən, xilasedici</p> <p>8 – 1</p> <p>9 – 1</p> <p>14 – 1</p> <p>16 – 2</p> <p>17 – 1</p> <p>20 – 1</p> <p>27 – 1</p> <p>30 – 2</p> | <p>39. Siyasi xadim, diplomat</p> <p>6 – 1</p> <p>13 – 2</p> <p>16 – 1</p> <p>19 – 2</p> <p>22 – 1</p> <p>23 – 1</p> <p>24 – 1</p> <p>27 – 1</p> |
| <p>40. Dərzi</p> <p>4 – 1</p> <p>7 – 3</p> <p>10 – 4</p> <p>15 – 1</p> <p>33 – 1</p> | <p>41. Paltar qəbul edən</p> <p>3 – 2</p> <p>7 – 2</p> <p>15 – 5</p> <p>19 – 1</p> | <p>42. Proqramçı</p> <p>1 – 2</p> <p>3 – 4</p> <p>18 – 2</p> <p>28 – 1</p> <p>32 – 1</p> |
| <p>43. Satıcı</p> <p>3 – 1</p> <p>7 – 2</p> <p>11 – 1</p> <p>15 – 1</p> <p>17 – 1</p> <p>19 – 2</p> <p>20 – 1</p> <p>24 – 1</p> | <p>44. Dəmiryol qatarlarının bələdçisi</p> <p>6 – 1</p> <p>7 – 3</p> <p>10 – 1</p> <p>13 – 2</p> <p>17 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>20 – 1</p> | <p>45. Fahişə</p> <p>7 – 2</p> <p>16 – 1</p> <p>17 – 1</p> <p>19 – 2</p> <p>20 – 1</p> <p>22 – 1</p> <p>25 – 1</p> <p>30 – 1</p> |

| | | |
|---|---|---|
| <p>46. Psixoloq</p> <p>6 – 3</p> <p>7 – 1</p> <p>15 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>21 – 1</p> <p>24 – 1</p> <p>32 – 2</p> | <p>47. Redaktor</p> <p>2 – 3</p> <p>5 – 1</p> <p>15 – 1</p> <p>18 – 2</p> <p>22 – 1</p> <p>24 – 1</p> <p>33 – 1</p> | <p>48. Rəhbər, menecer</p> <p>6 – 1</p> <p>13 – 1</p> <p>15 – 1</p> <p>19 – 2</p> <p>21 – 3</p> <p>23 – 1</p> <p>26 – 1</p> |
| <p>49. Reketçi</p> <p>3 – 1</p> <p>8 – 1</p> <p>14 – 2</p> <p>16 – 2</p> <p>19 – 1</p> <p>25 – 2</p> <p>30 – 1</p> | <p>50. Keşiş</p> <p>2 – 1</p> <p>6 – 1</p> <p>7 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>24 – 1</p> <p>26 – 1</p> <p>29 – 1</p> <p>30 – 1</p> <p>31 – 1</p> | <p>51. Katib köməkçisi</p> <p>2 – 1</p> <p>3 – 1</p> <p>5 – 2</p> <p>7 – 1</p> <p>12 – 2</p> <p>19 – 1</p> <p>22 – 1</p> <p>26 – 1</p> |
| <p>52. Kənd mexanizatoru</p> <p>9 – 2</p> <p>10 – 1</p> <p>11 – 2</p> <p>17 – 1</p> <p>20 – 2</p> <p>26 – 1</p> <p>34 – 1</p> | <p>53. Təmirçi mexanik</p> <p>9 – 1</p> <p>10 – 3</p> <p>15 – 1</p> <p>16 – 2</p> <p>17 – 2</p> <p>20 – 1</p> | <p>54. Peşəkar idmançı (komanda idmanı)</p> <p>13 – 2</p> <p>14 – 1</p> <p>16 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>20 – 3</p> <p>26 – 1</p> <p>28 – 1</p> |
| <p>55. Dəzgahçı (xarrat, frezerçi)</p> <p>3 – 1</p> <p>9 – 5</p> <p>10 – 1</p> <p>15 – 2</p> <p>34 – 1</p> | <p>56. İnşaat montajçısı</p> <p>10 – 2</p> <p>11 – 1</p> <p>16 – 1</p> <p>17 – 2</p> <p>20 – 3</p> <p>26 – 1</p> | <p>57. Stüardessa</p> <p>6 – 1</p> <p>7 – 2</p> <p>13 – 2</p> <p>14 – 1</p> <p>19 – 1</p> <p>20 – 2</p> <p>22 – 1</p> |

| | | |
|---|---|---|
| <p>58. Taksi sürücüsü</p> <p>7 - 2</p> <p>9 - 1</p> <p>12 - 1</p> <p>14 - 2</p> <p>16 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>23 - 1</p> <p>26 - 1</p> | <p>59. Cangüdən, mühafizəçi</p> <p>7 - 1</p> <p>8 - 1</p> <p>14 - 3</p> <p>16 - 2</p> <p>19 - 1</p> <p>25 - 1</p> <p>30 - 1</p> | <p>60. Narkotik alverçisi...</p> <p>7 - 2</p> <p>8 - 1</p> <p>12 - 1</p> <p>16 - 2</p> <p>17 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>25 - 2</p> |
| <p>61. Sahə polisi</p> <p>6 - 1</p> <p>12 - 2</p> <p>15 - 1</p> <p>16 - 2</p> <p>19 - 2</p> <p>23 - 1</p> <p>26 - 1</p> | <p>62. Nəzəri alim (bioloq)</p> <p>2 - 2</p> <p>5 - 2</p> <p>22 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>29 - 1</p> <p>31 - 1</p> <p>32 - 2</p> | <p>63. Eskp. alim (bioloq)</p> <p>2 - 2</p> <p>3 - 1</p> <p>5 - 1</p> <p>11 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>24 - 1</p> <p>29 - 1</p> <p>29 - 1</p> <p>32 - 2</p> |
| <p>64. Müəllim</p> <p>2 - 1</p> <p>5 - 2</p> <p>6 - 3</p> <p>15 - 1</p> <p>19 - 1</p> <p>21 - 1</p> <p>23 - 1</p> | <p>65. Fotomüxbir</p> <p>11 - 1</p> <p>12 - 1</p> <p>14 - 2</p> <p>16 - 2</p> <p>20 - 1</p> <p>22 - 1</p> <p>24 - 1</p> <p>26 - 1</p> | <p>66. Rəssam</p> <p>2 - 1</p> <p>4 - 1</p> <p>7 - 1</p> <p>17 - 1</p> <p>24 - 1</p> <p>26 - 1</p> <p>29 - 1</p> <p>31 - 1</p> <p>33 - 2</p> |
| <p>67. Məmur, katib</p> <p>2 - 2</p> <p>5 - 3</p> <p>7 - 1</p> <p>13 - 1</p> <p>15 - 1</p> <p>18 - 1</p> <p>21 - 1</p> | <p>68. Mədənci</p> <p>9 - 1</p> <p>10 - 1</p> <p>16 - 3</p> <p>17 - 2</p> <p>20 - 2</p> <p>34 - 1</p> | <p>69. İqtisadçı</p> <p>3 - 3</p> <p>12 - 1</p> <p>18 - 3</p> <p>28 - 2</p> <p>34 - 1</p> |

| 70. Ekskursiyaçı-tərcüməçi | 71. Zərgər | 72. Hüquqşünas (vəkil) |
|----------------------------|------------|------------------------|
| 2 - 1 | 7 - 1 | 2 - 1 |
| 6 - 2 | 10 - 3 | 6 - 1 |
| 7 - 1 | 15 - 2 | 7 - 2 |
| 13 - 1 | 18 - 2 | 12 - 1 |
| 19 - 1 | 33 - 2 | 13 - 1 |
| 22 - 2 | | 16 - 1 |
| 26 - 1 | | 19 - 1 |
| 33 - 1 | | 24 - 2 |

Cədvəl 1.23. Peşələr toplusu

24. "Necəsən?"

"Necəsən?" testi üçün sual siyahısı

Verilən iki dəyərdən hansının sizin üçün daha çox (cavab blankında +1), hansının isə daha az cəlbedici (cavab blankında -1) olduğunu göstərin. Hər sualda olan rəqəmlər bu dəyərlərin cavab blankında olan sıra nömrələrini göstərir – onların anketlə iş zamanı daha rahat axtarışı üçün

Beləliklə, həyatda sizin üçün ən vacib olan şey nədir?

- 1 - Avtomobil (bahalı və nüfuzlu) və ya 8 - Sağlamlıq (güc, dözümlülük...);
- 2 - Əcnəbi dostlar (inkişaf etmiş kapitalist ölkələrdən) və ya 7 - İşçi dostlar (sadə insanlar);
- 3 - Güzəllik (cazibədarlıq və dəbli geyimlər) və ya 11 - Yaradıcı iş (mühüm bir şey yaratma imkanı);
- 4 - Hovuzlu villa və ya 6 - Alim dostlar (müəllimlər, mühəndislər...);
- 5 - Avtomobil və ya 9 - Güzəllik;
- 6 - İtaliyada istirahət (dəbdəbəli otel və çoxlu pul) və ya 10 - Pivə ilə balıq (normal kişi və qadınlarla ünsiyyət...);
- 7 - 4 - Artist dostlar (şairlər, jurnalistlər - "Bohema") və ya 15 - Təhlükəli macərələr (azart dolu həyat);
- 8 - 9 - Güzəllik və ya 12 - Sizi hədsiz sevirlər (Sizə görə can verməyə hazırdırlar);
- 9 - 14 - Tanrıya inanc (ruhun dincliyi...) və ya 15 - Təhlükəli macərələr;
10. 2 - Hovuzlu villa və ya 4 - Artist dostlar ("Bohema");
11. Seçdiyiniz bir dəyərin üstünə "+1" gəlin, birindən isə "-1" çıxın;
12. 5 - Əcnəbi dostlar və ya 13 - Siz kimisə sevirsiniz (ruhun nəcib, lakin cavabsız impulsları...);

13. 7 – İşçi dostlar və ya 15 – Təhlükəli macərələr (həyat azartı);
14. 3 – İtaliyada istirahət və ya 12 – Sizi hədsiz sevirlər;
15. 8 – Sağlamlıq və ya 11 – Yaradıcı iş;
16. 10 – Pivə ilə balıq və ya 13 – Siz kimisə sevirsiniz;
17. 1 – Avtomobil və ya 11 – Yaradıcı iş;
18. 2 – Hovuzlu villa və ya 8 – Sağlamlıq;
19. 12 – Sizi hədsiz sevirlər və ya 13 – Siz kimisə sevirsiniz;
20. 3 – İtaliyada istirahət və ya 14 – Tanrıya inanc (ruhun dincliyi...);
21. 4 – Artist dostlar (“Bohema”) və ya 7 – İşçi dostlar (sadə insanlar);
22. Seçdiyiniz bir dəyərin üstünə “+1” gəlin, birindən isə “-1” çıxın;
23. 5 – Əcnəbi dostlar və ya 6 – Alim dostlar;
24. 2 – Hovuzlu villa (çox bahalı və dəbdəbəli) və ya 10 – Pivə ilə balıq (əsl kişilərlə səmimi söhbətlər);
25. 4 – Artist dostlar və ya 14 – Tanrıya inanc (ruhun təmizlənməsi...);
26. 2 – Hovuzlu villa (dəbdəbəli!) və ya 11 – Yaradıcı iş;
27. 3 – İtaliyada istirahət (bəyaz gəmilər və xarabalıqlara ekskursiya) və ya 13 – Siz kimisə sevirsiniz;
28. 7 – İşçi dostlar və ya 14 – Tanrıya inanc;
29. 1 – Avtomobil və ya 6 – Alim dostlar;
30. 5 – Əcnəbi dostlar (iş adamları) və ya 9 – Güzəllik (Sizin sehrli cəlbediciliyiniz...);
31. 8 – Sağlamlıq və ya 10 – Pivə ilə balıq (heç bir qayğı olmadan...);
32. 12 – Sizi hədsiz sevirlər və ya 14 – Tanrıya inanc;
33. Seçdiyiniz bir dəyərin üstünə “+2” gəlin, birindən isə “-2” çıxın;
34. 13 – Siz kimisə sevirsiniz və ya 15 – Təhlükəli macərələr;
35. 1 – Avtomobil və ya 7 – İşçi dostlar;
36. 4 – Artist dostlar (rəssamlar, şairlər...) və ya 9 – Güzəllik;
37. 5 – Əcnəbi dostlar (Avropa-Amerika) və ya 10 – Pivə ilə balıq;
38. 6 – Alim dostlar (tərbiyəli və təhsilli) və ya 14 – Tanrıya inanc;
39. 8 – Sağlamlıq və ya 12 – Sizi hədsiz sevirlər;
40. 3 – İtaliyada istirahət və ya 15 – Təhlükəli macərələr;
41. 6 – Alim dostlar və ya 7 – İşçi dostlar;

- 42. 11 – Yaradıcı iş və ya 13 – Siz kimisə sevirsiniz;
- 43. 2 – Hovuzlu villa və ya 12 – Sizi hədsiz sevirilər;
- 44. Seçdiyiniz bir dəyərin üstünə “+2” gəlin, birindən isə “-2” çıxın;
- 45. 4 – Artist dostlar və ya 13 – Siz kimisə sevirsiniz;
- 46. 3 – İtaliyada istirahət və ya 6 – Alim dostlar;
- 47. 5 – Əcnəbi dostlar (evlərinə qonaq çağıra bilərlər) və ya 11 – Yaradıcı iş;
- 48. 10 – Pivə ilə balıq və ya 15 – Təhlükəli macərələr (özünü yoxlama imkanı)
- 49. 8 – Sağlamlıq (uzun ömür) və ya 9 – Güzəllik (hamı sizə heyran olur);
- 50. Seçdiyiniz bir dəyərin üstünə “+3” gəlin, birindən isə “-3” çıxın.

